

Budsjett-innst. S. nr. 8

(2008–2009)

**Budsjettinnstilling til Stortinget
fra næringskomiteen**

St.prp. nr. 1 (2008–2009), St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2008–2009) og
St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 4 (2008–2009)

**Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet
for 2009, kapitler under Nærings- og handelsdepartementet,
Fiskeri- og kystdepartementet, Landbruks- og matdepartementet
og enkelte kapitler under Fornyings- og administrasjons-
departementet (rammeområdene 9, 10 og 11)**

Innhold

Side

1. Innledning	5
2. Nærings- og handelsdepartementet og Fornyings- og administrasjonsdepartementet (rammeområde 9)	6
2.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 9	6
2.2 Rammevedtak rammeområde 9	10
2.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner	10
2.3.1 Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	10
2.3.2 Fremskrittspartiet	11
2.3.3 Høyre	12
2.3.4 Kristelig Folkeparti	15
2.3.5 Venstre	16
2.3.6 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 9	18
2.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 9	20
2.4.1 Kap. 900 og kap. 3900 Nærings- og handelsdepartementet	20
2.4.2 Kap. 901 og kap. 3901 Styret for det industrielle rettsvern	21
2.4.3 Kap. 902 og kap. 3902 Justervesenet	21
2.4.4 Kap. 903 og kap. 3903 Norsk Akkreditering	21
2.4.5 Kap. 904 og kap. 3904 Brønnøysundregistrene	21
2.4.6 Kap. 905 og kap. 3905 Norges geologiske undersøkelse	23
2.4.7 Kap. 906 og kap. 3906 Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard	24
2.4.8 Kap. 907 og kap. 3907 Sjøfartsdirektoratet	25
2.4.9 Kap. 908 og kap. 3908 Skipsregistrene	25
2.4.10 Kap. 909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	26
2.4.11 Kap. 913 Standardisering	27
2.4.12 Kap. 920 Norges forskningsråd	27
2.4.13 Kap. 921 Statlig investeringsfond (Investinor AS)	28
2.4.14 Kap. 922 Romvirksomhet	28
2.4.15 Kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	28
2.4.16 Kap. 929 Norsk Designråd	29
2.4.17 Kap. 934 Internasjonaliseringstiltak	29
2.4.18 Kap. 937 Svalbard Reiseliv AS	30
2.4.19 Kap. 938 Omstillingstiltak	31
2.4.20 Kap. 950 og kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap (jf. kap. 3950 og 5656)	31
2.4.21 Kap. 953 Kings Bay AS	33
2.4.22 Kap. 967 Investeringselskap	33
2.4.23 Kap. 1550 og kap. 4550 Konkurransetilsynet	33
2.4.24 Kap. 2421 og kap. 5325 Innovasjon Norge	36
2.4.25 Kap. 2425 (nytt) Klimatek	40
2.4.26 Kap. 2426 SIVA (SF)	40
2.4.27 Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag	41
3. Fiskeri- og kystdepartementet (rammeområde 10)	41
3.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 10	41
3.2 Rammevedtak rammeområde 10	43
3.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner	43
3.3.1 Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	43
3.3.2 Fremskrittspartiet	44
3.3.3 Høyre	44
3.3.4 Kristelig Folkeparti	46
3.3.5 Venstre	46

3.3.6	Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 10	48
3.4	Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 10	49
3.4.1	Kap. 1000 og kap. 4000 Fiskeri- og kystdepartementet	49
3.4.2	Kap. 1001 Deltakelse i internasjonale organisasjoner	50
3.4.3	Kap. 1030 Fiskeridirektoratet	51
3.4.4	Kap. 4030 Fiskeridirektoratet	52
3.4.5	Kap. 1050 Diverse fiskeriformål	52
3.4.6	Kap. 5575 Sektoravgifter under Fiskeri- og kystdepartementet	56
3.4.7	Kap. 2415 Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak	56
3.4.8	Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag	57
4.	Landbruks- og matdepartementet (rammeområde 11)	58
4.1	Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 11	58
4.2	Rammevedtak rammeområde 11	61
4.3	Hovedprioriteringer og primærstandpunkter fra de ulike fraksjoner	61
4.3.1	Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	61
4.3.2	Fremskrittspartiet	62
4.3.3	Høyre	63
4.3.4	Kristelig Folkeparti	64
4.3.5	Venstre	64
4.3.6	Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 11	66
4.4	Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 11	68
4.4.1	Kap. 1100 og kap. 4100 Landbruks- og matdepartementet	68
4.4.2	Kap. 1112 og kap. 4112 Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	68
4.4.3	Kap. 1115 Mattilsynet	68
4.4.4	Kap. 4115 Mattilsynet	69
4.4.5	Kap. 1138 og kap. 4138 Støtte til organisasjonar m.m.	69
4.4.6	Kap. 1139 Genressurser, miljø- og ressursregistreringar	70
4.4.7	Kap. 1141 Kunnskapsutvikling m.m. innan miljø- og næringstiltak i landbruket	70
4.4.8	Kap. 1143 og kap. 4143 Statens landbruksforvaltning	70
4.4.9	Kap. 1144 Ressursforvaltning og miljøtiltak i landbruket	71
4.4.10	Kap. 1147 og kap. 4147 Reindriftsforvaltninga	71
4.4.11	Kap. 1148 Naturskade – erstatningar og sikring	72
4.4.12	Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	72
4.4.13	Kap. 1150 og kap. 4150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	73
4.4.14	Kap. 1151 Til gjennomføring av reindriftsavtalen, (2007–2008)	75
4.4.15	Kap. 1152 (nytt) Kompensasjonstiltak, omstilling i landbruket	76
4.4.16	Kap. 1161 Statskog SF – forvaltningsdrift	76
4.4.17	Kap. 5576 Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet, jf. også St.prp. nr. 1 (2008–2009) Skatte-, avgifts- og tollvedtak	76
4.4.18	Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag	76
5.	Forslag fra mindretall	77
6.	Komiteens tilråding	79

Budsjett-innst. S. nr. 8

(2008–2009)

Budsjettinnstilling til Stortinget fra næringskomiteen

St.prp. nr. 1 (2008–2009), St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2008–2009) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 4 (2008–2009)

Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2009, kapitler under Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Landbruks- og matdepartementet og enkelte kapitler under Fornyings- og administrasjonsdepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11)

Til Stortinget

1. INNLEDNING

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunvor Eldegard, Sigrun Eng, Steinar Gullvåg, Sigvald Oppbøen Hansen og Arne L. Haugen, fra Fremskrittspartiet, Hans Frode Kieland Asmyhr, Kåre Fostervold og Øyvind Korsberg, fra Høyre, Torbjørn Hansen og Elisabeth Røbekk Nørve, fra Sosialistisk Venstreparti, Inge Ryan, fra Kristelig Folkeparti, Ingebrigt S. Sørfonn, fra Senterpartiet, lederen Ola Borten Moe, og fra Venstre, Leif Helge Kongshaug, viser til at St.meld. nr. 1 (2008–2009) Nasjonalbudsjettet for 2009, og St.prp. nr. 1 (2008–2009) statsbudsjettet medregnet folketrygden, ble lagt frem av regjeringen Stoltenberg II den 7. oktober 2008. Komiteen viser videre til at regjeringen Stoltenberg II den 31. oktober 2008 la fram 2 tilleggspolisjoner og den 7. november 2008 3 tilleggspolisjoner. Kapitler og romertallsvedtak i

St.prp. nr. 1 (2008–2009) ble fordelt til næringskomiteen i henhold til Innst. S. nr. 2 (2008–2009), og referat fra stortingsmøte 3. november 2008 og 13. november 2008.

Komiteen viser videre til at Stortinget den 19. juni 1997, ved behandlingen av Innst. S. nr. 243 (1996–1997), vedtok at bevilgningsreglementet og forretningsordene for Stortinget skulle endres i forbindelse med den nye budsjettreformen.

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2009 under de rammer og kapitler som er fordelt til komiteen, jf. Innst. S. nr. 2 (2008–2009).

Følgende rammeområder er behandlet av næringskomiteen:

- Rammeområde 9: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Nærings- og handelsdepartementet og Fornyings- og administrasjonsdepartementet.
- Rammeområde 10: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Fiskeri- og kystdepartementet.
- Rammeområde 11: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Landbruks- og matdepartementet.

Komiteen viser til at rammeforslagene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble vedtatt i Stortinget 27. november 2008. Det vises for øvrig til de ulike avsnitt i innstillingen som omhandler de rammeområder næringskomiteen har ansvar for.

2. NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENTET OG FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONS-DEPARTEMENTET (RAMMEOMRÅDE 9)

2.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 9

(90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg 1
Utgifter i hele kroner			
<i>Nærings- og handelsdepartementet</i>			
900		Nærings- og handelsdepartementet	250 905 000
	1	Driftsutgifter	162 405 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	44 000 000
	23	Forenklingstiltak, <i>kan overføres</i>	10 000 000
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	20 500 000
	72	Tilskudd til beredskapsordninger	3 000 000
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap, <i>kan overføres</i>	11 000 000
901		Styret for det industrielle rettsvern	201 000 000
	1	Driftsutgifter	201 000 000
902		Justervesenet	83 500 000
	1	Driftsutgifter	81 500 000
	21	Spesielle driftsutgifter	2 000 000
903		Norsk Akkreditering	25 200 000
	1	Driftsutgifter	25 200 000
904		Brønnøysundregistrene	503 100 000
	1	Driftsutgifter	241 800 000
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, <i>kan overføres</i>	247 200 000
	23	Offentlige informasjonstjenester, <i>kan overføres</i>	14 100 000
905		Norges geologiske undersøkelse	162 700 000
	1	Driftsutgifter	120 700 000
	21	Spesielle driftsutgifter	42 000 000
906		Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard	22 700 000
	1	Driftsutgifter	12 700 000
	30	Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	10 000 000
907		Sjøfartsdirektoratet	298 200 000
	1	Driftsutgifter	298 200 000
908		Skipsregistrene	20 000 000
	1	Driftsutgifter	20 000 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	1 750 000 000
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	1 750 000 000
913		Standardisering	26 700 000
	70	Tilskudd	26 700 000
922		Romvirksomhet	466 300 000
	50	Norsk Romsenter	39 100 000
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	126 400 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg 1
	71	Internasjonal romvirksomhet	257 600 000
	72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	43 200 000
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	61 200 000
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	61 200 000
929		Norsk Designråd	36 000 000
	70	Tilskudd	36 000 000
934		Internasjonaliseringstiltak	244 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	15 000 000
	73	Støtte ved kapitalvareeksport	166 500 000
	74	Norsk deltakelse i EXPO 2010, <i>kan overføres</i>	62 500 000
937		Svalbard Reiseliv AS	2 100 000
	71	Tilskudd	2 100 000
938		Omstillingstiltak	1 000 000
	71	Omstillingstilskudd til Sør-Varanger, <i>kan overføres</i>	1 000 000
950		Forvaltning av statlig eierskap	10 700 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	10 700 000
953		Kings Bay AS	40 000 000
	70	Tilskudd	40 000 000

Fornyings- og administrasjonsdepartementet

1550		Konkurransetilsynet	85 277 000
	1	Driftsutgifter	80 057 000
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser	5 220 000

Statsbankene

2421		Innovasjon Norge	1 214 000 000
	50	Innovasjon – prosjekter, fond	126 000 000
	51	Tapsfond, såkornkapitalfond	10 000 000
	70	Bedriftsutvikling og administrasjon	414 300 000
	71	Nettverk, profilering og reiseliv – programmer, <i>kan overføres</i>	380 000 000
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i>	265 000 000
	78	Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond	3 700 000
	79	Maritim utvikling, <i>kan overføres</i>	15 000 000
		Sum utgifter rammeområde 9	5 504 582 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3900		Nærings- og handelsdepartementet	115 000
	2	Ymse inntekter	115 000
3901		Styret for det industrielle rettsvern	196 500 000
	1	Patentavgifter	120 000 000
	2	Varemerkeavgifter	60 000 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg 1
	3	Designavgifter	3 700 000
	4	Forskjellige avgifter	3 500 000
	5	Inntekt av informasjonstjenester	9 100 000
	6	Diverse inntekter	100 000
	7	Avgifter knyttet til NPI	100 000
3902		Justervesenet	54 600 000
	1	Gebyrinntekter	39 100 000
	3	Inntekter fra salg av tjenester	13 500 000
	4	Oppdragsinntekter	2 000 000
3903		Norsk Akkreditering	19 300 000
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter	19 300 000
3904		Brønnøysundregistrene	469 200 000
	1	Gebyrinntekter	451 300 000
	2	Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter	17 800 000
	3	Refusjoner og inntekter knyttet til forvaltning av Altinn-løsningen	100 000
3905		Norges geologiske undersøkelse	42 000 000
	1	Oppdragsinntekter	10 800 000
	2	Tilskudd til samfinansieringsprosjekter	31 200 000
3906		Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard	2 300 000
	1	Leie av bergrettigheter og eiendommer	200 000
	2	Behandlingsgebyr, bergrettigheter og konsesjoner	2 100 000
3907		Sjøfartsdirektoratet	184 900 000
	1	Gebyrer for skip og offshoreinstallasjoner i NOR	134 300 000
	2	Maritime personellsertifikater	8 000 000
	3	Diverse inntekter	7 100 000
	4	Gebyrer for skip i NIS	35 500 000
3908		Skipsregistrene	16 600 000
	1	Gebyrer NOR	11 500 000
	2	Gebyrer NIS	5 100 000
3961		Selskaper under NHDs forvaltning	47 500 000
	70	Garantiprovisjon, Statkraft SF	38 500 000
	71	Garantiprovisjon, Eksportfinans ASA	9 000 000
4550		Konkurransetilsynet	210 000
	2	Ymse inntekter	210 000
5325		Innovasjon Norge	42 000 000
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning	5 000 000
	70	Låne- og garantiprovisjoner	37 000 000
		Sum inntekter rammeområde 9	1 075 225 000
		Netto rammeområde 9	4 429 357 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 postene 1 og 21	kap. 3900 post 2
kap. 901 post 1	kap. 3901 postene 1, 2, 6 og 7
kap. 902 post 1	kap. 3902 postene 1 og 3
kap. 902 post 21	kap. 3902 post 4
kap. 903 post 1	kap. 3903 post 1
kap. 904 post 1	kap. 3904 post 2
kap. 904 post 22	kap. 3904 post 3
kap. 905 post 21	kap. 3905 postene 1 og 2
kap. 907 post 1	kap. 3907 postene 1 og 3

III

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter, samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.

IV

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan utgiftsføre utbetalinger knyttet til utførte pålagte miljøtiltak etter virksomheten i Raufoss ASA innenfor gitt garantiramme på 90 mill. kroner uten bevilgning under kap. 960 Raufoss ASA, post 71 Refusjon for miljøtiltak.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan:

- gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
2421		Innovasjon Norge	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i>	100,0 mill. kroner

- gi Eksportfinans ASA tilsagn om statlig dekning av framtidig underskudd på avregningskontoen for eksisterende eksportkredittdordning, den såkalte 108-ordningen. Fullmakten gjelder for samlede framtidige underskudd som oppstår som følge av tilsagn om lån fram til 31. desember 2009. Fullmakten har som forutsetning at:
 - Eksportfinans ASA fram til 31. desember 2009 kan gi tilsagn om lån ved eksport av kapitalvarer og skip til de gunstigste rentevilkår og kredittider som OECD (Arrangement on Officially Supported Export Credits) tillater.

- Eksportfinans ASA sin innlånspraksis for ordningen må godkjennes av Nærings- og handelsdepartementet. Nærings- og handelsdepartementet kan for øvrig utarbeide nærmere retningslinjer for ordningen.

VI

Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning i forbindelse med kjøp av utredninger og lignende

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan inngå forpliktelser for inntil 7,5 mill. kroner til utredninger o.l. utover gitt bevilgning.

ning under kap. 900 Nærings- og handelsdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.

VII

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 40 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 180 mill. kroner.

VIII

Dekning av forsikringstilfeller

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan:

1. gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 700 000 000 euro overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet, kapittel III.
2. inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordning for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 000 mill. kroner.

IX

Utlånsfullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 300 mill. kroner.

X

Fullmakter vedrørende Norsk Romsenter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan gi Norsk Romsenter fullmakt til å:

1. selge andeler i selskaper hvor institusjonen forvalter eierandeler, og kjøpe andeler i nye selskaper.
2. benytte utbytte fra selskaper hvor institusjonen forvalter eierandeler og inntekter fra salg av andeler i slike selskaper til romrelatert virksomhet, herunder kjøp av andeler i nye selskaper.

XI

Fullmakter til å avhende og bortfeste

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan bortfeste hjemfalte gruveeiendommer til museale formål vederlagsfritt.

2.2 Rammevedtak rammeområde 9

Ved Stortingets vedtak av 27. november 2008 er netto utgiftsramme for rammeområde 9 fastsatt til kr 4 429 357 000. Dette er likt med framlegget fra regjeringen Stoltenberg II i St.prp. nr. 1 (2008–2009) med tillegg nr. 1 (2008–2009).

2.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner

2.3.1 Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet

NÆRINGSVIRKSOMHET

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at arbeid for alle er hovedmålet i den økonomiske politikken. Flertallet er opptatt av å gi stabile, forutsigbare og konkurransedyktige rammebetingelser for næringslivet, og føre en aktiv næringspolitikk der staten engasjerer seg i partnerskap med næringsliv og arbeidstakere. Flertallet er tilfreds med at Regjeringen har møtt uroen i det internasjonale finansmarkedet med å føre en forutsigbar og ansvarlig politikk, noe som er svært viktig for næringslivet. Flertallet viser til at Regjeringen har varslet at de vil fremme forslag for Stortinget om økte garantirammer til GIEK og økt låneramme i Innovasjon Norge. Flertallet er også svært fornøyd med at Regjeringen har funnet en løsning som sikrer arbeidsplasser i norske eksportbedrifter, gjennom statlige lån til Eksportfinans. Dette sikrer norske bedrifter tilgang på langsiktig eksportfinansiering.

Flertallet har merket seg at dette er tiltak som er svært positivt mottatt i næringslivet, og som vil bidra til at flere eksportbedrifter og små og mellomstore bedrifter får tilgang på lån i en vanskelig tid. Flertallet viser til at Regjeringen har varslet ytterligere tiltak, bl.a. i form av en ny finanspolitisk tiltakspakke som vil tre i kraft tidlig neste år. Flertallet har merket seg at Regjeringen har invitert opposisjonspartiene til dialog om de nye tiltakene før de legges fram. Flertallet har også merket seg at Regjeringen er beredt til å iverksette ytterligere tiltak dersom det blir behov for det, noe flertallet finner betryggende.

Flertallet viser til at Regjeringen i sitt budsjettforslag legger opp til en forsvarlig bruk av petroleumsinntekter for å sikre en god utvikling i norsk

økonomi, og sikre næringslivet gode og forutsigbare rammebetingelser. Samtidig vil budsjettet stimulere til økt aktivitet i næringslivet, spesielt rettet inn mot bygg- og anleggsvirksomhet.

Flertallet vektlegger fokus på miljø, klimautfordringer og bærekraftig utvikling i næringspolitikken.

Flertallet viser til målet om at Norge skal bli en av de ledende, innovative, dynamiske og kunnskapsbaserte økonomier i verden. Det satses spesielt på de næringsområdene der vi har særlig kompetanse eller særlige fortrinn, som marin sektor, maritim sektor, energi, miljø og reiseliv. Flertallet viser til at det, i nært samarbeid med næringslivet, er utarbeidet nasjonale strategier både for maritim sektor og reiselivsnæringene: De nasjonale strategiene følges opp med styrking av disse næringsområdene også over årets budsjett. Den historisk høye satsingen på reiseliv i budsjettet gir, etter flertallets mening, gode forutsetninger for å lykkes med målsettingen om at Norge på lang sikt skal ta en større del av det internasjonale markedet innen reiseliv.

Arbeidskraften er Norges viktigste ressurs, og hvordan vi som nasjon forvalter våre menneskelige ressurser, vil være avgjørende for framtidig vekst og velferd. Et høyt kunnskapsnivå er en forutsetning for verdiskaping. Flertallet viser til at forskning og utvikling prioriteres av Regjeringen, og at det også over årets budsjett er en kraftig økning av bevilningene til næringsrettet forskning.

Norges fremtidige konkurransevne avhenger av omstillingsdyktige virksomheter og arbeidstakere, som kan ta i bruk ny kunnskap og teknologi. Flertallet støtter Regjeringens arbeid med å legge til rette for omstilling gjennom innovasjon, nyskaping, forskning og utvikling. Flertallet ser fram til å få til behandling stortingsmeldingen om innovasjon, og er kjent med at Regjeringen nå er i slutfasen av arbeidet med denne.

Flertallet vil legge til rette for at Norge skal være et godt land å drive næringsvirksomhet i, og at myndighetene skal ha en nær og god dialog med næringslivet. Flertallet er tilfreds med at næringsrettet forenkling prioriteres høyt av Regjeringen, og at det tidligere i høst ble lagt fram en handlingsplan med en rekke konkrete tiltak som skal bidra til å gjøre hverdagen enklere, slik at bedriftene kan bruke mer tid på verdiskaping og produksjon. Dette er noe flertallet støtter og betrakter som en viktig del av Regjeringens politikk for å gjøre norsk næringsliv så konkurransekraftig som mulig.

Flertallet viser til at nordområdene er Regjeringens viktigste strategiske satsingsområde i årene framover, og at det i denne sammenheng satses spesielt innenfor områdene forskning, romvirksomhet, maritim virksomhet, reiseliv og innovasjon.

Flertallet er opptatt av at staten skal være en aktiv eier, og er tilfreds med at Regjeringen har fått på plass en tydelig eierskapspolitikk. Det statlige eierskapet bidrar bl.a. til inntekter til fellesskapet, som bidrar til å finansiere velferdsgoder som barnehager, skoler og eldreomsorg.

2.3.2 *Fremskrittspartiet*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at partiets næringspolitikk bygger på at alle bransjer i utgangspunktet skal drive næringsvirksomhet basert på prinsippet om fri konkurranse, der en betydelig reduksjon av skatte- og avgiftstrykket, offentlig byråkrati samt deregulering vil ha en dynamisk effekt på norsk økonomi. Disse medlemmer mener Fremskrittspartiets budsjettforslag legger opp til en aktiv og målrettet næringspolitikk for å møte utfordringene i en global økonomi der det nå er en finanskrisen og der både etablerte bedrifter og næringsvirksomhet i oppstartsfasen opplever kapitaltørke. Norge har en kapitalrik stat, og disse medlemmer mener det er viktig at det nå stilles kapital til disposisjon i form av fondskonstruksjoner som på en profesjonell måte kan stimulere til fortsatt risikokapitaltilgang i norsk økonomi. Disse medlemmer viser til partiets aktive næringspolitikk som innebærer en sterkere satsing på ulike innovasjonsordninger, eksportrettet virksomhet, turistmarkedsføring, forsknings- og utviklingskontrakter og fondskonstruksjoner.

Disse medlemmer mener at privat næringsliv har dårlige kår i Norge der Regjeringen fullstendig ser bort fra behovet for forutsigbare og konkurransedyktige rammebetingelser for små og mellomstore bedrifter. Disse medlemmer mener rammebetingelsene er preget av skjemavelde, byråkrati og et skattenivå som er økende. Disse medlemmer vil sikre rammebetingelser for små og mellomstore bedrifter gjennom lavere skatter og avgifter og et enklere regelverk.

Disse medlemmer vil minne om Fremskrittspartiets forslag fremmet i eierskapsmeldingen om å opprette et infrastrukturfond av betydelig størrelse for å sikre en konkurransedyktig infrastruktur. Dette er en forutsetning for at bedrifter skal kunne utvikle seg og skape arbeidsplasser i noe større omfang over hele landet. Disse medlemmer vil fremheve viktigheten av å legge til rette for en virksom konkurranse i markedet gjennom en klar konkurranselovgivning og at Konkurransetilsynet gis rammevilkår som gjør det mulig å effektivt håndheve regelverket.

Disse medlemmer ser med bekymring på den manglende risikokapitaltilgangen til norsk næringsliv og mener Regjeringens innsats på dette området er svak og sterkt rammer muligheten for

utvikling av bedrifter fra idé til produksjon. Disse medlemmer fremmer derfor forslag om en betydelig styrking av Argentum fondsinvesteringer og forslag om opprettelse av tre nye fond etter modell av Argentum for å styrke risikokapitaltilgangen til norsk næringsliv.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2009 der det fremmes en rekke forslag som legger grunnlag for vekst av næringsvirksomhet, bl.a. følgende:

Satsingsområde	(mill. kroner)
Satsing på Ungt entreprenørskap	10
Innovasjon Norge – innovasjon-prosjekter, fond,	50
Innovasjon Norge – Nettverk, profilering og reiseliv	100
Innovasjon Norge – Forsknings- og utviklingskontrakter	50
Svalbard Reiseliv AS	1
Økt egenkapital i Argentum	5 000
Reduserte gebyrer og avgifter	253
Styrke konkurransetilsynet	12

Disse medlemmer mener dette budsjettfor-slaget for 2009 vil synliggjøre en politikk hvor enkeltmennesker og bedrifter gis frihet og oppmunt-ring til innsats.

2.3.3 Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at den næringspolitikk som føres utgjør "gulvet" under norske arbeidsplasser, og at en fremtidsrettet næringspolitikk som legger til rette for vekst er den beste garantien for å oppnå felles velferd.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Stoltenberg II kom til dekket bord i 2005, med en historisk oppgangskonjunktur under oppseiling. En fremtidsrettet næringspolitikk og en ansvarlig økonomisk politikk under regjeringen Bondevik II la grunnlaget for den positive utviklingen. Disse medlemmer opprettholder sin kritikk fra tidligere budsjetter om at Regjeringen har bidratt til å svekke norske bedrifters konkurransedyktighet. Selv med rekordstore skatteinntekter har ikke Regjeringen maktet å prioritere investeringer som i større grad kunne rustet landet til nedgangstider. NHOs konkurranseevnebarometer 2008 viser at Norge har tapt terreng i forhold til våre viktigste handelspartnere siden 2005. I målingen oppnår Norge ingen plasseringer blant de tre beste på noen politikkområder. NHOs direktør for næringspolitikk, Petter H. Brubakk, uttalte i forbindelse med presentasjonen av Konkurransebarometeret at:

"Vi har ikke brukt de gode tidene, de fete årene, på å forberede oss på de dårlige."

I en interpellasjonsdebatt 13. november 2008 om Norges konkurranseevne, reist av Høyre, sa Senterpartiets Per Olaf Lundteigen at

"I all hovedsak er jeg enig i det utsagnet."

Disse medlemmer konstaterer at Norge nå står ovenfor tøffere tider, med finanskriser og økende arbeidsledighet. Disse medlemmer kan ikke støtte et opplegg som svekker norske arbeidsplasser og som til slutt vil gi seg utslag i svekket velferd for den enkelte. Disse medlemmer vil derfor foreslå en næringslivspakke bestående av en rekke konkrete tiltak som vil bedre rammevilkårene for bedriftene og deres ansatte. Disse medlemmer viser til det samlede opplegget til Høyre i Budsjett-innst. S. I (2008–2009). Formålet er i første hånd å sikre bedriftene lønnsomhet, stimulere til investeringer og å sikre arbeidsplassene. Dersom man lykkes med å trygge norske bedrifter, vil dette igjen medføre skatteinntekter og bidra til å trygge velferdsstaten.

Disse medlemmer mener Regjeringen svekker verdiskapingen og arbeidsplassene når den igjen øker skatten på privat kapital som investeres i norske bedrifter. I en tid der bedriftene har problemer med å skaffe investeringskapital til veie, er dette forslag som Høyre frykter vil være til skade for norsk økonomi. Bedriftene har hatt problemer med å få kapital fra bankene, noe som resulterte i den såkalte krise-pakken på 350 mrd. kroner til bankene. Samtidig er også muligheten til å reise kapital på børsen nå svært liten. Tall fra Oslo Børs viser at der emisjoner i aksje-markedet på Oslo Børs i 2007 beløp seg til 53,7 mrd. kroner, beløp de seg til 12,1 mrd. kroner pr. 20. oktober 2008. Emisjoner i Oslo Børs' obligasjonsmarkeder som i 2007 beløp seg til 174 mrd. kroner, beløp seg til 112 mrd. kroner pr. 20. oktober 2008.

Disse medlemmer registrerer at Regjeringen ikke ser at en arbeidsplass ikke blir mer eller mindre trygg alene fordi eieren faller utenfor eller innenfor den gruppen "rike" som blir gjenstand for

skatteskjerpelser. Ifølge magasinet "Hotell, restaurant og reiseliv" nr. 7/2008, står det at det ofte står 500 000 kroner, og ofte 1 mill. kroner i egenkapital bak en arbeidsplass, og disse medlemmer mener det er åpenbart at skattlegging av egenkapital dermed bidrar til å rive gulvet ut under norske arbeidsplasser.

FORSKNING

Komiteens medlemmer fra Høyre registrerer at Regjeringens "hvileeskjær" på forskning nå må kunne kalles en permanent nedprioritering. Forsknings- og utviklingskontrakter i regi av Innovasjon Norge er, sammen med SkatteFUNN-ordningen, viktige bidrag til å øke forskningen i bedriftene. I et tøft marked vil de bedrifter som har gode muligheter til innovasjon, ha et konkurransefortrinn. Høyre foreslår 75 mill. kroner i tillegg til Regjeringens opplegg.

Disse medlemmer viser til at Høyre i tillegg ønsker å styrke brukerstyrt innovasjonsarena (BIA). BIA støtter de beste forskningsbaserte innovasjonsprosjektene med størst antatt verdiskapingspotensial. Dette er viktig, spesielt i usikre tider, og Høyre foreslår 75 mill. kroner i tillegg til Regjeringens opplegg. Disse medlemmer viser til at BIA har bidratt til å mobilisere store deler av det mest nyskapende næringslivet. I NHOs brev av 15. oktober 2008 til næringskomiteen bekreftes dette, samtidig som det påpekes at veksten til brukerstyrt innovasjonsarena har vært bekymringsfull lav i de senere år.

Disse medlemmer viser til at SkatteFUNN ble opprettet i 2002 av regjeringen Bondevik II som et tiltak for å øke norsk næringslivs forsknings- og utviklingsinnsats. Statistisk sentralbyrå (SSB) har evaluert SkatteFUNN-ordningen, og avleverte slutt-rapport i januar 2008 (rapport 2 av 2008). Evalueringen viser blant annet at for hver krone som gis under SkatteFUNN, øker FOU-innsatsen i bedriftene med det dobbelte, at verdiskaping og innovasjon har økt i perioden SkatteFUNN har eksistert, og at mange bedrifter som ikke hadde noen FOU-aktivitet, nå er stimulert til å starte et langsiktig arbeid, og at forskningsinnsatsen i bedriftene i 2005 ble 2,4 mrd. kroner høyere enn uten SkatteFUNN. Høyre mener ulønnet egeninnsats skal gi rett til SkatteFUNN-støtte, og viser til Representantforslag nr. 102 (2007–2008) når det gjelder de øvrige forslag til å styrke ordningen. Høyre foreslår nesten 500 mill. kroner i tillegg til Regjeringens opplegg.

Disse medlemmer viser til at den rød-grønne regjeringen har økt skatteregningen for bedrifter og arbeidsplasser med over 10 mrd. kroner. Når nedgangstidene nå kommer, blir prisen for de rød-grønne skatteøkningene at flere mister jobben. Lavere skatt for bedrifter og arbeidsplasser er viktig for å trygge jobbene og øke verdiskapingen, noe som

over tid bidrar til vekst i skatteinntektene både til kommuner og staten. Den rød-grønne regjeringen har hatt en historisk vekst i skatteinntektene på grunn av veksten i økonomien, men har likevel brutt løftene om å fjerne fattigdommen, sikre en skinnende eldreomsorg og gi et løft for utdanning og forskning.

REISELIV

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at reiselivsnæringen er en stor og viktig næring som bidrar med mange fremtidsrettede arbeidsplasser over hele landet. Det er viktig at Norge er synlig i utlandet, og det er viktig å øke kjennskapen til Norge for å nå nye kunder og markeder. Ikke minst for å ruste næringen til nedgangskonjunkturen bør profileringen av Norge styrkes. Besøktall for første halvår og sommersesongen, i kombinasjon med prognoser for 2008 som helhet, viser at veksten i reiselivet er i ferd med å flate ut. Høyre foreslår 30 mill. kroner i tillegg til Regjeringens opplegg, hvor 10 mill. kroner øremerkes nordområdene.

SÅKORNFOND

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre foreslår at det opprettes to nye landsdekkende såkornfond, ett i Ålesund på Vestlandet og ett i innlandet. På grunn av finanskrisen er næringslivets tilgang på kapital vesentlig begrenset. Gjennom såkornfond bidrar staten, sammen med private investorer, til bedre kapitaltilgang for små og mellomstore bedrifter. Det foreslås bevilget 84 mill. kroner til formålet.

KONKURRANSEPOLITIKK

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Regjeringen på politisk og faglig grunnlag har valgt å sette til side Konkurransetilsynets faglige vurderinger om inngrep i enkeltsaker. Resultatet er at Regjeringen har satt andre hensyn enn konkurranse og forbrukernes beste, først. Disse medlemmer er meget kritiske til Regjeringens overkjøring av Konkurransetilsynet. Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) behandler klager om brudd på regelverket for offentlige anskaffelser. Disse medlemmer viser til at Regjeringen gjentatte ganger er kritisert av Riksrevisjonen for brudd på anskaffelsesregelverket. Ifølge statistikk fra Statistisk sentralbyrå ble det gjort offentlige innkjøp i 2006 for 314,9 mrd. kroner. Omfanget av offentlige anskaffelser tilsier at det har stor samfunnsmessig betydning at dette skjer på en effektiv, ryddig og profesjonell måte. I Riksrevisjonens rapport om den årlige revisjon og kontroll for budsjettåret 2007 fremgår det i kapittel 7 om Fornyings- og administrasjonsdepartementet at:

"Brudd på regelverket øker risikoen for misligheter og hindrer en effektiv bruk av statlige midler. Departementet har ikke vurdert kvaliteten på egne tiltak og begrunner dette med at kvalitet og effekt av tiltak må ses i et noe lengre perspektiv. Riksrevisjonen ser det som kritikkverdig at anskaffelser på departementsområdet fremdeles foretas i strid med regelverket, til tross for at Riksrevisjonen har rapportert om slike brudd både for 2005 og 2006."

Disse medlemmer mener en permanent høyere bevilgning må til for at KOFA skal være i stand til å fylle sine oppgaver. Et sterkt og selvstendig konkurransetilsyn er viktig for å føre kontroll med konkurranseforholdene i norsk økonomi. Disse medlemmer ønsker å øke bevilgningen til hhv. Konkurransetilsynet og KOFA utover Regjeringens forslag med 7 og 3 mill. kroner.

EIERSKAP

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er viktig at staten opptrer som en profesjonell eier. Disse medlemmer opprettholder sin kritikk om at listen over uheldige enkeltepisoder i forvaltningen av statens eierskap er lang, og skaper et mønster med uforutsigbare og tilfældige handlinger som svekker tilliten til staten som eier. Mye tyder på at Regjeringen er i ferd med å undergrave tilliten til staten som eier i næringslivet. Når statlig eierskap går på bekostning av privat eierskap, er det et problem for balansen mellom viktige samfunnsaktører i den såkalte nordiske modellen. Disse medlemmer har merket seg at børstdirektøren advarer mot statsrabatt på Oslo Børs.

MARITIMT NÆRINGSLIV

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at norsk sjøfartsnæring er global, konkurranseutsatt og avhengig av å ha gode rammevilkår. Samlet

verdiskaping i maritim næring er beregnet til rundt 100 mrd. kroner, og antall sysselsatte i de maritime næringer i Norge ligger på rundt 100 000. Disse medlemmer opprettholder sin kritikk av Regjeringens såkalte overgangsordning til nytt rederibeskatningssystem, som innebærer at det skal kreves inn fra 14 til 21 mrd. kroner fra næringen, avhengig av håndteringen av miljøavsetninger. Dette er kapital som vil svekke investeringskapasiteten i rederiene fremover, noe som er ekstra uheldig i den bankkrise og med de investeringsproblemer norsk næringsliv opplever. Disse medlemmer var kritiske til at Regjeringen brått innførte en NO_x-avgift, og mener at sakens utvikling viser at Regjeringen verken tar næringen eller miljøet på alvor. Saken har nå fått sin løsning, gjennom en enighet mellom staten og næringen, men dette tok unødvendig lang tid. I mellomperioden var NO_x-avgiften en ren fiskalavgift som tilførte staten milliardinntekter, uten å medføre tiltak for å redusere utslippene.

Disse medlemmer vil fremheve at norske sjøfolk er en betydelig ressurs for sine rederier og en meget viktig ressurs som styrker tilhørigheten for maritime bedrifter i Norge. Disse medlemmer mener det er viktig å ha ordninger som stimulerer rederier til å ansette norske sjøfolk. Dette er med på å vedlikeholde og videreutvikle vår maritime kompetanse.

NÆRINGSLIVSPAKKE – DE VIKTIGSTE TILTAKENE

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2009 der det gjennom ulike tiltak legges til rette for næringsvirksomhet. Totalt beløper næringslivspakken seg til 7 986 mill. kroner. De viktigste tiltakene er:

En fremtidsrettet næringspolitikk

Fjerne Regjeringens skatteøkninger. Vi går imot at formuesskatten økes gjennom fjerningen av 80-prosentregelen og gjennom at ligningsverdien på bolig og nærings-eiendom økes. Vi går imot innstramningen i fritaksmodellen	1 155 mill. kroner
Fjerne hele arveavgiften	340 mill. kroner
Lavere formuesskatt ved å gjeninnføre aksjerabatten på 10 pst.	500 mill. kroner
Økt avskrivningssats for maskiner	465 mill. kroner
Veibygging (samt 40 mrd. kroner i infrastrukturfond til vedlikehold)	1 000 mill. kroner
Økt forskningsinnsats	350 mill. kroner
Styrking av kunnskap og høyere utdanning	675 mill. kroner
Styrking av SkatteFUNN	490 mill. kroner
2 nye nasjonale såkornfond	84 mill. kroner
Øke fribeløpet ved aksjekjøp i egen bedrift til 8 000 kroner	40 mill. kroner
Reiseliv	30 mill. kroner
Skatteforslag for å gjøre det mer lønnsomt å jobbe, ved å øke minstefradraget med 3 500 kr for lønnsinntekter, øke innslagspunkt for toppskatt til 455 000 kroner, gi direkte skattefradrag på 6 000 kroner i inntekt for alle mellom 62–67 år som jobber, halvere arbeidsgiveravgiften for nye lærlinger, gjeninnføre skattefritak for fordelene av arbeidsgivers dekning av behandlingsforsikringer og sykdomsutgifter	2 857 mill. kroner

Oppsummeringer fra Høyre (i tusen kroner)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	Høyre
900	1	Nærings- og handelsdepartementet, driftsutgifter	162 405	152 405 (-10 mill)
909	73	Sysselsetting av sjøfolk, Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk .	1 750 000	1 245 000 (- 505 mill)
2421	70	Innovasjon Norge, Bedriftsutvikling og administrasjon	414 300	399 300 (- 15 mill)
1550	1	Konkurransetilsynet, Driftsutgifter	80 057	87 057 (+ 7 mill)
1550	23	Konkurransetilsynet, Klagenemnda for offentlige innkjøp	5 220	8 220 (+ 3 mill)
2421	71	Innovasjon Norge, Nettverk, profilering og reiseliv – programmer	380 000	410 000 (+ 30 mill)
2421	72	Innovasjon Norge, Forsknings- og utviklingskontrakter	265 000	390 000 (+ 75 mill)
920	50	Norges forskningsråd, Tilskudd, Underpost 50.1 Næringsrettet brukerstyrt forskning, Kategori "Brukerstyrt innovasjonsarena/ BIA	624 750	649 750 (+ 75 mill)
2421	51	Innovasjon Norge, Tapsfond, såkornkapitalfond	10 000	94 000 (+ 84 mill)

2.3.4 Kristelig Folkeparti

Medlemmen i komiteen frå Kristeleg Folkeparti viser til at statsbudsjettforslaget for 2009 er lagt fram midt i ei global, alvorleg finanskrisa. På kort tid er heile grunnlaget for budsjettet markant endra, noko som også er klart illustrert gjennom endringane i prognosane for økonomisk utvikling i Noreg som både Statistisk sentralbyrå og Noregs Bank har publisert i tida etter at statsbudsjettet vart lagt fram. Denne medlemmen viser til at Kristeleg Folkeparti gjen-tekne gonger har utfordra Regjeringa til å møte dette aktivt gjennom å leggja fram ein egen tilleggsproposisjon til statsbudsjettet. Denne medlemmen må diverre registrere at Regjeringa ikkje har vore villig til det, fordi budsjettet ifølgje Regjeringa sitt syn skal vera "godt tilpassa den økonomiske situasjonen". Denne medlemmen har registrert at Regjeringa vart meir og meir åleine om denne oppfatninga. Det er truleg årsaka til at Regjeringa 26. november 2008 varsla at den vil

leggja fram ein tiltakspakke i månadsskiftet januar/februar 2009.

Denne medlemmen viser til at Kristeleg Folkeparti i sitt alternative budsjett vil møte utfordringane som finanskrisa har skapt på ein meir offensiv måte, og føreslår ei eiga tiltakspakke målretta mot å bremsa den kraftige nedkjølinga særleg i byggje- og anleggsbransjen, og mot å stimulera investeringsetterspurnaden i næringslivet. Det er no ei moglegheit til å nytta den ledige kapasiteten til å få redusert vedlikehaldsetterslepet på viktig infrastruktur og på skular og andre offentlege bygg. Når det no ligg an til eit kraftig fall i investeringane i næringslivet i Fastlands-Noreg, er det også viktig å bruke skattesystemet proaktivt for å dempa effektane av dette.

Denne medlemmen fremmer difor ei eiga tiltakspakke mot arbeidsløyse som samla sett vil stimulere økonomien i 2009 med 6,6 mrd. kroner utover Regjeringa sitt forslag. Budsjetteffekten i statsbudsjettet i 2009 vil vera 4,8 mrd. kroner ut over Regjeringa sitt forslag.

Tiltakspakke mot finanskrise og auka arbeidsløyse

1	Auka rammer for kommunane sine rentefrie lån til vedlikehald av skular, symjeanlegg og kyrkjer med 2,7 mrd. kroner.
2	Auka tilsagnsramme for nybygging/ombygging av sjukeheimplassar/omsorgsbustader med 1 mrd. kroner, slik at målet for nye plassar etablert i 2009 kan aukast frå 1 000 til 3 000.
3	Etablera ei eiga direkte tilskotsordning på 2,4 mrd. kroner, administrert av Husbanken, for å kunne stimulere til auka satsing på vedlikehald av offentlege bygg (skular, barnehagar, sjukeheimar, idrettshallar, kyrkjer osv.) og bygg nytta til allmenntilgjenglege formål i regi av frivillige, ideelle organisasjonar.
4	Styrka samferdselsetatane sine investerings- og vedlikehaldsbudsjett med 1 mrd. kroner.
5	Avvisa dei føreslåtte skjeringane av formues- og arveavgiftsskatt overfor næringslivet på dette tidspunktet, og innføre eit arveavgiftsfritak ved generasjonsskifte i familieeigde bedrifter, dersom bedrifta vert driven vidare av neste generasjon.
6	Auka avskrivingsattsane på maskinar, fartøy, lastebilar, driftsbygningar i landbruket med meir, med 2 prosentpoeng, og auka beløpsgrensene i SkatteFUNN-ordninga med 25 pst.
7	Redusera arbeidsgivaravgifta på lærlingar med 25 pst. samanlikna med dagens nivå, med effekt frå 1. januar 2009.

Denne medlemmen strekar under at verdiskaping er grunnlaget for velferda. Difor er næringspolitikk avgjerande for Kristeleg Folkeparti. Me meiner at næringslivet må byggjast nedanifrå, og at politikarane si viktigaste rolle er å leggja til rette for gode og pårekelege rammevilkår for verdiskaping. På denne måten kan næringslivet gje trygge arbeidsplassar og overskot til fordeling til viktige fellesskaps gode.

Kristeleg Folkeparti ønskjer difor eit skattesystem som ikkje øydelegg for entreprenørskap, innovasjon og vekst i næringslivet. Me treng ein velfungerande arbeidsmarknad som balanserer omsynet til fleksibilitet i næringslivet og sentrale rettar for arbeidstakarane. Det er naudsaamt med verksam konkurranse i næringslivet for å få ei god utnytting av ressursane i samfunnet og for å unngå at monopolmakt blir samla på få hender. Ikkje minst er me avhengige av å ha ein kunnskapsbasert skule, og best mogleg høgare utdanning og forskning, for å ta vare på vår viktigaste ressurs, menneska.

Denne medlemmen viser til Kristeleg Folkeparti sitt forslag om å auka rammene til SkatteFUNN med 25 pst., og å auka forskingsfondet med 25 mrd. kroner, for å leggja til rette for forskning og innovasjon i næringslivet. Næringslivet vil også tena på framlegget om ei gradvis avskrivning av arveavgifta ved generasjonsskifte i familiebedrifter, og likestilling mellom sjølvstendige næringsdrivande og arbeidstakarar òg når det gjeld svangerskapspengar/omsorgspengar. Kristeleg Folkeparti føreslår dessutan ei naudsynt styrking av MAREANO-programmet med 3 mill. kroner over Nærings- og handelsdepartementet sitt budsjett, for å betra grunnlaget for revisjonen av forvaltingsplanen frå Barentshavet og områda utanfor Lofoten og Vesterålen i 2010. Når det gjeld nettolønnsordninga for sjøfolk inneber Kristeleg Folkeparti sitt opplegg ein overgang til kompetansemødelen, og å setje tak for utbetaling lik innslagspunkt

for toppskatt. Dette vil sikra sysselsetting av maritimt utdanna mannskap i NIS- og NOR-registra. Kristeleg Folkeparti føreslår òg ein reduksjon i Innovasjon Noreg sine nettverks- og profileringsprogram, mellom anna for å finna rom for dei beskrivne skatte- og avgiftstiltaka.

Denne medlemmen føreslo difor at nettoramma for rammeområde 9 vert sett til 3 853,4 mill. kroner, noko som er ein reduksjon på 576 mill. kroner i forhold til Regjeringa sitt framlegg.

2.3.5 Venstre

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett foreslår å bevilge 3 301 557 000 kroner under rammeområde 9, som er 1 127 800 000 kroner mindre enn det som følger av Regjeringens forslag. Dette medlem mener at for å skape og sikre arbeidsplasser er det avgjørende med generelt gode rammevilkår for alle deler av næringslivet, kombinert med en målrettet innsats for å sikre underveksten av ufødte bedrifter og utvikling av flere og bedre kunnskapsbedrifter. Det offentlige virkemiddelapparatet må i sterkere grad stimulere til omstilling og nyskaping framfor tradisjonell næringsvirksomhet, geografiske hensyn og bevaring. Næringslivet er avhengig av fornying og nyskaping for å være konkurransedyktig og møte framtidens utfordringer.

Dette medlem vil slippe kreativiteten og skaperkraften løs. Det må satses på gründere og entreprenører og det må bli mindre regelverk og regulering. Satsingen på entreprenørskap i videregående skole må økes og samarbeidet mellom næringsliv og skole må styrkes. Forskning viser at 20 pst. av dem som har vært med i en ungdomsbedrift, senere starter egen virksomhet. Det er derfor viktig for dette medlem å sikre risikovillig kapital gjennom det

offentlige virkemiddelapparat og gjennom skattestimulans for private investorer. Nettopp derfor er en kraftig satsing på forbedring av rammevilkårene for norsk næringsliv generelt og småbedrifter spesielt, hovedprioriteten i Venstres alternative statsbudsjett for 2009. Det satses spesielt på det nyskapende miljø- og klimavennlige næringslivet. Et viktig virkemiddel er oppretting av et nytt statlig organ/investeringselskap, klimatek som har som formål å investere i klimateknologi, klimagründere og miljøvennlig omstilling av eksisterende næringsliv. Selskapet baseres på samme retningslinjer som nasjonale såkornfond under Innovasjon Norge, dvs. at det legges opp til en investeringskapital på 1 mrd. kroner, hvorav staten bidrar med 500 mill. kroner og private investorer med 500 mill. kroner. Direkte effekt over statsbudsjettet i 2009 blir avsetning til tap (25 pst./125 mill. kroner) og tilskudd til drift av selskapet (20 mill. kroner). Dette medlem mener det offentlige bør konsentrere mer av innsatsen på generelle tiltak på områder der Norge ligger særlig dårlig an som for eksempel reiseliv, næringsrettet forskning og kompetanseutvikling. I tillegg til generell satsing på forskning, nærmere omtalt under rammeområde 16 i Budsjett-innst. S. I (2008–2009), foreslår dette medlem derfor å bruke 40 mill. kroner på å gjenopprette bl.a. ordningen med tilskudd til ulønnet arbeidsinnsats i SkatteFUNN som Regjeringen fjernet i 2006, og å styrke den næringsrettede forskningen med 350 mill. kroner. I tillegg foreslår dette medlem en stor satsing på markedsføring av norsk reiselivsnæring og foreslår en økning i bevilgningene i Venstres alternative budsjett på 50 mill. kroner av Regjeringens forslag til budsjett.

Dette medlem viser til en økning på 50 mill. kroner til offentlige og industrielle forsknings- og utviklingskontrakter (IFU/OFU) i regi av Innovasjon Norge i Venstres alternative budsjett. Det er et stort behov for modernisering av offentlig sektor, og dette medlem mener det er svært viktig at offentlig sektor moderniseres slik at den er i stand til å utføre de oppgavene den er satt til å utføre på best mulig måte. En økning i OFU-midler vil bidra til dette. IFU-ordningen skal tjene som et strategisk virkemiddel til utvikling av konkurransedyktige produkter til et internasjonalt marked i samarbeid med nasjonale og internasjonale kundebedrifter og til utvikling av industrielle nettverk og miljøer. Dette medlem vil påpeke at de dystre økonomiske tidene vi går inn i fordrer at vi er i stand til å styrke norske bedrifters konkurransedyktighet opp mot det internasjonale markedet.

Dette medlem mener at mange offentlige regler, skjemaer og påbud fører til unødige rapporteringskrav og kompliserte regelverk. Småbedrifter og gründere rammes ekstra hardt av "skjemaveldet", og

dette medlem ser det som en hovedoppgave å forenkle hverdagen til disse bedriftene gjennom å avskaffe unødvendige lover og forskrifter, samt å forenkle innrapporteringen gjennom økt bruk av internettbaserte løsninger. Dette medlem foreslår derfor i Venstres alternative budsjett å bruke 90,2 mill. kroner for å redusere gebyrene knyttet til Brønnøysundregistrene med 20 pst.

Dette medlem mener at den sjøfartskultur som er utviklet over mange år både innenriks og utenriks, må sikres gjennom gode skatte- og avgiftsordninger. Disse må være konkurransedyktige nok til at norsk skipsfart forblir en viktig del av norsk næringsliv. Det må imidlertid ikke være slik at skatteordningen blir så gunstige for en næring at de utkonkurrerer andre næringer som driver med lignende aktivitet. Dette medlem mener derfor at nettolønnsordningen for sjøfolk må avvikles fordi den oppfattes som urettferdig for landbasert reiseliv langs kysten og for fiskerinæringen.

Dette medlem mener en av hovedutfordringene i tiden fremover blir å ta vare på og gi små og mellomstore bedrifter mulighet for å utvikle seg og skape flere arbeidsplasser. Nå er tiden inne for å satse på de gode ideene som skal skape fremtidens arbeidsplasser, og ta vare på bedriftene som gir lokalsamfunnene rundt om i landet gode arbeidsplasser. Dette medlem vil derfor vise til forslag om bedre sosiale ordninger for gründere og selvstendig næringsdrivende under rammeområde 7 i Budsjett-innst. S. I (2008–2009), forslag om økt satsing på forskning, bl.a. 350 mill. kroner mer til næringsrettet forskning under rammeområde 16 i Budsjett-innst. S. I (2008–2009), og en rekke skatte- og avgiftslettelser for næringslivet, bl.a. økning i avskrivningssatsene, fjerning av arveavgiften, økt fribeløp for aksjekjøp i egen bedrift, halv arbeidsgiveravgift for lærlinger og dobling i beløpsgrensene i SkatteFUNN-ordningen samt reversering av en rekke næringsfiendtlige skatteskjerpelser foreslått av Regjeringen, nærmere omtalt under rammeområde 22 og i Budsjett-innst. S. I (2008–2009). Alt dette er tiltak som er målrettet for å sikre et moderne og fremtidsrettet næringsliv som kan sikre velferden også i framtiden. Dette medlem vil også vise til en ny ordning for å styrke norsk næringsliv, KapitalFUNN-ordning, også omtalt under rammeområde 22 i Budsjett-innst. S. I (2008–2009). Denne ordningen skal gi mulighet til 20 pst. skattefradrag for investeringer i selskaper, gitt at investeringen holdes i minimum 3 år og at investor ikke er tilknyttet selskapet. Samlet innebærer Venstres forslag til alternativt statsbudsjett for 2009 en samlet påløpt satsing på framtidens næringsliv på over 4,6 mrd. kroner som følger (alle tall i mill. kroner).

Tiltak for næringsliv, gründere og småbedrifter (mill. kroner)	
Skattelettelser overfor næringslivet, bl.a. KapitalFUNN-ordning, økte satser i SkatteFUNN, økte avskrivningssatser, samt reversering av alle "næringsfiendtlige" skatteforslag fra Regjeringen (påløpt)	3 697,0
Gjeninnføring av tilskudd til ulønnet arbeidsinnsats i SkatteFUNN-ordningen	40,0
Næringsrettet forskning	350,0
Styrke selvstendig næringsdrivendes sosiale rettigheter	23,0
Div. tiltak for å få eldre (+62 år) til å stå lenger i arbeid (netto)	190,0
Økt reiselivssatsing	50,0
Forsknings- og utviklingskontrakter, Innovasjon Norge	50,0
20 pst. reduksjon i Brønnøysund-registrene 90,2	
Klimatek: Nytt investeringselskap for investering i klimateknologi, klimagründere mv.	145,0
Innføre ordning med momsneutrale innkjøp i staten	
Sum næringsliv/småbedrifter	4 635,0

2.3.6 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 9

I tabellen nedenfor er de ulike fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 9 presentert.

Tabellen viser budsjettforslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet innen-

for vedtatt ramme, jf. Budsjett-innst. S. I (2008–2009) og primærbudsjettene til Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til Regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg 1	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
Utgifter rammeområde 9 (i hele tusen kroner)								
900		Nærings- og handelsdepartementet	250 905	250 905	225 905	240 905	250 905	252 905
				(0)	(-25 000)	(-10 000)	(0)	(+2 000)
	1	Driftsutgifter	162 405	162 405	137 405	152 405	162 405	162 405
				(0)	(-25 000)	(-10 000)	(0)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	44 000	44 000	34 000	44 000	44 000	46 000
				(0)	(-10 000)	(0)	(0)	(+2 000)
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap	11 000	11 000	21 000	11 000	11 000	11 000
				(0)	(+10 000)	(0)	(0)	(0)
901		Styret for det industrielle rettsvern	201 000	201 000	176 000	201 000	201 000	201 000
				(0)	(-25 000)	(0)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	201 000	201 000	176 000	201 000	201 000	201 000
				(0)	(-25 000)	(0)	(0)	(0)
902		Justervesenet	83 500	83 500	66 500	83 500	83 500	83 500
				(0)	(-17 000)	(0)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	81 500	81 500	64 500	81 500	81 500	81 500
				(0)	(-17 000)	(0)	(0)	(0)
904		Brønnøysundregistrene	503 100	503 100	477 000	503 100	503 100	503 100
				(0)	(-26 100)	(0)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	241 800	241 800	229 800	241 800	241 800	241 800
				(0)	(-12 000)	(0)	(0)	(0)
	23	Offentlige informasjons-tjenester	14 100	14 100	0	14 100	14 100	14 100
				(0)	(-14 100)	(0)	(0)	(0)
905		Norges geologiske undersøkelse	162 700	162 700	167 700	162 700	165 700	162 700
				(0)	(+5 000)	(0)	(+3 000)	(0)
	1	Driftsutgifter	120 700	120 700	125 700	120 700	123 700	120 700
				(0)	(+5 000)	(0)	(+3 000)	(0)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg 1	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	1 750 000	1 750 000	1 750 000	1 245 000	1 195 000	285 000
				(0)	(0)	(-505 000)	(-555 000)	(-1 465 000)
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk	1 750 000	1 750 000	1 750 000	1 245 000	1 195 000	285 000
				(0)	(0)	(-505 000)	(-555 000)	(-1 465 000)
913		Standardisering	26 700	26 700	20 700	26 700	26 700	26 700
				(0)	(-6 000)	(0)	(0)	(0)
	70	Tilskudd	26 700	26 700	20 700	26 700	26 700	26 700
				(0)	(-6 000)	(0)	(0)	(0)
929		Norsk Designråd	36 000	36 000	0	36 000	36 000	36 000
				(0)	(-36 000)	(0)	(0)	(0)
	70	Tilskudd	36 000	36 000	0	36 000	36 000	36 000
				(0)	(-36 000)	(0)	(0)	(0)
937		Svalbard Reiseliv AS	2 100	2 100	3 100	2 100	2 100	2 100
				(0)	(+1 000)	(0)	(0)	(0)
	71	Tilskudd	2 100	2 100	3 100	2 100	2 100	2 100
				(0)	(+1 000)	(0)	(0)	(0)
938		Omstillingstiltak	1 000	1 000	0	1 000	1 000	1 000
				(0)	(-1 000)	(0)	(0)	(0)
	71	Omstillingstilskudd til Sør-Varanger	1 000	1 000	0	1 000	1 000	1 000
				(0)	(-1 000)	(0)	(0)	(0)
1550		Konkurransetilsynet	85 277	85 277	97 277	95 277	85 277	85 277
				(0)	(+12 000)	(+10 000)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	80 057	80 057	90 057	87 057	80 057	80 057
				(0)	(+10 000)	(+7 000)	(0)	(0)
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser	5 220	5 220	7 220	8 220	5 220	5 220
				(0)	(+2 000)	(+3 000)	(0)	(0)
2421		Innovasjon Norge	1 214 000	1 214 000	1 374 000	1 388 000	1 190 000	1 314 000
				(0)	(+160 000)	(+174 000)	(-24 000)	(+100 000)
	50	Innovasjon – prosjekter, fond	126 000	126 000	176 000	126 000	126 000	126 000
				(0)	(+50 000)	(0)	(0)	(0)
	51	Tapsfond, såkornkapitalfond	10 000	10 000	10 000	94 000	10 000	10 000
				(0)	(0)	(+84 000)	(0)	(0)
	70	Bedriftsutvikling og administrasjon	414 300	414 300	374 300	399 300	414 300	414 300
				(0)	(-40 000)	(-15 000)	(0)	(0)
	71	Nettverk, profilering og reiseliv – programmer	380 000	380 000	480 000	410 000	356 000	430 000
				(0)	(+100 000)	(+30 000)	(-24 000)	(+50 000)
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter	265 000	265 000	315 000	340 000	265 000	315 000
				(0)	(+50 000)	(+75 000)	(0)	(+50 000)
2425		Klimatek		0	0	0	0	145 000
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+20 000)
	1	Driftsutgifter	0	0	0	0	0	20 000
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+20 000)
	51	Tapsfond	0	0	0	0	0	125 000
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+125 000)
		Sum utgifter rammeområde 9	5 504 582	5 504 582	5 546 482	5 173 582	4 928 582	4 286 582
				(0)	(+41 900)	(-331 000)	(-576 000)	(-1 218 000)
Inntekter rammeområde 9 (i hele tusen kroner)								
3904		Brønnøysundregistrene	469 200	469 200	469 200	469 200	469 200	379 000
				(0)	(0)	(0)	(0)	(-90 200)
	1	Gebyrinntekter	451 300	451 300	451 300	451 300	451 300	361 100
				(0)	(0)	(0)	(0)	(-90 200)
		Sum inntekter rammeområde 9	1 075 225	1 075 225	1 075 225	1 075 225	1 075 225	985 025
				(0)	(0)	(0)	(0)	(-90 200)
		Sum netto rammeområde 9	4 429 357	4 429 357	4 471 257	4 098 357	3 853 357	3 301 557
				(0)	(+41 900)	(-331 000)	(-576 000)	(-1 127 800)

2.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 9

For så vidt angår de kapitler som ikke er omtalt under, har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, ingen merknader og slutter seg til regjeringen Stoltenberg IIs forslag i St.prp. nr. 1 (2008–2009). Den enkelte fraksjon slutter seg til regjeringen Stoltenberg IIs forslag i St.prp. nr. 1 (2008–2009) hvor ikke annet fremgår av merknadene under de enkelte kapitler.

2.4.1 Kap. 900 og kap. 3900 Nærings- og handelsdepartementet

Det foreslås bevilget kr 250 905 000 på kap. 900 og kr 115 000 på kap. 3900.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til sine generelle merknader under kapittel 2.3 vedrørende de tiltak som Regjeringen har iverksatt etter at forslaget til statsbudsjettet ble lagt fram.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Regjeringen den 7. oktober 2008 la fram et budsjettforslag for 2009 som i realiteten la til grunn at finanskrisen ikke i nevneverdig grad skulle omfatte Norge. Både finansminister og statsminister viste til et fremlagt budsjett som var godt tilpasset den økonomiske situasjonen. Disse medlemmer viser til at SSB den 13. oktober 2008 kom med nye oppdaterte prognoser som viste at veksten i Fastlands-Norge ble rundt 1 pst. og ikke 1,9 pst. som anslått i statsbudsjettet. Siden har Norges Bank kommet med en prognose på kun 0,25 pst. vekst, og senest 26. november 2008 la NHO frem en prognose som viser resesjon i norsk økonomi i 2009. Både anslagene for vekst i økonomien, arbeidsledighet og andre tilsvarende størrelser har med andre ord lenge framstått som i overkant optimistiske.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen, etter flere uker med budsjettbehandling i Stortinget, den 26. november 2008 varslet at den på nyåret vil legge frem en krisepakke. Disse medlemmer viser til at regjeringspartiene har bestemt at Stortinget skal behandle et budsjett der det var bred enighet om at forutsetningene var gale, hvorpå Regjeringen endrer syn i tolvte time. Disse medlemmer mener at Regjeringen har opptrådt med manglende respekt for Stortingets behandling av budsjettet, tatt i betraktning at opposisjonen ved flere anledninger har fremmet forslag om at Stortinget er åpen for en felles dugnad for å fremme et statsbudsjett som faktisk tar

inn over seg de endringene finanskrisen har skapt for norsk økonomi.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 162 405 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er rom for en effektivisering av departementets arbeidsprosesser og mener den prioriterte oppgaven skal være å forenkle samt redusere den statlige skjemabelastningen for næringslivet.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 900 post 1 med kr 25 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er viktig at driften av statlig administrasjon blir effektivisert, og at dette også gjelder driften av departementer og underliggende etater. Disse medlemmer viser til Høyres prioritering i Budsjett-innst. S. nr. 1 (2008–2009) der bevilgningen på kap. 900 post 1 ble foreslått redusert med 10 mill. kroner.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 44 000 000 på post 21.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at arbeidet med forenkling gjør behovet for særskilte utredninger mindre.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 900 post 21 med kr 10 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Kunnskapsdugnaden, et fellesprosjekt mellom LO, NHO og Tekna, som har som mål å etablere en kunnskapsplattform som skal brukes for å bygge et mer kunnskapsintensivt næringsliv. Dette medlem viser videre til Venstres alternative budsjett hvor Venstre vil øke støtten til dette prosjektet med 2 mill. kroner utover Regjeringens forslag til støtte under ramme 16 i Budsjett-innst. S. I (2008–2009). Dette medlem mener Kunnskapsdugnaden også bør få støtte fra Nærings- og handelsdepartementet, da dette er et prosjekt hvor næringsliv og forskning skal etablere en felles kunnskapsplattform.

POST 70–89 OVERFØRINGER TIL ANDRE

Det foreslås bevilget kr 34 500 000 på post 70–89.

POST 73 UNGT ENTREPRENØRSKAP

Det foreslås bevilget kr 11 000 000 på post 73.

Komiteen mener det er viktig at Ungt Entreprenørskap videreutvikles som et virkemiddel for å få frem norsk gründervirksomhet og innovasjon.

Komiteen viser til at et av de viktigste virkemidlene for å skape en kultur for entreprenørskap er å satse på entreprenørskap i skole og utdanning. Komiteen viser til at Ungt Entreprenørskap arbeider aktivt sammen med skoler og utdanningsinstitusjoner for å bidra til at elever og studenter får tilbud om entreprenørskapsutdanning. Målet er at unge skal få lyst til å etablere egen bedrift, samtidig som det bidrar til å øke forståelsen av nyskaping i næringslivet.

Komiteen mener at Ungt Entreprenørskap gjør en viktig innsats for å gi elever innsikt i muligheter og utfordringer med bedriftsetablering og mener dette arbeidet bør videreutvikles.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslo å øke bevilgningen på kap. 900 post 73 med kr 10 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

2.4.2 Kap. 901 og kap. 3901 Styret for det industrielle rettsvern

Det foreslås bevilget kr 201 000 000 på kap. 901 post 1 og kr 196 500 000 på kap. 3901.

Komiteen viser til at Styret for det industrielle rettsvern forvalter regelverkene for patent, varemerke og design, og er det nasjonale kompetansesenteret for industrielle rettigheter.

Komiteen viser til at Patentstyret har en viktig rolle for å bidra til å sikre at norsk næringsliv tjener på egen nyskaping, strategisk markedsføring og design, såfremt norsk næringsliv er bevisst på å sikre immaterielle rettigheter. Komiteen mener derfor at det er viktig at Patentstyret ivaretar den aktive rollen overfor næringslivet for å formidle viktigheten av å sikre immaterielle verdier.

Komiteen merker seg at Patentstyret har som målsetting å tilby behandling av søknader om industrielle rettigheter med riktig kvalitet og behandlingstid, samt en målsetting om at Patentstyrets utgifter og inntekter skal gå i balanse over tid.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at selvfinansiering kan oppnås gjennom å balansere utgifter og inntekter på et lavere nivå med reduserte avgiftssatser for patenter, varemerker og design.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 901 post 1 med kr 25 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

2.4.3 Kap. 902 og kap. 3902 Justervesenet

Det foreslås bevilget kr 83 500 000 på kap. 902 og kr 54 600 000 på kap. 3902.

Komiteen viser til at Justervesenet skal håndheve og forvalte lov om målenheter, måling og normalt ved å utøve legal myndighet knyttet til kontroll av måleinstrumenters nøyaktighet, og på den måten sikre nasjonal og internasjonal tillit til norske målinger og måleresultater.

Komiteen merker seg at det i resultatrapporten for 2007 vises til en relativ stor feilprosent for automatiske vekter på 19 pst., og vil understreke viktigheten av å redusere denne feilprosenten betydelig.

Komiteen vil også understreke betydningen av kompetanseoverføring gjennom kursvirksomhet, FoU-virksomhet, rådgiving og øvrig kontakt med næringsliv, offentlige myndigheter og internasjonale fagmiljøer.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 81 500 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til målsettingen om at driften skal være selvfinansierende og registrerer at man fremdeles er langt unna å nå målene. Disse medlemmer mener at en overgangsfase til selvfinansiering må startes og foreslo derfor en redusert bevilgning.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 902 post 1 med kr 17 000 000 i forhold til Regjeringens forslag..

2.4.4 Kap. 903 og kap. 3903 Norsk Akkreditering

Det foreslås bevilget kr 25 200 000 på kap. 903 og kr 19 300 000 på kap. 3903.

Komiteen har ingen kommentarer og tar Regjeringens gjennomgang av Norsk Akkreditering til orientering.

2.4.5 Kap. 904 og kap. 3904 Brønnøysundregistrene

Det foreslås bevilget kr 503 100 000 på kap. 904 og kr 496 200 000 på kap. 3904.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har merket seg at Brønnøysundregistrenes rolle har gjennomgått en vesentlig endring de senere år, fra i all hovedsak å være en registeretat til å ivareta store oppgaver på områdene digital forvaltning og forenkling for

næringslivet. Flertallet viser til at elektroniske løsninger har vist seg å være det enkelttiltak som har størst målbar effekt i arbeidet med å gjøre norske bedrifters hverdag enklere og derigjennom styrke næringslivets konkurransevne.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har merket seg at bruken av Altinn har en meget positiv utvikling, og viser videre til Regjeringens handlingsplan for forenkling "Tid til nyskaping og produksjon" med en lang rekke forenklingstiltak, som ble lansert i august 2008, og hvor videreutvikling av Altinn er et særlig viktig tiltak. Dette følges opp med styrking av budsjettet for 2009.

Et tredje flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Venstre, er enig i at Brønnøysundregistrenes hovedfokus for 2009 skal være å videreutvikle registrene som en tillitskapende myndighetsutøver og datakilde og gjøre norsk forvaltning enklere.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har merket seg at registrene vil få flere større nye arbeidsoppgaver i 2009, bl.a. på grunn av Altinn II-prosjektet, etableringen av frivillighetsregistret og overtakelsen av Narviktelefonene, Bedin og Bedriftshjelp.no. Disse medlemmer registrerer at målet for gjennomsnittlig saksbehandlingstid for registreringer i Løsøreregistret, Foretaksregistret og Enhetsregistret ikke ble nådd i 2007. Disse medlemmer har videre merket seg at arbeidet med forenkling- og samordningstiltak for å minske næringslivets oppgavebelastning i 2007 har gitt en netto nedgang på 137 årsverk, og at ca. 85,7 årsverk kommer av overgangen til elektronisk innrapportering, i hovedsak Skattedirektoratets bruk av Altinn. Disse medlemmer viser til at arbeidet med nye kontrakter for drift, applikasjonsforvaltning og utvikling av Altinn II-prosjektet ble igangsatt i 2007, og at kontrakter ble inngått i juli 2008. Disse medlemmer mener det er viktig at det holdes kontroll med prosjektet, herunder prosjektets kostnader, men at det er viktig at prosjektet gjennomføres så raskt som mulig. Disse medlemmer mener at mange offentlige regler, skjemaer og påbud fører til unødige rapporteringskrav og kompliserte regelverk. Småbedrifter og gründere rammes ekstra hardt av det såkalte skjemaveldet, og disse medlemmer mener det er en viktig oppgave å forenkle hverdagen til bedriftene gjennom å avskaffe unødvendige lover og forskrifter, og å forenkle innrapporteringen gjennom økt bruk av internettbaserte løsninger. Disse

medlemmer viser til at de administrative kostnadene for næringslivet ved å etterleve regelverk er stipulert til 57 mrd. kroner. Dette tilsvarer i overkant av 2,6 pst. av bruttonasjonalproduktet (BNP). Skjemaveldet har en negativ effekt på bedriftenes rammebetingelser, og dermed også på arbeidsplasser og verdiskaping. Disse medlemmer ser at innrapportering er nødvendig, men at staten i langt større grad enn i dag bør jobbe aktivt med tiltak som kan redusere utgiftene, samt hindre at nye byrder blir lagt på næringslivet uten at dette er grundig konsekvensutredet i forkant.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre har fremmet forslag for Stortinget om reduksjon av bedriftenes administrative kostnader, Dokument nr. 8:7 (2008–2009). Høyre ber i forslaget om at Regjeringen fremmer en stortingsmelding i løpet av våren 2009 om hvordan næringslivets administrative kostnader knyttet til etterlevelse av informasjonskrav i offentlig regelverk kan reduseres. Høyre mener det må være et mål å redusere utgiftene med 10 pst., eller 5,7 mrd. kroner, i løpet av 4 år, og at forenklingarbeidet som en sentral del av næringspolitikken bør behandles i Stortinget. Disse medlemmer viser videre til at det i forslaget særlig pekes på at det snarest bør igangsettes et arbeid med å få en forenklet aksjelovgivning for små selskaper, at revisjonsplikten bør oppheves for små aksjeselskaper, at bokføringsregelverket må forenkles og at det bør opprettes et Forenklingråd. Den svenske Regjeringen besluttet 15. mai 2008 å innføre et rådgivende organ, Regelrådet, som skal bedømme om nye og endrede regler utformes slik at de oppnår sitt formål på en enkel måte til en lav administrativ kostnad for foretakene.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 241 800 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at det er rom for besparelser og en effektivisering av driften.

Disse medlemmer mener at arbeidet med endringer i lov- og forskriftsverket må prioriteres slik at nivået på gebyrene kan innarbeides i tråd med selvfinansieringsprinsippet på et lavere nivå senest i statsbudsjettet for 2010.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 904 post 1 Driftsutgifter med kr 12 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

POST 23 OFFENTLIGE INFORMASJONSTJENESTER, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 14 100 000 på post 23.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at Bedin og Narviktelefonene overføres til Brønnøysundregistrene fra 1. januar 2009, med bakgrunn i ønsket om å samordne den offentlige informasjonen til næringslivet. Overføringen vil skje i form av en virksomhetsoverdragelse. Flertallet har merket seg at Bedin og Narviktelefonene utfører viktige informasjonstjenester overfor næringslivet. Narviktelefonene gir gratis informasjon til næringslivet og publikum om etablerer-, bedrifts- og europaspørsmål. Flertallet har videre merket seg at Bedin er et elektronisk tilbud av bedriftsrelaterte emner, som bl.a. tilbyr svartjeneste på e-post.

Flertallet vil understreke betydningen av at disse tjenestene er gratis for næringslivet.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at mange offentlige regler, skjemaer og påbud fører til unødige rapporteringskrav og kompliserte regelverk. Småbedrifter og gründere rammes ekstra hardt av "skjemaveldet", og disse medlemmer ser det som en hovedoppgave å forenkle hverdagen til disse bedriftene gjennom å avskaffe unødvendige lover og forskrifter, samt å forenkle innrapporteringen gjennom økt bruk av internettbaserte løsninger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at tjenestene kan utføres av private firmaer eller organisasjoner som selger tjenester i et informasjonsmarked der kundene betaler kostnadene.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 904 post 23 med kr 14 100 00 i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett hvor det ble foreslått å bruke 90,2 mill. kroner for å redusere gebyrene knyttet til Brønnøysundregistrene med 20 pst.

2.4.6 Kap. 905 og kap. 3905 Norges geologiske undersøkelse

Det foreslås bevilget kr 162 700 000 på kap. 905 og kr 42 000 000 på kap. 3905.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 120 700 000 på post 1.

Komiteen viser til at det foreslås til Norges geologiske undersøkelse (NGU) en bevilgning på 120,7 mill. kroner til driftsutgifter for 2009. Av dette er 14 mill. kroner avsatt til MAREANO-programmet.

Komiteen viser til at statlige forvaltningsopp-gaver innen skredforebygging skal ivaretas av NVE fra 2009, jf. Innst. S. nr. 85 (2008–2009), Innst. O. nr. 26 (2008–2009), (St.meld. nr. 22 (2007–2008) og Ot.prp. nr. 9 (2008–2009)). I den forbindelse er NGUs kartleggingsmidler på dette området – om lag 15 mill. kroner – overført til OEDs/NVEs budsjett. Komiteen støtter dette.

Komiteen viser til at NGU skal framskaffe og formidle kunnskap om Norges berggrunn, løsmasser, grunnvann og mineralressurser. Kjernevirksomheten er datainnsamling, bearbeiding og formidling av geologiske data fra fastlandet og fra grunnfjellet og de øverste lag på kontinentalsokkelen. Gjennom sitt arbeid bidrar NGU til økt verdiskaping i mineral- og bergverksindustrien, bedre planlegging og arealforvaltning, og informasjonsforvaltning.

Komiteen er kjent med at kompetansen i NGU er etterspurt, og i stigende grad får tilbud om å bistå næringslivet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at departementet legger opp til samlede inntekter for NGU på 42 000 000 kroner i 2009.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at det i dag ikke finnes tilgjengelige marine grunnkart for norskekysten, unntatt for kontinentalsokkelen (MAREANO) som er laget for oljeindustrien. Marine grunnkart er helt nødvendig for å få til en kunnskapsbasert forvaltning av kystsonen. Gode kartgrunnlag danner grunnlaget for å utarbeide strømmodeller som er et godt verktøy for å kunne begrense forurensningsspredning, oljeutslipp, utslipp av miljøgifter, smittespredning fra opp-dretnsanlegg og konsekvensutredninger av dumping av slam og mudringsmasser. Med gode marine grunnkart kan vi effektivt kartlegge marine økosystemer og aktivt verne de mest sårbare områdene, og med strømmodeller kan man forebygge og effektivisere beredskapen og dokumentere bærekraftig forvaltning, og ha en god næringsutvikling av kystsonen.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen utarbeide og gjøre marine grunnkart for norskekysten tilgjengelige."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener arbeidet med grunnundersøkelser er en viktig offentlig primær oppgave som må prioriteres også sett i sammenheng med alle de ulyk-

kene som har vært i forbindelse med ras ved veistrekninger.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 905 post 1 med kr 5 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

Medlemmen i komiteen frå Kristeleg Folkeparti viser til at MAREANO-programmet kartlegg djupne, botnhøve, naturtypar og forureining i norske havområde. Saman med data frå seismikk-innsamling skal resultatane frå MAREANO-programmet utgjera vedtaksgrunnlaget for revisjon av forvaltingsplanen for Barentshavet og områda utanfor Lofoten og Vesterålen i 2010. Regjeringa har ikkje fulgt opp med store nok løyver til MAREANO-programmet, og kartlegginga er difor forsinka. Dette vil høgst sannsynleg innebera at revisjonen av forvaltingsplanen må utsetjast. Denne medlemmen vil difor auke løyvinga til MAREANO-programmet med 3 mill. kroner over Nærings- og handelsdepartementet sitt budsjett.

2.4.7 Kap. 906 og kap. 3906 Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard

Det foreslås bevilget kr 22 700 000 på kap. 906 og kr 2 300 000 på kap. 3906.

Komiteen har merket seg at Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard skal arbeide for at Norges mineralressurser forvaltes og utnyttes til beste for samfunnet.

Bergvesenets oppgave er å forvalte gitte fullmakter effektivt, arbeide for å redusere de miljømessige konsekvensene av mineraluttak, arbeide for økt verdiskaping innen mineralnæringen og arbeide for økt forståelse av mineralnæringens betydning i samfunnet. Komiteen viser til at Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard skal være et kompetansesenter innenfor mineralområdet og at det skal legges vekt på aktivt informasjonsarbeid. Komiteen er videre kjent med de utfordringer bergnæringa står overfor når det gjelder tilgang på kompetent arbeidskraft og ber om at Regjeringen fortsatt skal ha et særlig fokus på denne utfordringen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at en ny minerallov er etterspurt av både næringen, grunneierorganisasjonene og planmyndighetene, og ser fram til å få den varslede mineralloven til behandling i Stortinget.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at en ny minerallov stadig lar vente på seg, og er sterkt kritiske til at

Regjeringen ennå ikke har fulgt opp egne lovnader om å fremme denne for Stortinget.

Komiteen har merket seg at Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard har ansvar for å iverksette tiltak for å redusere negative miljømessige konsekvenser av eksisterende og tidligere gruvedrift der staten har eier- eller forvalteransvar, slik at de enkelte lokalsamfunn som er berørt, ikke blir belastet på en utilbørlig måte. Komiteen har videre merket seg at etaten har gjennomført tiltak i ni gruveområder, og at det vurderes ytterligere tiltak både i disse og i andre områder hvor det har vært mineralutvinning. Komiteen forutsetter at budsjettøkningen til sikrings- og miljøtiltak som kom i budsjettet for 2008, og som videreføres i 2009-budsjettet, er tilstrekkelig, slik at staten som grunneier kan ivareta sitt ansvar på forsvarelig vis, også i de hjemfalte gruveområdene.

Komiteen har videre merket seg at Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard har foretatt en del undersøkelser knyttet til forurensning og radioaktiv stråling fra den nedlagte Søve Gruver som ble drevet av statsaksjeselskapet A/S Norsk Bergverk, og lagt ned i 1965. Eiendommen ble overdratt til Telemark fylkeskommune og Nome kommune i 1970. Komiteen har merket seg at befolkningen i området er utsatt for høyere stråleverdier fra berggrunnen enn det som er normalt, og at forurensede masser fra gruvedriften gjør at stråleeksponeringen forsterkes. Komiteen viser til at fylkeskommunen og Regjeringen er enige om at de forurensede masser må deponeres/sikres, men at det er uenighet om ansvarsforholdene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er kjent med det tilbud Regjeringen har kommet med overfor Telemark fylkeskommune, og ser fram til at partene kan komme fram til en minnelig ordning slik at de belastningene dette lokalsamfunnet er utsatt for, kan bringes til opphør.

Komiteen har videre merket seg at Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard er gitt i oppdrag å utrede hvordan den tiltagende forurensningen fra de hjemfalte gruvene på Løkken kan håndteres, ved tildekking, ev. flytting/tildekking av forurensende masser og ved renseanlegg. Komiteen er tilfreds med at det er satt en stram frist for ferdigstilling av disse utredningene og at Regjeringen tar sikte på å gi en nærmere omtale og forslag til eventuelle tiltak i statsbudsjettet for 2010.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til Representantforslag

nr. 140 (2007–2008) fra Fremskrittspartiet om å ta et statlig ansvar for å fjerne og deponere det radioaktive materialet fra områdene ved Søve gruver i Nome kommune. Disse medlemmer viser til at en samlet opposisjon fremmet forslag for Stortinget om at Regjeringen må ta et statlig ansvar for å fjerne og deponere det radioaktive materialet, jf. Innst. S. nr. 40 (2008–2009). Disse medlemmer er klar over Regjeringens tilbud til Telemark fylkeskommune om å dekke halvparten av kostnadene ved å sikre de radioaktive forurensningene ved Søve gruver, men har full forståelse for at Telemark fylkeskommune gjennom media har avvist dette forslaget, da de radioaktive forurensningene hendte mens det ble drevet statlig eid gruvevirksomhet.

2.4.8 Kap. 907 og kap. 3907 Sjøfartsdirektoratet

Det foreslås bevilget kr 298 200 000 på kap. 907 og kr 184 900 000 på kap. 3907.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at flyttingen av Sjøfartsdirektoratet til Haugesund har vært krevende i forhold til nyrekruttering og bemanning. For å sikre tilstrekkelige ressurser og faglig kompetanse til å gjennomføre fastsatte målsettinger på sentrale arbeidsområder innen sjøsikkerhet og miljø, viser flertallet til at Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett for 2008 styrket direktoratet med 28 mill. kroner.

Flertallet har merket seg at den økte bevilgningen har bidratt til å gjøre direktoratet mer konkurransedyktig på arbeidsmarkedet, og gjort det lettere å rekruttere og beholde personell, spesielt de med maritim og teknisk kompetanse.

Flertallet er videre tilfreds med at tilleggsmidlene også har gjort det mulig å gjennomføre tiltak som vil gjøre direktoratet mer effektivt og frigjøre ressurser, bl.a. til merarbeid med kontroll og tilsyn grunnet stor nybyggingsaktivitet. Det vises bl.a. til at tilleggsmidlene har gjort det mulig å kjøpe tjenester fra classeselskaper for å møte sertifiseringsbehovene. Flertallet er tilfreds med at det er iverksatt tiltak som dette for å sikre alle skip nødvendige sertifikater i en tid med svært stor nybyggingsaktivitet ved norske verft.

Flertallet har merket seg at denne styrkingen følges opp i budsjettforslaget for 2009, siden presset på personellressurser ventes å vedvare i 2009. Flertallet støtter dette.

Medlemene i komiteen fra Framstegspartiet, Høgre, Kristeleg Folkeparti og Venstre, viser til at Sjøfartsdirektoratets hovedkontor har vore lokalisert i Haugesund sidan

hausten 2006, i ein region med svært låg arbeidsløyse og høg etterspørsel etter personell med maritim kompetanse. Dette har forsterka presset på personell- og ressursituasjonen som har gjort seg gjeldande sidan flyttevedtaket. Desse medlemene viser til at situasjonen forverra seg i løpet av 2007 og vinteren 2008 og direktoratet fekk ei auka driftsløyve på 28 mill. kroner i Revidert statsbudsjett for 2008. Desse medlemene viser til at Sjøfartsdirektoratet i 2008 fekk 18,5 mill. kroner til dekning av gjenstående flytteutgifter. Hovudgrunnen til at flytteutgiftene klart overstig det fastsette rammebeløpet på 126,5 mill. kroner i statsbudsjettet for 2004, er at det vart vesentleg høgare utgifter til opplæring/rekruttering av nye medarbeidarar, kompensasjon til nøkkelpersonell, pendling og vikarar/dublering av personell i sentrale funksjonar. Desse medlemene viser til at det òg i 2009 vil koma utgifter i samband med flyttinga. Det vil mellom anna vera naudsynt å forlengja pendlarordninga for nøkkelpersonell i to år, frå 1. november 2008 til 1. november 2010.

Desse medlemene viser til Dokument nr. 1 (2008–2009) frå Riksrevisjonen, og ser alvorleg på at Sjøfartsdirektoratet ikkje når måltala for talet på tilsyn og vertikalrevisjonar. Desse medlemene viser til at Riksrevisjonen peikar på at Nærings- og handelsdepartementet ikkje har gjeve gode nok rammevilkår for Sjøfartsdirektoratet trass i tett styringsdialog. Desse medlemene viser til at direktoratets hovudoppgåve er å arbeide for å oppnå høg sikkerheit for liv, helse og fartøy. Desse medlemene legg til grunn at departementet framover har ei aktiv rolle i å betre direktoratet si verksemd.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Sjøfartsdirektoratet ble styrket med 28 mill. kroner i Revidert statsbudsjett for 2008, jf. St.prp. nr. 59 (2007–2008), og at denne styrkingen følges opp i budsjettforslaget for 2009. Disse medlemmer er kritiske til at Regjeringen først tok situasjonen i Sjøfartsdirektoratet på alvor etter at Høyre fremmet representantforslag i Stortinget om virksomheten i sjøfartsdirektoratet, jf. Representantforslag nr. 90 (2007–2008). Disse medlemmer opprettholder sin kritikk av at de store utfordringene i Sjøfartsdirektoratets virksomhet i St.prp. nr. 1 (2007–2008), og forutsetter at Regjeringen vil følge situasjonen i Sjøfartsdirektoratet tett i tiden fremover.

2.4.9 Kap. 908 og kap. 3908 Skipsregistrene

Det foreslås bevilget kr 20 000 000 på kap. 908 og kr 16 600 000 på kap. 3908.

Komiteen understreker at de norske skipsregistrene må være konkurransedyktige og attraktive

både for norske og utenlandske redere for å kunne hevde seg internasjonalt.

Komiteen har merket seg at antall registrerte skip i Norsk Internasjonalt Skipsregister har sunket de siste årene. Til gjengjeld har antall skip i Norsk Ordinært Skipsregister økt. Det skyldes særlig økningen i antall registrerte fritidsfartøy under 15 meter og fiskefartøy.

Komiteen har videre merket seg at markedsføringen av NIS er trappet opp i 2008, og at markedsføringsinnsatsen videreføres i 2009. Markedsføringen av NIS som et kvalitetsflagg er viktig for Norge som skipsfartsnasjon.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at gebyrordningen i NIS og NOR er lagt om i løpet av 2008 i retning av mer kostnadsbaserte gebyrer. Det innebærer at noen gebyrer er justert ned, andre opp. I sum antas gebyrinntektene i NOR å øke noe som konsekvens av den frivillige registreringsordningen for fartøy mellom 7 og 10 meter.

2.4.10 Kap. 909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk

Det foreslås bevilget kr 1 750 000 000 på kap. 909 post 73.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Venstre, peker på at nettolønnsordningen for sjøfolk er en viktig årsak til at antall norske sjøfolk har økt de siste årene. Ordningen har også hatt stor betydning for å sikre kompetansen og rekrutteringen til maritime yrker.

En forutsetning for å komme med i ordningen, er at rederiene yter sine bidrag til Stiftelsen Norsk Maritim Kompetanse, og stiftelsens opplærings-, helse-, miljø- og sikkerhetstiltak.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Venstre, har merket seg at Regjeringen i 2008 begrenset utbetalingene i ordningen til 198 000 kroner pr. år pr. sysselsatt og at dette videreføres i 2009-budsjettet.

Dette flertallet har videre merket seg at om lag 11 000 sjøfolk antas å ville benytte seg av ordningen i 2009.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig å gi norsk skipsfart de samme konkurransebetingelser som våre viktigste konkurrentland gjennom forutsigbarhet for nettolønnsordningen. Disse medlemmer mener det er behov for en lovfesting av nettolønnsordningen på lik linje med hva man har gjort i Sverige og Danmark for å sikre forutsigbare rammebetingelser for næringen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om lovfesting av en fullverdig nettolønnsordning for sjøfolk."

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at norske sjøfolk er en betydelig ressurs for sine rederier og norsk næringsliv som sådan. Mange sjøfolk tilfører marine bedrifter på land kompetanse etter år på havet. Disse medlemmer vil likevel understreke at en skatteordning ikke bør utformes slik at den bidrar til å utkonkurrere andre næringer, og at hensynet til fiskerinæringen veier tungt når Høyre foreslår å begrense nettolønnsordningen noe. Disse medlemmer viser til at Høyre i regjering foreslo en kompetansemodell, som er en modell som gir støtte til maritimt utdannet mannskap i nøkkelstillinger. Dette innebærer at alt mannskap i offshoreflåten som er flagget i NOR, er omfattet av modellen. Kompetansemodellen vil være mer treffsikker på å sikre maritim kompetanse, og det er i all hovedsak ikke maritimt personell på utenlandsfergene som vil falle utenfor kompetansemodellen. Disse medlemmer mener at refusjonsutbetalingen per sysselsatt bør begrenses til 135 000 kroner, og viser for øvrig til Høyres prioriteringer i Budsjett- Innst. S. I (2008–2009) der bevilgningen på kap. 909 post 73 ble foreslått redusert med 505 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til forslag fra Høyre om tiltak for å bedre rekrutteringssituasjonen i fiskeri- og skipsfartsnæringen, jf. Representantforslag nr. 18 (2006–2007). Fartsområdebegrensningen i NIS og kravet til arbeidsvilkår i NOR skaper et urimelig stort press på rekruttering i fiskeflåten, i kystfrakteflåten og i øvrig skipsfart registrert i NOR. Resultatet er dårlig lønnsomhet i fiskerinæringen og en frakteflåte som i større og større grad flagger ut til internasjonale registre eller blir utkonkurrert av utenlandske fartøy. Ved å oppheve fartsområdebegrensningene i NIS vil offshoreflåten kunne benytte en andel utenlandsk mannskap og samtidig være under norsk flagg og ha norsk besetning med nettolønnsordning. Frakteflåten vil kunne benytte utenlandsk mannskap som et supplement til norsk mannskap uten å måtte flagge ut.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å oppheve fartsområdebegrensningene i Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS)."

Medlemmen i komiteen frå Kristeleg Folkeparti og Venstre viser til Dokument nr.

8:18 (2006–2007) om tiltak for å betra rekrutterings-situasjonen i fiskeri- og skipsfartsnæringa, og Innst. S. nr. 128 (2006–2007).

Disse medlemmer legg fram følgjande forslag:

"Stortinget ber Regjeringa gjennom forskrift opna for at skip i Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS) kan ta på seg oppdrag til/frå installasjonar på norsk sokkel."

Medlema i komiteen frå Kristeleg Folkeparti føreslår ein overgang til kompetansemodellen når det gjeld nettolønnsordninga for sjøfolk, og å setta tak for utbetaling lik innslagspunktet for toppskatt. Dette vil sikra sysselsetting av maritimt utdanna mannskap i NIS- og NOR-registra, og inneber ein reduksjon i løyvinga på denne posten på 555 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre mener at den sjøfartskultur som er utviklet over mange år både innenriks og utenriks, må sikres gjennom gode skatte- og avgiftsordninger. Disse må være konkurransedyktige nok til at norsk skipsfart forblir en viktig del av norsk næringsliv. Det må imidlertid ikke være slik at skatteordningen blir så gunstige for en næring at de utkonkurrerer andre næringer som driver med lignende aktivitet. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett hvor nettolønnsordningen for sjøfolk foreslås avvirket, fordi den oppfattes som urettferdig for landbasert reiseliv langs kysten og for fiskerinæringen.

2.4.11 Kap. 913 Standardisering

Det foreslås bevilget kr 26 700 000 på kap. 913 post 70.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, støtter en bevilgning på 26 700 000 kroner som tilskudd til Standard Norges arbeid for 2009, som bidrar til opprettholdelse av en nasjonal infrastruktur for standardiseringsarbeidet. Flertallet viser for øvrig til at finansieringen av Standard Norges arbeid hovedsakelig skjer ved bidrag fra offentlige og private interessenter, royalty fra salg av standarder og medlemsavgifter. Flertallet viser videre til at Standard Norge på oppdrag fra Nærings- og handelsdepartementet har utarbeidet en nasjonal standardiseringsstrategi som ble overlevert departementet i mars 2008, for å se standardisering som virkemiddel for næringsutvikling, innovasjon og økt verdiskaping. Flertallet støtter prioriteringene for Standard Norge i 2009.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er rom for en betydelig effektivisering av standardiseringsarbeidet ved at virksomheten i større grad samles.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 913 post 70 med kr 6 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

2.4.12 Kap. 920 Norges forskningsråd

GASSMAKS

(Bevilgninger på kap. 920 behandles i kuf-komiteen)

Komiteen har merket seg at Stortinget ønsker økt industriell bruk av naturgass innenlands, og at Regjeringen i den sammenhengen har opprettet forskningsprogrammet Gassmaks ("Økt verdiskaping i naturgass-kjeden").

Komiteen støtter denne satsingen. Økt industriell foredling av naturgass innenlands har vært ønsket lenge, både ut fra muligheten for økt verdiskaping fra en viktig naturressurs, og også fordi dette kan gi nye industriarbeidsplasser i alle deler av landet.

Komiteen vil også understreke at industriell foredling av naturgass gir muligheter til å bruke naturgass i mer miljønøytrale prosesser og produkter enn dagens bruk av naturgass i energimarkedet.

Komiteen ber Regjeringen vurdere å trappe opp programmet ytterligere.

BIA

Komiteen viser til at Brukerstyrt Innovasjonsarena (BIA) har til hensikt å støtte de beste forskningsbaserte innovasjonsprosjektene i hele bredden av norsk næringsliv. Komiteen har merket seg at Forskningsrådets gjennomgang av prosjekter som har fått støtte gjennom BIA, viser at prosjektene i BIA har større potensial for verdiskaping og bedre kvalitet enn prosjektene i andre program. Komiteen viser til at BIA-midlene er rettet mot bedrifter med høye FOU-ambisjoner, noe komiteen støtter.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre, er derfor tilfreds med at BIA styrkes med totalt 53 mill. kroner over årets budsjett, noe som er en økning på om lag 19 pst.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre i sitt alternative budsjett foreslår 75 mill. kroner til BIA ut over Regjeringens opplegg.

2.4.13 Kap. 921 Statlig investeringsfond (Investinor AS)

POST 95 EGENKAPITAL

Det er ikke forslag om bevilgninger på kap. 921 post 95.

Komiteen viser til at Statens Investeringselskap AS har endret navn til Investinor AS. Styret i Innovasjon Norge har oppnevnt investeringselskapets styre, og hovedkontoret er i Trondheim.

Komiteen viser til at formålet er å bidra til økt verdiskaping gjennom å tilby risikovillig kapital til internasjonalt orienterte konkurransedyktige bedrifter, primært nyetableringer. Selskapets investeringer skal foretas på like vilkår som private investorer og at Investinor AS sin aksjekapital i porteføljebedriftene forutsettes å utgjøre maksimalt 49 pst. Komiteen viser også til at Investinor AS skal prioritere satsingsområdene miljø, energi, reiseliv, marin og maritim sektor. I tillegg skal selskapet ha et spesielt fokus på klima- og miljøprosjekter. Komiteen støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil påpeke at de prioriterte satsingsområdene ikke bør utelukke investeringer i utbyggingsprosjekter ved allerede etablerte bedrifter. Disse medlemmer viser til at det er mange planlagte prosjekter som bl.a. er miljø- og energirelaterte, og som vil kunne gi nye arbeidsplasser med redusert energiforbruk og lavere miljøforurensning. Disse medlemmer mener at etablerte bedrifter med relevante forskningsmiljøer også bør kunne være en del av Investinor AS sin investeringsportefølje.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre ved opprettelsen av det statlige investeringsfondet gav uttrykk for at Høyre er mer positiv til løsninger der staten bidrar til kapitaltilførsel gjennom såkornfond som kan gi risikoavlastning i tidligfase, eller løsninger som Argentum med fond-i-fond der staten ikke går direkte inn på eiersidene i selskapet, og viser til egne merknader i Budsjett-innst. S. nr. 8 (2007–2008).

2.4.14 Kap. 922 Romvirksomhet

Det foreslås bevilget kr 466 300 000 på kap. 922.

Komiteen viser til at det i Regjeringens forslag til statsbudsjett er foreslått å redusere bevilgningen til romvirksomhet med 12,6 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2008.

Komiteen viser også til at romrelaterte varer og tjenester er en betydelig industri i Norge med en total omsetning på 6,3 mrd. kroner i 2007. Av dette utgjorde verdien av norskproduserte varer og tjenes-

ter 5,4 mrd. Eksportandelen ligger på ca. 71 pst., og er dermed en viktig norsk eksportvare.

Komiteen viser videre til at de statlige bevilgningene blant annet skal medvirke til at norsk industri oppnår sterke internasjonale posisjoner innenfor prioriterte områder som telekommunikasjon, satellittnavigasjon, jordobservasjon og bæreraketter. Norsk Romsenter er det strategiske, samordnende og utøvende organ for norsk romvirksomhet, og skal fremme Norges interesser internasjonalt.

Komiteen mener satsing på romvirksomhet er en lønnsom investering og at satsingen på romvirksomhet derfor bør opprettholdes på et høyt nivå. For hver investert krone i ESA-kontrakter og kontrakter gjennom nasjonale følgeprogrammer har de norske leverandørene i tillegg oppnådd kontrakter til en akkumulert verdi av 4,6 kroner – en ringvirkningsfaktor på 4,6.

Komiteen er kjent med at det i 2007 ble introdusert et nytt mål- og resultatstyringssystem for norsk romvirksomhet, hvor hovedmålet er å bidra til økt verdiskaping, innovasjon, kunnskapsutvikling, miljø og samfunnssikkerhet.

Komiteen viser spesielt til Norges deltakelse i European Space Agencys (ESA) romfartsprogrammer, noe et enstemmig Storting ga tilslutning til gjennom behandling av Norges deltakelse i europeiske romfartsprogrammer, jf. Innst. S. nr. 144 (2005–2006). Medlemskapet i ESA gir norske forskningsmiljø og teknologibedrifter unike muligheter i samarbeid med spennende partnere i det europeiske romfartsmarkedet. Komiteen viser videre til at økende engasjement i romfartsspørsmål i Europa har ført til inngåelse av en rammeavtale mellom ESA og EU, som kommer alle deltagerland til gode. Videre viser komiteen til betydningen av at det også i fremtiden satses på interparlamentarisk samarbeid med både ESA og EU-land. Komiteen har merket seg at Norges andel av ESAs budsjett vil bli fastsatt under ESAs ministermøte i Haag, november 2008, og at det kan bli nødvendig å endre bevilgningene i løpet av 2009.

2.4.15 Kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer

Det foreslås bevilget kr 61 200 000 på kap. 924.

Komiteen mener internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer er positivt og bidrar til viktige erfaringer på en rekke områder. Komiteen tar til etterretning at størrelsen på bevilgningene er bestemt av inngåtte avtaler.

Komiteen støtter norsk deltagelse i EUs rammeprogram for konkurranseevne og innovasjon, CIP, og viser til at programmet særlig har fokus på små og mellomstore bedrifter.

Komiteen viser til at det under den åpne budsjett høringen i komiteen ble uttrykt bekymring for hvorvidt programmet finner fram til norske entreprenører og små og mellomstore bedrifter, i tråd med målsettingene for den norske deltagelsen. Komiteen ber på denne bakgrunn Regjeringen komme tilbake til Stortinget på en egnet måte med informasjon om i hvilken grad norsk deltagelse i EU-programmer og andre internasjonale utviklingsprogrammer kommer norske bedrifter til gode, herunder hvorvidt CIP-midlene bidrar til å øke små og mellomstore bedrifters innovasjonskapital.

2.4.16 Kap. 929 Norsk Designråd

Det foreslås bevilget kr 36 000 000 på kap. 929 post 70 Tilskudd.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at målgruppen for Norsk Designråd primært er næringslivet i Norge, og at det legges særlig vekt på små og mellomstore bedrifter.

Flertallet viser til at Regjeringen fremmer forslag om å etablere et nytt program for designdrevet innovasjon. Flertallet er enig i dette og er opptatt av at flere bedrifter må motiveres til å tenke på og å benytte design. Flertallet tar til orientering at Nærings- og handelsdepartementets plan for satsing på næringsrettet design "Design og verdiskaping – Regjeringens satsing på næringsrettet design" legger føringer for bruken av tilskuddet i 2009.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at dette er tjenester som kan kjøpes i markedet og mener det ikke er behov for å bruke offentlige midler på slike tiltak.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere kap. 929 post 70 med kr 36 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

2.4.17 Kap. 934 Internasjonaliseringstiltak

Det foreslås bevilget kr 244 000 000 på kap. 934.

Komiteen er tilfreds med at det vert løyvd midlar til næringslivsretta aktivitetar ved utanriksstasjonane gjennom støtte til konkrete samarbeidsprosjekt mellom stasjonane, verkemiddelapparatet og næringslivet.

Komiteen viser til at ordninga med fastrentelån (CIRR-lån) til utanlandske importørar av norske kapitalvarer og norske reiarar i internasjonal konkurranse, medverkar til at norske eksportørar av kapitalvarer kan konkurrere på like vilkår som andre eksportørar med nasjonale eksportkredittordningar. Komiteen er kjent med at Eksportfinans ASA har administrert ordninga så lenge den har eksistert.

Komiteen er informert om at etterspurnaden etter CIRR-lån har vore særskilt høg innanfor skipsbygging og produksjon av skips- og offshoreutstyr.

Komiteen er kjent med at Noreg skal delta på verdsutstillinga EXPO 2010 i Shanghai. Denne utstillinga har som føremål å fremje internasjonale relasjonar, ikkje minst gjennom utveksling av idear og erfaringar innanfor næringsliv, kultur, forskning og teknologi. Komiteen vil peike på at ei slik deltaking er i tråd med Regjeringa sin Kina-strategi, der Regjeringa vil arbeide for å fremje norske næringsinteresser, spisskompetanse og norske verdiar i Kina. Hovuddelen av løyvinga er knytt til bygging og utforming av den norske paviljongen som skal setjast opp i 2009.

Komiteen viser for øvrig til de enkelte partiers respektive merknader under kapittel 2.3 vedrørende de tiltak som Regjeringen har iverksatt etter at forslaget til statsbudsjett ble lagt fram.

Komiteen ber Regjeringen vurdere å utvide GIEKs U-landsramme for å bidra til å sikre at GIEK kan øke sitt bidrag til næringsutvikling i de fattigste landene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at GIEKs U-landsordning ikke har fått økte rammer, selv om næringslivet også etterspør dette. Disse medlemmer mener at Regjeringen også bør vurdere å øke rammen på denne ordningen utover dagens ramme. Disse medlemmer mener det er vanskelig å vurdere hvilken effekt tiltakene for GIEK og Eksportfinans vil ha, siden tiltakene nettopp er varslet og ikke behandlet av Stortinget. Disse medlemmer håper at Regjeringen i fremtiden er mer lydhør overfor næringslivet, økonomer og Fremskrittspartiets forslag med henhold til å forbedre rammebetingelser til næringsliv og folk flest.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at næringslivet blir mer avhengig av virkemiddelapparatet når tilgangen på ordinær finansiering blir svekket. Konsekvensen av dette var at Innovasjon Norge og GIEK i løpet av kort tid som følge av finanskrisen fikk brukt opp låne- og garantirammene sine. Videre førte finanskrisen til at Eksportfinans fikk problemer med innhenting av fremmedkapital uten statsgaranti. Disse medlemmer registrerer at Regjeringen først i slutten av november fikk håndtert disse alvorlige utfordringene for norske bedrifter og arbeidsplasser, og vil understreke at et minimum når det gjelder krisehåndtering er at Regjeringen raskt sørger for at statens eget virkemiddelapparat er i funksjon.

Desse medlemmene viser til brev datert 25. november 2008 frå Jacobsen Elektro AS, INTSOK, Rainpower Norway AS, Norconsult AS, Norfund, Yara International ASA, Trønder Energi AS, Norplan AS og Nera Networks AS til nærings- og handelsminister Sylvia Brustad og miljø- og utviklingsminister Erik Solheim om Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK). Bedriftene peikar på at dei er særns nøgd med at GIEK no styrkar den alminnelege ordninga. Samstundes peikar dei på at det er et stort behov for å styrka u-landsordninga for å sikra eit komplett virkemiddelapparat. Bedriftene ber konkret om at garantiramma for u-landsordninga vert auka vesentleg. Desse medlemmene viser til at OECD har føreslått innføring av såkalla berekraftige utlån, som inneber at lån til offentlege kjøparar i dei 59 fattigaste landa der OECDs retningsliner skal gjelda, ikkje lenger skal kunne ytast på kommersielle vilkår, men må ha eit gåveelement på minimum 35 pst. av kontrakten. Bedriftene ber difor om at norske styresmakter tilpassar seg dette og gjev tilgong til blanda kredittar slik at norske verksemdar kan konkurrera på lik line med utanlandske bedrifter. Desse medlemmene strekar under at det er viktig at virkemidla i GIEK er innretta slik at dei tek omsyn til behovet for næringsutvikling i dei fattigaste landa, særleg når verdsøkonomien er ramma av finanskrise.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2009 ikke er i nærheten av å fange opp den dramatiske situasjon norsk næringsliv står overfor med hensyn til finanskrise og samfunnskrise i Norge og globalt. At Regjeringen ikke har benyttet anledningen til å fremme en tilleggssak til statsbudsjettet som fanger opp denne situasjonen, synes disse medlemmer er uheldig.

Disse medlemmer registrerer at Regjeringen motvillig har kommet med såkalte krisepakker til bl.a. finansnæringen og eksportindustrien. Disse medlemmer mener det er riktig å komme med tiltak, men at tiltakene burde vært flere og bedre koordinert, og viser til Framskrittspartiets forslag til statsbudsjett for 2009. Disse medlemmer synes det er et skritt i riktig retning at Eksportfinans og GIEK får muligheten til å gi norsk næringsliv ytterligere bistand i en ekstremt vanskelig situasjon, men er i tvil om Regjeringens forslag til økninger på GIEKs garantiordninger, samt Regjeringens forslag på 50 mrd. kroner til lån til Eksportfinans, er tilstrekkelig store.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Høyre, Kristeleg Folke-

parti og Venstre legg på denne bakgrunnen fram følgjande forslag:

"Stortinget ber Regjeringa, i samband med den krisepakka som er varsla i januar/februar 2009, å vurdere å fremja forslag om å auka garantiramma for u-landsordninga vesentleg og innføra ei ny ordning med blanda kredittar, som sikrar at GIEK sine verkemiddel er tilpassa behovet for næringsutvikling i dei fattigaste landa."

2.4.18 Kap. 937 Svalbard Reiseliv AS

Det foreslås bevilget kr 2 100 000 på kap. 937 post 71 Tilskudd.

Komiteen viser til at Svalbard Reiseliv AS er eid av Svalbard Reiselivsråd, som er en sammenslutning av aktører med interesser knyttet til reiselivet på Svalbard. Statens bidrag til Svalbard Reiseliv AS er et bidrag til økt verdiskaping og bedre lønnsomhet for et bærekraftig og miljøtilpasset reiseliv på Svalbard.

Komiteen registrerer at tall fra 2007 viser at det er en økt interesse for Svalbard som turistreise-mål, noe som stiller enda sterkere krav til en koordinert reiselivssatsing som ivaretar det unike miljøet på Svalbard.

Komiteen viser til det viktige arbeidet som Svalbard Reiseliv AS gjør for å samordne reiselivssatsingen på Svalbard, samt ivareta miljøet gjennom et bærekraftig og miljøtilpasset reiselivstilbud. Komiteen følger nøye de muligheter og utfordringer arktisk turisme kan ha, og er opptatt av at Svalbard Reiseliv skal være en aktiv part i forvaltningen av den arktiske flora og fauna.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet mener det er viktig med en økt satsing på reiseliv, og i en verden med svakere økonomi vil konkurransen om turisme bli enda sterkere.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 937 post 71 med kr 1 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett foreslo å øke bevilgningen til reiselivet med 30 mill. kroner ut over Regjeringens opplegg, hvor 10 mill. kroner øremerkes nordområdene, noe som også ville kommet Svalbard til gode.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Vestres alternative statsbudsjett hvor det ble foreslått å øke bevilgningen til markedsføring av norsk reiseliv med 50 mill. kroner ut over Regjeringens forslag.

2.4.19 *Kap. 938 Omstillingstiltak*

Det foreslås bevilget kr 1 000 000 på kap. 938 post 71 Omstillingstilskudd til Sør Varanger, kan overføres.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, viser til at det i 2001 blei fastsett ei tilsegnsramme for tilskot til omstillingstiltak i Sør-Varanger på i alt 120 mill. kroner. Samla er det i perioden 2001–2008 løyvd i alt 112,5 mill. kroner i omstillingstilskot til Sør-Varanger. Omstillingsarbeid er tidkrevjande, og det vil enno ta litt tid med gjennomføring av prosjekt i programmet. Regjeringa har vurdert at det vil vere tilstrekkeleg med ei løyving på 1 mill. kroner for 2009.

Fleirtalet er kjent med at dei resterande midla, 6,5 mill. kroner, vil bli løyvd i seinare år i tråd med framdrifta i prosjekta.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er motstandere av denne typen varige støtteordningar til enkeltkommuner og vil derfor avvikle ordningen.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere kap. 938 post 71 med kr 1 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

2.4.20 *Kap. 950 og kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap (jf. kap. 3950 og 5656)*

Det foreslås bevilget kr 10 700 000 på kap. 950 post 21. (Kap. 3950 post 96 behandles av finanskomiteen.)

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at staten er ein stor eigar i norsk næringsliv. Statleg eigarskap er med på å sikra råderetten over viktige naturressursar, og inntekter til fellesskapet. Det statlege eigarskapet sikrar òg nasjonalt eigarskap, og forankring av selskap som er viktige for utviklinga av norsk næringsliv. Statleg eigarskap kan òg vera med å sikra andre politiske mål.

Fleirtalet er nøgd med at Regjeringas eigarskapsmelding (St.meld. nr. 13 (2006–2007)) på ein god måte klargjer den statlege eigarskapspolitikken, og imøteser den vidare forvaltninga av eit aktivt, statleg eigarskap. Dokumentet "Regjeringas eierpolitikk" (revidert september 2008) gjev grunnlag for eit vidare aktivt statleg eigarskap.

Fleirtalet er nøgd med at Regjeringa har klare forventningar til utviklinga i selskapa på områder som miljø, etiske standardar, leiarløn, insentivordningar og samfunnsansvar. Fleirtalet viser òg til at Regjeringa har varsla at det skal leggjast fram ei stortingsmelding om samfunnsansvar.

Komiteen viser til St.prp. nr. 33 (2007–2008) Eksportfinans ASA – statleg deltaking i kapitalforhøyelse, der eit samrøystes storting stemte for forslaget, jf. Innst. S. nr. 151 (2007–2008). Vidare har Stortinget gjort vedtak om porteføljegaranti ifølgje Innst. S. nr. 308 (2007–2008) og St.prp. nr. 62 (2007–2008) Eierskapsaker vedrørende Eksportfinans ASA. Eksportfinans ASA spelar ei viktig rolle for eksportretta industri. Det er viktig at selskapet er i stand til å utføra denne rolla.

Medlemene i komiteen frå Høgre, Kristeleg Folkeparti og Venstre viser til merknader i Innst. S. nr. 163 (2006–2007) (Eigarskapsmeldinga) og deler ikkje regjeringspartia si oppfatning av regjeringa Stoltenberg II si forvaltning av det statlege eigarskapet. Lista over uheldige enkeltepisodar i forvaltninga av eigarskapet dei to siste åra er lang, og skapar eit mønster med lite føreseielege og tilfeldige handlingar som kan svekka tiliten til staten som eigar. Desse medlemene har òg merka seg at børsdirektøren åtvarar mot statsrabatt på Oslo Børs. Desse medlemene opplever haldninga i næringslivet som klårt negativ til Regjeringa sin eigarskapspolitikk, det vere seg oppkjøp i StatoilHydro eller oppkjøp i Aker Holding.

Desse medlemene føreset at staten utfører eigarskapet på ein aktiv og profesjonell måte, og legg dei beste internasjonale standardane for utføring av eigarskap til grunn. Desse medlemene meiner at staten, som andre profesjonelle eigarar, må ha gjennomtenkte prinsipp for avlønning av leiarskapet i selskapa staten eig. Desse prinsippa må, saman med ramma for avlønning, kommuniserast offentleg, i tråd med dei beste standardar for eigarskapsstyring.

Desse medlemene viser til at Regjeringa gjekk høgt på banen under valkampen i 2005 og lova ein heilt ny, såkalla aktiv næringspolitikk. Ei kursendring i den statlege eigarskapspolitikken skulle vera eit sentralt element i dette. Kursendringa lét venta på seg. Da eigarskapsmeldinga (St.meld. nr. 13 (2006–2007)) til slutt kom, inneheldt den generelt lite nytt samanlikna med den førre regjeringa sin politikk. Styra skulle framleis ta avgjersler i enkeltsaker, og ansvaret for etikk og samfunnsansvar, likestilling og integrering vart som tidlegare streka under. Det var heller inga usemje om at omsynet til nasjonal kontroll over naturressursar og hovudkontorfunksjonar var viktig.

Regjeringa gjekk i meldinga inn for at staten skulle stemma imot alle former for opsjonsordningar på generalforsamlingar i selskap med statleg eigarskap. I innstillinga om eigarskapsmeldinga (Innst. S. nr. 163 (2006–2007)) ga opposisjonen uttrykk for ei kritisk haldning til måten mange opsjonsordningar er utforma på i statlege selskap, og at det er naudsynt

med klare føringar for korleis slike ordningar må utformast. Men både regjeringspartia og opposisjonspartia streka under at dei aksepterte incentivbaserte lønssystem, gitt at desse var rettferdig utforma og ikkje framsto som urimeleg gode. Desse medlemene meiner at dersom opsjonsbaserte ordningar skal nyttast, må ei slik ordning omfatta eit mykje breiare segment enn berre det øvste leiarsjiktet. Verdien på opsjonane må knytast til resultat som klart følgjer av selskapets prestasjonar, ikkje av forhold som skuldast generelle marknadsrørsler. Desse medlemene føreset at utforminga av slike ordningar i statsselskap skal fylgja beste internasjonale praksis for eigarstyring.

Den største usemja i meldinga dreidde seg om omfanget av det statlege eigarskapet. Regjeringspartia ønska å oppretthalde alt statlig eigarskap på dagens nivå, og også å trekke tilbake salsfullmakter gitt av tidlegare storting. Regjeringa har i framlegget til statsbudsjett følgd opp med å oppheve tidlegare gitte fullmakter for å redusere staten sine eigardelar gjennom sal av aksjar i Cermaq ASA og Telenor ASA. Desse medlemene er imot dette fordi dei attverande eigardelane etter nedsal (etter fullmaktene frå 43,5 pst. til 34 pst. i Cermaq ASA og frå 54 pst. til 51 pst. i Telenor (til 34 pst. i Telenor dersom selskapet sine aksjar ved ein industriell fusjon vert nytta som betalingsmiddel)) er tilstrekkelege for å sikra formålet for statleg eigarskap. Den same grunngevinga gjeld for desse medlemene sitt ønske om å gje fullmakt til nedsal i Yara (frå 36 pst. til 34 pst.) og i Entra eigeidom.

Desse medlemene peikar på at Regjeringa har gjort fleire store feilgrep i enkeltsaker i eigarskapspolitikken i løpet av det siste året. Det starta med salet av Banetele AS, den einaste konkurrenten til Telenor for transport av tung data og teletrafikk. Stortinget hadde i førre stortingsperiode vedteke å selja delar av det heileigde statlege selskapet til andre eigarar for å bringa inn industriell kompetanse. Regjeringa valde å selja til Breibandsalliansen AS, som er eigd av ulike regionale kraftselskap med stort offentleg eigarskap. Dette var ikkje i tråd med tilrådinga frå styret i Banetele AS, og Breibandsalliansen AS hadde heller ikkje tilbode den høgste prisen for selskapet. Regjeringa sitt sal syntes meir motivert av ideologi og ynskje om statlig eigarskap, enn av kva som var den beste industrielle løysinga for selskapet og det beste med tanke på å sikra konkurranse med Telenor på dette viktige området for næringsliv og samfunn. Desse medlemene stemde difor imot salet til Breibandsalliansen AS.

Desse medlemene viser til at Regjeringa sitt statlege kjøp av 30 pst. av aksjane i Aker Holding AS (jf. St.prp. nr. 88 (2006–2007)) var eit alvorleg feiltrinn. I Innst. S. nr. 54 (2007–2008) peikar ein samla

opposisjon på fleire kritikkverdige høve. For det første kan kjøpet skape ein uheldig presedens. Det må ikkje verte slik at kvar gong ein norsk eigar ønskjer å selja seg ut, så skal Regjeringa nytta petroleumsformuen for å sikra norsk eigarskap.

For det andre kan ein stilla spørsmål ved kva vilkår staten har gått inn i Aker Holding AS på. Staten har betalt det same som SAAB og Investor har betalt isolert sett, men SAAB og Investor kan i motsetnad til staten selja seg ut før det har gått 10 år, med garantert avkastning. Desse medlemene kan ikkje sjå at Regjeringa har gitt ei god fagleg grunngeving for prisen på aksjane eller at det er blitt gjort tilfredsstillande arbeid med å verifisera denne. Ifølgje professor Thore Johnsen ved Noregs Handelshøgskule (NHH) er det grunn til å tru at prisen burde ha vore 15 til 20 pst. lågare enn det Regjeringa legg opp til å betale. Det vil seia at Regjeringa vil betale mellom 600 og 800 mill. kroner for mykje. Det vart ikkje nytta eksterne finansielle rådgjevarar i samband med kjøpet. Sidan staten berre har 30 pst. av aksjane i Aker Holding AS, mens Aker ASA har 60 pst., vil det dessutan vere Aker ASA som vil ha den industrielle kontrollen i Aker Holding AS. Staten og dei svenske eigarane vil berre kunne øva påverknad i saker som vert behandla i generalforsamlinga og gjennom utpeika styremedlem.

For det tredje kan det ut frå ei generell risikovurdering vere uheldig at Regjeringa aukar si eksponering mot petroleumssektoren ytterlegare. Ei for sterk eksponering mot enkeltsektorar gjer fellesverdiene som Regjeringa forvaltar på vegne av framtidige generasjonar, sårbare mot konjunktursvingingar.

For det fjerde er staten frå før ein dominerande aktør på norsk sokkel gjennom eigarskapet i Statoil-Hydro. Dessutan er staten reguleringsmyndigheit. Når staten går inn som direkte eigar i det største leverandørselskapet på sokkelen, vil dette kunne føre til uheldige bindingar som svekkar staten si viktige rolle som regulator.

Desse medlemene meiner at Regjeringa aktivt må sikra staten sine verdiar og sørgja for at målet med investeringa om ei god, langsiktig forretningsmessig utvikling vert nådd i den utstrekninga det er mulig.

Desse medlemene viser til at Regjeringa òg har opptrådt upårekneleg og uprofesjonelt i prosessen rundt utnemninga av styreleiar i Statoil i 2006, og i avsetjinga av Jan Reinås som styreleiar i Norsk Hydro sommaren 2007. Det er viktig for næringslivet at staten opptre ryddig i aksjemarknaden og at det ikkje vert skapt eit inntrykk av at næringslivet er underlagt politisk styring. Desse medlemene meiner at Regjeringa si utøving av eigarskapspolitikken dei siste åra ikkje er eit argument for å auka staten sin dominans på Oslo Børs.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til merknader og forslag i Innst. S. nr.163 (2006–2007) om et redusert offentlig eierskap og der det offentlige eierskapet organiseres indirekte slik at man slipper sammenblanding av politikk og butikk i eierskapsforvaltningen. Disse medlemmer vil i denne sammenheng vise til en rekke uheldige saker i forbindelse med Regjeringens eierskapsforvaltning som svekker tilliten til det offentlige som profesjonell eier og som skaper betydelige problemer for selskaper som er avhengig av troverdighet i markedet.

Disse medlemmer viser til forslag om salg av statlige eierandeler i en rekke selskaper i Innst. S. nr. 163 (2006–2007) til en verdi som var anslått til 300 mrd. kroner. Disse medlemmer mener at disse fellesskapsverdiene kunne investeres mer fornuftig i infrastruktur som kunne komme hele landet til gode, og fremmet derfor forslag om at midler frigjort gjennom et slikt salg skulle gå inn i et fond for utbygging av infrastruktur. Disse medlemmer viser til at verdiene av de statlige eierandelene som ble foreslått solgt i 2007, var i oktober 2008 nærmest halvert, noe disse medlemmer mener viser risikoen ved å investere fellesskapsformuen i passive eierandeler. Disse medlemmer mener at fellesskapsverdiene mer fornuftig kunne vært investert i uløste samfunnsoppgaver som samferdsel, som også vil gi grunnlag for vekst i privat næringsvirksomhet over hele landet.

2.4.21 *Kap. 953 Kings Bay AS*

Det foreslås bevilget kr 40 000 000 på kap. 953.

Komiteen viser til at Kings Bay AS har som målsetting å yte tjenester til og fremme forskning og vitenskapelig aktivitet i Ny-Ålesund. Selskapet skal bidra til at Ny-Ålesund skal utvikles som senter for norsk naturvitenskapelig forskning på Svalbard og videreutvikles som en grønn forskningsstasjon.

Komiteen merker seg at Kings Bay AS de siste årene har gjort betydelige investeringer i infrastrukturen, og at det nå skal finansieres et nytt kraftverk i Ny-Ålesund.

Komiteen er opptatt av at Kings Bay AS gis de økonomiske rammevilkår som er nødvendige for å ivareta formålet for selskapets virksomhet.

Komiteen er fornøyd med at det nå er bevilget midler til bygging av ny kraftstasjon. Dette er en viktig forutsetning for å kunne redusere forurensning til luft, slik at Ny Ålesund også på sikt kan trygge sin posisjon som forskningsstasjon i arktisk strøk.

2.4.22 *Kap. 967 Investeringselskap*

POST 90 EGENKAPITALTILSKUDD

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til den pågående finanskrisen som rammer norsk næringsvirksomhet gjennom vanskeligheter med å skaffe risikovillig kapital. Disse medlemmer mener det er viktig å bedre risikokapitaltilgangen til næringslivet i et samarbeid mellom staten og private. Disse medlemmer mener det nå mer enn noen gang er viktig at det stilles kapital tilgjengelig gjennom fondskonstruksjoner for å sikre tilgjengelig kapital for bedrifter i oppstartsfasen og tidlig vekstfase.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser i denne sammenheng til Argentum Fondsinvesteringer AS og mener selskapets virksomhet, etter en fond-i-fond-modell, fungerer bra. Disse medlemmer foreslår at Argentum Fondsinvesteringer AS styrkes betydelig for å sikre mer tilgjengelig kapital i det norske markedet.

Disse medlemmer viser til bevilgningsforslag fremmet i Budsjett-innst. S. nr. 6 (2008–2009).

Disse medlemmer viser til at kapitaltilgangen for bedrifter i oppstarts- og vekstfase er vanskelig som følge av den internasjonale finansuroen og mener det er viktig å nå legge til rette for en bedret kapitaltilgang.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om en utvidelse av Argentum-modellen med fond-i-fond-investeringer med tre nye fond."

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre i sitt alternative budsjett fremmet forslag om opprettelsen av to nye landsdekkende såkornfond.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre i sitt alternative budsjett fremmet forslag om oppretting av et nytt statlig organ/investeringselskap, Klimatek, som har som formål å investere i klimateknologi, klimagründere og miljøvennlig omstilling av eksisterende næringsliv.

2.4.23 *Kap. 1550 og kap. 4550 Konkurransetilsynet*

Det foreslås bevilget kr 85 277 000 på kap. 1550 og kr 210 000 på kap. 4550.

Fleirtallet i komiteen, medlemene fra Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstre-

parti og Senterpartiet, viser til at ein effektiv bruk av samfunnets ressursar er eit sentralt element i Regjeringa sin politikk. Fleirtalet viser til at konkurranse er eit viktig virkemiddel for å nå målet om god og rimelig vare- og tenesteproduksjon i privat og offentlig sektor. I tillegg til konkurranselova skal regelverket for offentlige anskaffingar stimulere til konkurranse, og det er ei viktig oppgåve for Regjeringa å sørge for at dette regelverket blir følgt opp. Fleirtalet strekar i den forbindelse under at det er viktig at innkjøparar får tilgang på informasjon og rettledning om regelverket.

Fleirtalet viser til at Regjeringa i St.prp. nr. 1 (2008–2009) varslar at dei skal leggje fram ei stortingsmelding om offentlege innkjøp i 2009, noko fleirtalet stør. Fleirtalet viser òg til at Regjeringa har sett i verk fleire andre tiltak for å styrkje offentlege innkjøp, mellom anna er det oppretta eit eige direktorat, DIFI, som skal spreie kunnskap om regelverket for offentlege anskaffingar.

Fleirtalet viser til at Regjeringa har skjerpa innsatsen mot konkurransekriminalitet. Fleirtalet viser til at Konkurransetilsynet har motteke 4,4 mill. kroner ekstra i 2008 for å kjempe mot kartellvirksomhet, styrke etterforskningskapasitet og betre analyser, og har merka seg at Konkurransetilsynet vil prioritere dette arbeidet også i 2009.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at konkurranse bidrar til mangfold, kvalitet og innovasjon i produksjonen av varer og tjenester. Konkurranse er ikke et mål i seg selv, men et viktig virkemiddel både for forbrukere, næringslivet og for offentlig sektor. For å sørge for en sunn konkurranse i markedet er det viktig at Konkurransetilsynet er rustet til å skjømte sine oppgaver. Disse medlemmer viser til Riksrevisjonens uttalelser om anskaffelser. Riksrevisjonen uttaler i kapittel 7 til Fornyings- og administrasjonsdepartementet at:

"Riksrevisjonen har merket seg at departementet heller ikke for 2007 har iverksatt tilstrekkelige tiltak for å sikre at anskaffelser på departementets ansvarsområde foretas i henhold til regelverket. Brudd på regelverket øker risikoen for misligheter og hindrer en effektiv bruk av statlige midler. Departementet har ikke vurdert kvaliteten på egne tiltak og begrunner dette med at kvalitet og effekt av tiltak må ses i et noe lengre perspektiv. Riksrevisjonen ser det som kritikkverdige anskaffelser på departementsområdet fremdeles foretas i strid med regelverket, til tross for at Riksrevisjonen har rapportert om slike brudd både for 2005 og 2006. Riksrevisjonen har merket seg departementets omtale av tiltak som er iverksatt, og forutsetter at anskaffelser i 2008 blir foretatt i henhold til regelverket."

Disse medlemmer viser til at Regjeringen gjennom endringen i konkurranseloven har senket terskelen for å sette til side Konkurransetilsynets faglige vurderinger om inngrep i enkeltsaker, jf. Ot.prp. nr. 35 (2007–2008). Regjeringen har her satt andre hensyn enn konkurranse og forbrukernes beste først.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til at konkurranse og markedsbaserte løsninger i mange tilfeller er den mest fornuftige måten å organisere produksjonen av offentlig finansierte velferdsoppgaver på. Konkurranse bidrar til å skape kvalitetsmessig gode tjenester. Disse medlemmer viser til rapporten "Brukertilfredshet blant pårørende til beboere ved sykehjem i Oslo kommune" fra mai 2008, der det fremgikk at private sykehjem er best likt. Disse medlemmer mener derfor at Regjeringens ideologiske motstand mot at velferdsoppgaver kan utføres av private, er uheldig.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 80 057 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at konkurranseregelverket er endret ved flere anledninger etter at konkurranseloven ble vedtatt i 2004, og loven inneholdt en rekke nyvinninger da den ble vedtatt. Disse medlemmer merker seg at NHO i sitt brev til næringskomiteen av 15. oktober 2008 tar til orde for at loven bør evalueres. Disse medlemmer er enig i at det er viktig å sikre en grundig og bredt forankret gjennomgang av om loven, med endringer, har virket etter intensjonen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen etablere en tilsynsordning for offentlige anskaffelser og nedsette et utvalg for å utforme forslag til en mer effektiv håndhevelse av regelverket for offentlige anskaffelser."

"Stortinget ber Regjeringen om å innføre plikt til forenklet kunngjøring ved innkjøp under den nasjonale terskelverdien for anbudsplikt, og legge til rette for en effektiv, ubyråkratisk nasjonal web-basert struktur for dette."

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om endringer i konkurranseloven slik at det blir etablert en uavhengig konkurransenemnd i tråd med anbefalingene til konkurranselovutvalget."

"Stortinget ber Regjeringen nedsette et utvalg med bred deltakelse for å gjennomføre en evaluering av saksbehandlingsreglene i konkurranseloven av 2004."

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at landbruksunntaket er et nødvendig og riktig landbruks- og konkurransepolitisk virkemiddel, og frykter at en oppheving av landbruksunntaket vil medføre at markedsordningene må opphøre, med en radikal omlegging av norsk landbruk som følge. Disse medlemmer understreker likevel at det er viktig å sørge for konkurranse i foredlingsindustrien og i meierisektoren.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at Konkurransetilsynet skal fristilles fra politisk styring for effektivt å kunne sørge for en fungerende konkurranse. Disse medlemmer mener alle viktige markedsområder skal omfattes av konkurransetilsynets myndighet og mener at dagens unntak som følge av en gammeldags jordbrukspolitikk må avvikles. Disse medlemmer ser med bekymring på den sittende regjeringens tilsidesettelse av Konkurransetilsynets vurderinger og mener det er forbrukerne som blir taperne når politiske særinteresser settes over hensynet til en fungerende konkurranse i markedene.

Disse medlemmer mener at konkurranse og markedsbaserte løsninger er den mest fornuftige måten å organisere produksjonen av offentlig finansierte velferdsoppgaver på. Konkurranse bidrar etter disse medlemmers oppfatning til å skape kvalitetsmessig gode tjenester. Disse medlemmer mener det er viktig å styrke Konkurransetilsynets virksomhet, og spesielt er det viktig at det settes inn ekstra innsats når det gjelder oppfølging av anskaffelsesregelverket.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 1550 post 1 med kr 10 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres prioriteringer i Budsjett-innst. S. nr. 1 (2008–2009) der Konkurransetilsynet og KOFA foreslås styrket med hhv. 7 mill. kroner og 3 mill. kroner ut over Regjeringens opplegg. Et sterkt og selvstendig konkurransetilsyn er viktig for å føre kontroll med konkurranseforholdene i norsk økonomi. Disse medlemmer mener en permanent høyere satsing er nødvendig for å sikre bedre etterlevelse av anskaffelsesregelverket. Disse medlemmer viser til at Høyre har fremmet forslag for Stortinget om å etablere en tilsynsordning for offentlige anskaffelser og nedsette et utvalg for å utforme for-

slag til en mer effektiv håndhevelse av regelverket for offentlige anskaffelser, jf. Representantforslag nr. 123 (2007–2008).

POST 23 KLAGENEMNDA FOR OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

Det foreslås bevilget kr 5 220 000 på post 23.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser vidare til at Regjeringa har styrka KOFA både i 2006 og 2007. Dette har medført at restansane har minska, noko som er viktig for at KOFA skal vere eit effektivt klageorgan.

Fleirtalet har merka seg at Regjeringa har sett i gang eit arbeid for å vurdere korleis handhevinga av regelverket kan forbetrast ytterlegare i samband med gjennomføringa av eit nytt handhevingsdirektiv. Regjeringa har bestemt at det skal setjast ned eit offentleg utval for å vurdere korleis dei nye reglane kan gjennomførast best mogleg. Fleirtalet er tilfreds med at KOFA si rolle òg vil verte vurdert gjennom dette arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener at nemnda gjør et viktig arbeid for en effektiv håndheving av konkurranseregler, og praksis viser at det er et betydelig behov for å styrke dette arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslo på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 1550 post 23 med kr 2 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre i sitt alternative budsjett vil bevilge 3 mill. kroner ut over Regjeringens opplegg til KOFA.

Medlemen i komiteen frå Kristeleg Folkeparti viser til representantforslaget frå Kristeleg Folkeparti, Dokument nr. 8:76 (2007–2008), om at ideelle verksemder som yt helse- og omsorgstenester, herunder barnevernstenester, vert unntatt frå kravet om anbod i lov om offentlige anskaffelser. Denne medlemen viser til innstillinga i saka, Innst. S. nr. 311 (2007–2008), der det heiter at:

"Dette fleirtalet er () samd med forslagsstillarane i at frivillige organisasjonar spelar ei viktig rolle for den norske velferdsstaten, og at dei er eit viktig supplement til offentlege etatar () Dette fleirtalet ynskjer at dei ideelle og private ikkje-kommersielle organisasjonane også i framtida skal vere ein viktig bidragsytar til velferdsstaten, og vil leggje til rette for

dette. Dette fleirtalet har òg merka seg at det er eit arbeid på gang i Regjeringa der dei juridiske problemstillingane blir vurderte, og at det i samband med dette vil bli vurdert kva for tenester som eventuelt skal haldast utafør lovas krav til konkurranse."

Denne medlemeden strekar under at bruk av anbod ikkje er hensiktsmessig i helse- og omsorgssektoren, der utsette grupper er avhengige av stabilitet og langsiktige tilbod. Det hastar no å få unnateke ideelle organisasjonar i helse- og omsorgssektoren frå anbodskravet. Tusenvis av rusmiddelmissbrukarar, barnevernsbarn og eldre står i fare for å mista sitt tilbod. Nokre har allereie mista tilbodet, slik som barna på barnevernsinstitusjonen Svalstuen på Gol som nylig tapte ein anbodskonkurranse. Dette har også samanheng med at Helse Sør-Øst fører ein meir anbodsretta politikk enn det andre helseregionar gjer.

Denne medlemeden fremmar på denne bakgrunn følgjande forslag:

"Stortinget ber Regjeringa snarast fremma forslag som sikrar at ideelle verksemdar som yt helse- og omsorgstenester, herunder barnevernstenester, vert unnatekne frå kravet om anbod i lov om offentlege nyanskaffingar."

"Stortinget ber Regjeringa snarast sikra at Helse Sør-Øst følgjer den avtalepraksisen for helse- og omsorgstenester som dei andre helseregionane følgjer."

"Stortinget ber Regjeringa om snarast å fremma forslag som sikrar at den kommunale eigenandelen på ideelle rushandsamingsplassar vert fjerna, slik at kommunane vert stilt overfor den same økonomiske situasjonen uavhengig av om kommunen nyttar ein ideell eller ein statleg institusjon."

2.4.24 Kap. 2421 og kap. 5325 Innovasjon Norge

Det foreslås bevilget kr 1 214 000 000 på kap. 2421 postene 50–79 og kr 42 000 000 på kap. 5325 postene 50–70.

Komiteen vil peike på at Innovasjon Norge skal vere ei stor og viktig drivkraft for innovasjon, nyskaping og for at Noreg skal vere eit godt land å drive næringsverksemd i. Entreprenørar og små og mellomstore bedrifter utgjer ein viktig del av Innovasjon Norge si målgruppe. Komiteen viser til at Innovasjon Norge skal medverke til auka innovasjon i næringslivet i heile landet. I tillegg skal dei medverke til auka internasjonalisering gjennom å profilere Noreg og norsk næringsliv i utlandet. Komiteen registrerer at Innovasjon Norge forvaltar verkemiddel innanfor finansiering, kompetanse, pro-

filering, nettverk og rådgjeving. I 2007 utgjorde løyvingane til saman om lag 4,7 mrd. kroner i tilskot, lån, garantiar og andre verkemiddel. Komiteen er oppteken av at Innovasjon Norge har eit fleksibelt verkemiddelapparat som fangar opp næringslivets behov.

Komiteen viser til at Regjeringa har foreslått å utvide Innovasjon Norges utlånsfullmakt under lavrisikolåneordninga innafor ei ramme på 2,5 mrd. kroner for 2008 og 2009. Komiteen viser i denne samanhengen til handsaminga av St.prp. nr. 30 (2008–2009) Ny saldering av statsbudsjettet 2008, jf. Innst. S. nr. 104 (2008–2009) Innstilling frå finanskomiteen om ny saldering av statsbudsjettet for 2008.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, vil peike på at staten må ha eit breitt engasjement i næringspolitikken for å medverke til nyskaping og eit konkurransedyktig næringsliv. Noreg må føre ein moderne og aktiv politikk for å skape verdiar. Verdiskaping og produksjon er ein føresetnad for å kunne fordele gode velferdsoppgåver.

Fleirtalet legg vekt på at det skal førast ein økonomisk politikk som sikrar konkurransevna. Saman med stabile og føreseielege rammevilkår vil dette medverke til innovasjon og nyskaping.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Venstre registrerer at avsetningen til reiseliv øker med 20 mill. kroner neste år. Disse medlemmer er ikke negative til dette, men mener det er for lite og at det kommer for sent.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme en sak for Stortinget om en strategi for å bedre samarbeidet mellom sektorer og regioner, for å fremme norsk helårsturisme."

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til den økende bekymringen innen reiselivet i forbindelse med den pågående finanskrisen. Disse medlemmer mener det nå er viktigere enn noen gang å satse ytterligere for å fremme Norge som reisemål. Disse medlemmer forventer at Innovasjon Norge tar et klart ansvar for å følge opp den kritikken som Riksrevisjonen kom med i Dokument nr. 3:4 (2008–2009), slik at man kan få til en mer strømlinjeformet arbeidsfordeling mellom hovedkontor og utekontor når det gjelder arbeidet med å fremme

Norge som turistdestinasjon. Disse medlemmer ønsker en betydelig styrket satsing på det som er den største globale vekstnæringen.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre viser til egne merknader og forslag i Innst. S. nr. 313 (2007–2008) om egen reiselivsmelding, og til forslagene i Budsjett-innst. S. I (2008–2009), som også går på å redusere det generelle skattetrykket for næringen.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at det er viktig at det er en god balanse i statens engasjement for næringslivet, og at statens engasjement gjennom det offentlige virkemiddelapparatet bidrar til å styrke det private initiativ, arbeidsplasser og bedrifter.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener Regjeringen ikke i tilstrekkelig grad satser på reiseliv, og viser til at Høyre øker bevilgningen til reiselivet med 30 mill. kroner ut over Regjeringens forslag. Av disse øremerkes 10 mill. kroner nordområdene.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Vestres alternative budsjett der det ble foreslått å styrke markedsføring av norsk reiseliv med 50 mill. kroner.

MØBEL

Komiteen viser til at norsk møbel- og interiørindustri utgjør en stor del av designindustrien i Norge, men at spesielt mange små og mellomstore bedrifter har utfordringer med å posisjonere seg på den internasjonale marknaden. Komiteen viser til at Innovasjon Norge gjør en viktig innsats med å fremme norske bedrifter i utlandet, gjennom internasjonaliseringstiltak mellom anna i form av utstillinger. Komiteen er oppteken av at aktiviteter for å profilere Norge må ha som målsetjing å auke norsk verdiskaping og norsk eksport, og være grunna på eit tett samarbeid med industrien og næringslivet sine organisasjonar.

SKIPSFART

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, viser til at løyvingane over årets statsbudsjett på 25 mill. kroner til Innovasjon Norge for miljøprosjekt i dei maritime næringane og utvikling av nærskipfartsflåta, ikkje er nytta fullt ut. Over årets budsjett er det foreslått å løyve 10 mill. kroner til dette føremålet. Fleirtalet er kjend med at målgruppa for ordninga no er endra til norske selskap i nærskipfartsflåta, fyrst og fremst dei som er registrert i NIS og NOR. Fleirtalet ber Regje-

ringa følge utnyttinga av ordninga nøye, og ev. gjere naudsynte endringar slik at ordninga i større grad enn i dag kan leggje til rette for praktiske og miljøretta tiltak innen nærskipfartsflåta, i tråd med føresetnadene for ordninga.

SVENSK-NORSK NÆRINGSSAMARBEID

Komiteen viser til et felles program for svensk-norsk næringslivssamarbeid under Innovasjon Norge og svenske NUTEK. Programmet har hatt god oppslutning og vært en suksess. Komiteen legger vekt på nordisk næringslivssamarbeid, og ønsker at Innovasjon Norge også i fremtiden bidrar til nordiske samarbeidsprosjekter. Komiteen ber derfor Regjeringen ta kontakt med svenske myndigheter med sikte på å fortsette et nært samarbeid mellom Innovasjon Norge og NUTEK.

SÅKORNFOND

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, viser til sine merknader i innstillinga til budsjettet for 2007 og for 2008 der komiteen omtala såkornfonda som var i ferd med å bli operative fleire stader i landet. Fleirtalet peiker der på at det var behov for ei snarleg avklaring for lokaliseringa av såkornfond som enno ikkje er kome på plass. Fleirtalet er kjent med at det no er kunn gjort at det skal opprettast eit nytt distriktsretta såkornfond innafor dei distriktpolitiske verkeområda i fylka Telemark, Buskerud og Østfold, samt i alle kommunar i fylka Hedmark og Oppland. Fleirtalet er tilfreds med at Innovasjon Norge og departementet no arbeider aktivt for å etablere eit distriktsretta såkornfond for Innlandet.

POST 50 INNOVASJON – PROSJEKTER, FOND

Det foreslås bevilget kr 126 000 000 på post 50.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet mener det må gjøres en ekstra innsats for å løfte prosjekter over hele landet. Disse medlemmer viser til at det er vanskeligere enn på lenge å skaffe privat kapital til innovasjon, og det er da behov for å øke denne bevilgningen.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 2421 post 50 med kr 50 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre foreslo at det opprettes to nye landsdekkende såkornfond, ett i Ålesund og ett i Innlandet. Gjennom såkornfond bidrar staten, sammen med private investorer, til å bedre kapitaltilgangen for små og mellomstore bedrifter. Disse medlemmer mener dette er av særlig betydning i en situasjon der

næringslivets tilgang på kapital, som en følge av finanskrisen, er vesentlig svekket. Det ble foreslått bevilget 84 mill. kroner til formålet, og disse medlemmer viser til Høyres prioriteringer i Budsjett-innst. S. nr. I (2008–2009).

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett om oppretting av et nytt statlig organ/investeringselskap, Climatek, som har som formål å investere i klimateknologi, klima-gründere og miljøvennlig omstilling av eksisterende næringsliv. Selskapet baseres på samme retningslinjer som nasjonale såkornfond under Innovasjon Norge, dvs. at det legges opp til en investeringskapital på 1 mrd. kroner, hvorav staten bidrar med 500 mill. kroner og private investorer med 500 mill. kroner. Direkte effekt over statsbudsjettet i 2009 blir avsetning til tap (25 pst./125 mill. kroner) og tilskudd til drift av selskapet (20 mill. kroner).

POST 70 BEDRIFTSUTVIKLING OG ADMINISTRASJON

Det foreslås bevilget kr 414 300 000 på post 70.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet mener det er rom for en betydelig effektivisering og bedre prioritering innenfor en stor organisasjon som Innovasjon Norge har blitt.

Disse medlemmer foreslo derfor å redusere bevilgningen på kap. 2421 post 70 med kr 40 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at moderniseringen av offentlig sektor langt på vei er stoppet opp under den rød-grønne regjeringen, og disse medlemmer mener det er viktig å effektivisere driften av statlig administrasjon. Dette vil redusere det offentlige forbruket, og dermed friggi midler til viktige samfunnsformål. Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 2421 post 70 med 15 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

POST 71 NETTVERK, PROFILERING OG REISELIV – PROGRAMMER, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 380 000 000 på post 71.

Komiteen vil peike på at turisme og reiseliv har store utviklingsmøglicheter og er ei av verdas raskast veksende næringer. Fleire fylke og regionar har dette som satsingsområde. Komiteen meiner at Noreg kan utvikle ei stor og livskraftig reiselivsnæring ved å marknadsføre den unike naturen frå kyst til høgfjell.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstre-

parti og Senterpartiet, er tilfreds med at Regjeringa vidarefører den sterke næringspolitiske satsinga i 2009. Ikkje minst gjeld dette på området reiseliv, der avsetninga til reiseliv neste år aukar med 20 mill. kroner til totalt 235 mill. kroner. I tillegg er fleirtalet kjent med at det er foreslått ei ny avsetning på 10 mill. kroner under kap. 900. Dette kjem mellom anna Nord-Noreg til gode. Fleirtalet er kjent med at marknadsføring av Noreg står sentralt i Regjeringa si satsing på reiseliv. Vidare er fleirtalet samd med Regjeringa i at det er viktig å ha særskilt fokus på reiseliv i Nord-Noreg. Fleirtalet er tilfreds med at Regjeringa gjer framlegg om å tre-doble innsatsen til marknadsføring av vår nordlege landsdel i 2009. Fleirtalet viser til at godt samarbeid og koordinering mellom dei ulike aktørane innan reiselivet i landsdelen er ein føresetnad for at denne satsinga skal lukkast, og for at Nord-Noreg sine internasjonale marknadsdelar kan aukast.

Fleirtalet, alle unnateke medlemene frå Høgre og Venstre, ser også at Regjeringa har halde fram med å styrka satsinga på forskning knytt til dette feltet, noko som er viktig for å utvikle god kompetanse som kan nyttast av fleire aktørar i heile landet.

Eit anna fleirtal, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti, viser til at Regjeringa la fram ein nasjonal strategi for reiselivsnæringa hausten 2007. I denne strategien er profilering av Noreg både heime og i utlandet, innovasjon og nyskaping, samarbeid, kvalitetssikring og eit kunnskapsløft for reiselivsnæringane sentrale element.

Eit tredje fleirtal, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, Høgre og Venstre, har merka seg at det totalt er gjort framlegg om ei programløyving på 380 mill. kroner. Løyvinga skal fordelast med 145 mill. kroner til nettverksprogram og profilering samt 235 mill. kroner til reiseliv. Løyvinga skal sikre at Noreg får ein monaleg del av veksten i den internasjonale og nasjonale marknaden. Midlane skal mellom anna brukast til profilering av Noreg både i utlandet og innanfor eigne landegrenser.

Eit fjerde fleirtal, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, har merka seg at Regjeringa vurderer å etablere eit nasjonalt ekspertsenter innan reiseliv. Dette fleirtalet er tilfreds med at det blir sett av 5 mill. kroner til eit eventuelt Norwegian Center of Expertice (NCE) innan reiseliv.

Dette fleirtalet støttar målet om å utvikle Noreg som eit berekraftig reisemål. Det er i den samanheng viktig å auke kunnskapen om berekraftig reiseliv, noko det er sett fokus på i Regjeringa sin rei-

selivsstrategi. Dette fleirtalet er kjent med at Innovasjon Norge har peika ut Geilo, Trysil, Lærdal, Røros og Vega til å vere pilotar i prosjektet Berekraftig Reiseliv 2015, som ei oppfølging av reiselivsstrategien. Prosjektet går ut på at natur, kultur og miljø skal bevarast samstundes som det blir sett fokus på å utvikle lønsame reiselivsverksemdar på desse destinasjonane. Dette fleirtalet ser det som viktig at ein på denne måten sett fokus på korleis auka turisme kan kombinerast med berekraft i næringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Regjeringen riktignok la frem en nasjonal strategi for reiselivsnæringen høsten 2007, men er forundret over at strategien ikke ble fremlagt for Stortinget slik det på forhånd ble lovet. Disse medlemmer mener Regjeringen har gitt skiftende signaler om behandlingen av reiselivsnæringens fremtidige rammebetingelser, noe som er uheldig for en næring som er helt avhengig av gode offentlige rammebetingelser. Disse medlemmer viser til at den offentlige innsatsen for markedsføring av Norge som reiselivsdestinasjon har økt etter at Samarbeidsregjeringen la frem en handlingsplan i 2005 og foreslo en satsing i budsjettet for 2006.

Disse medlemmer viser til at hvor viktig reiselivet er mange steder i landet illustreres av en meningsmåling NHO Reiseliv har gjort blant landets 600 ordførere, rådmenn og kommuneledere. Målingen viste at det er reiselivet som har størst potensial i norske distrikter av samtlige næringer, og denne næringen har ifølge de spurte et større potensial enn man hittil har klart å utnytte.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Venstre mener økt satsing på markedsføring av Norge som turistland vil legge grunnlag for ytterligere vekst for en næring som er viktig for hele landet. Disse medlemmer mener det er spesielt påkrevet med ekstra satsing på turistmarkedsføring nå som finanskrisen vil bremse veksten internasjonalt.

Disse medlemmer viser til at reiseliv er en næring i vekst. Det er en av verdens raskeste næringer, og Norge med sin særskilte natur og klima har et stort potensial for å delta i veksten man ser internasjonalt. Det ligger store utfordringer i å utvikle Norge til et ettertraktet reisemål, derfor mener disse medlemmer det offentlige bør konsentrere mer av innsatsen på generelle tiltak på områder der Norge ligger særlig dårlig an, som for eksempel reiseliv.

Disse medlemmer mener norsk reiseliv må innfri de forventningene som skapes i markedsføringen av Norge som reisemål. Kvaliteten på de tjenestene som leveres er jevnt over god, men for å innfri

forventningene må kvaliteten på tilbudene som gis bli bedre, skal Norge kunne forsvare sin posisjon som et unikt reisemål og nå målet om å bli et godt reiseland. Samarbeidet mellom regionene bør også forbedres, slik at man får et helhetlig tilbud.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til Framskrittspartiets forslag til utenlandsbudsjett der Framskrittspartiet foreslår å øremerke kr 1 000 000 000 til markedsføring av Norge som turistdestinasjon.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 2421 post 71 med kr 100 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

Disse medlemmer mener det offentlige tilbudet til eksportrettet virksomhet må styrkes, og foreslår derfor en øket bevilgning for å sikre at internasjonale markedsmuligheter utnyttes.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til egne merknader i Innst. S. nr. 313 (2007–2008), og foreslo på denne bakgrunn å øke profileringen av Norge som reisemål med 30 mill. kroner ut over Regjeringens forslag. 10 mill. kroner skal øremerkes markedsføring i Nord-Norge.

Medlemmen i komiteen frå Kristeleg Folkeparti foreslo ein reduksjon i Innovasjon Norge sine nettverks- og profileringsprogram, mellom anna for å finna rom for dei beskrivne skatte- og avgiftstiltaka. Dette innebar ein reduksjon i løyva på denne posten på 24 mill. kroner i forhold til Regjeringsforslag.

Komiteens medlem fra Venstre vil ha en stor satsing på markedsføring av norsk reiselivsnæring og foreslår i Venstres alternative budsjett en økning i bevilgningene på 50 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag til budsjett.

POST 72 FORSKNINGS- OG UTVIKLINGSKONTRAKTER, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 265 000 000 på post 72.

Komiteen vil peike på at FoU-kontraktar er eit viktig verkemiddel for innovasjon og nyskaping i norsk næringsliv. Mange av kontraktane er mellom norske leverandørbedrifter og internasjonale kundebedrifter.

Komiteen er oppteken av å auke bruken av offentlege forskings- og utviklingskontraktar.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, Høgre og Venstre er nøgd med at Regjeringa i budsjettet fylgjer opp satsinga på OFU- og IFU-kontraktar.

Eit anna fleirtal, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, registrerer at levealderen i Noreg aukar raskt. Dette kan bli ei stor utfordring for omsorgssektoren både i høve til arbeidskraft og rett kompetanse. For å nytte midlane på ein god og effektiv måte, gjer Regjeringa framlegg om å øyremerke 7 mill. kroner til næringsutvikling i omsorgssektoren. Dette for å fremme mellom anna teknologiutvikling og fokus på ny bruk av telemedisin, omsorgsteknologi og smarthusløyser. Dette fleirtalet stør denne prioriteringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at de gode resultatene av forsknings- og utviklingskontrakter viser at offentlig/privat samarbeid må videreutvikles for å legge grunnlag for vekst og innovasjon.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet foreslo på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 2421 post 72 med kr 50 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre opprettholder kritikken av Regjeringens sviktende satsing på forskning. Disse medlemmer er redd langtidsvirkningene av Regjeringens hvileskjær på forskningsområdet kan bety at Norge sakker ytterligere akterut i forhold til land vi ellers sammenligner oss med.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Budsjett-Innst. S. I (2008–2009) og at Høyre foreslo å øke den næringsrettede forskningen med 75 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at det er et stort behov for modernisering av offentlig sektor, og disse medlemmer mener det er svært viktig at offentlig sektor moderniseres slik at den er i stand til å utføre de oppgavene den er satt til å utføre på best mulig måte. En økning i OFU-midler vil bidra til dette. IFU-ordningen skal tjene som et strategisk virkemiddel til utvikling av konkurransedyktige produkter til et internasjonalt marked i samarbeid med nasjonale og internasjonale kundebedrifter og til utvikling av industrielle nettverk og miljøer. Disse medlemmer vil påpeke at de dystre økonomiske tidene vi går inn i fordrer at vi er i stand til å styrke norske bedrifters konkurransedyktighet opp mot det internasjonale markedet.

Komiteens medlem fra Venstre viser til en økning på 50 mill. kroner i Venstres alternative budsjett til offentlige og industrielle forsknings- og utviklingskontrakter (IFU/OFU) i regi av Innovasjon Norge.

2.4.25 Kap. 2425 (nytt) Klimatek

Komiteens medlem fra Venstre mener det er viktig å sikre risikovillig kapital gjennom det offentlige virkemiddelapparat og gjennom skattestimulans for private investorer. Nettopp derfor er en kraftig satsing på forbedring av rammevilkårene for norsk næringsliv generelt og småbedrifter spesielt hovedprioriteten i Venstres alternative statsbudsjett for 2009. Det satses spesielt på det nyskapende miljø- og klimavennlige næringslivet. Et viktig virkemiddel er oppretting av et nytt statlig organ/investeringselskap, Klimatek, som har som formål å investere i klimateknologi, klimagründere og miljøvennlig omstilling av eksisterende næringsliv. Selskapet baseres på samme retningslinjer som nasjonale såkornfond under Innovasjon Norge, dvs. at det legges opp til en investeringskapital på 1 mrd. kroner, hvorav staten bidrar med 500 mill. kroner og private investorer med 500 mill. kroner. Direkte effekt over statsbudsjettet i 2009 blir avsetning til tap (25 pst./125 mill. kroner) og tilskudd til drift av selskapet (20 mill. kroner). Dette medlem mener Norge bør ha som mål å få en like god leverandørindustri for klima og fornybar energi som vi har for olje- og gassektoren. Klimatek vil være et viktig middel for å nå dette målet. Dette medlem mener de urolige finanstider vi nå er inne i er rett tid for å gjøre de nødvendige forandringene, som medfører at vi kan gjennomføre en miljøvennlig omstilling av eksisterende næringsliv og investere i ny klimateknologi og miljøgründere – da dette er viktige investeringer i fremtidens næringsliv.

2.4.26 Kap. 2426 SIVA (SF)

Det foreslås bevilget kr 281 500 000 (bevilgningen går i kommunal og i finans) på kap. 2426.

Komiteen viser til at SIVA skal medvirke til innovasjon og næringsutvikling gjennom egedomsverksemd. SIVA skal vidare vere med å utvikle sterke regionale innovasjons- og verdiskapingsmiljø i alle delar av landet, med eit særskilt ansvar for å fremme vekstkrafta i distrikta. I ein periode med mangel på risikovillig kapital, viser komiteen til at SIVA har ei spesielt viktig rolle, og at det er viktig at Regjeringa fortløpande vurderer om det er nødvendig med tiltak for å styrke og vidareutvikle SIVA sine verkemiddel.

Komiteen registrerer at SIVA fekk midler frå NHD sitt budsjett for fyrste gong i Revidert budsjett for 2005. Dette var for å styrke SIVA sine innova-

sjons- og nettverksaktivitetar. Komiteen har merka seg at SIVA held eit høgt aktivitetsnivå i dette arbeidet, og er tilfreds med det samarbeidet SIVA etablerer i høve til næringshagar, kunnskaps- og forskingsparkar, og industriinkubatorar i dei enkelte regionane. Komiteen viser til at SIVA får ei løyving på 36,5 mill. kroner i 2009 som skal gå til innovasjonsaktivitetar i regi av SIVA. Av dette skal 8 mill. kroner gå til SIVA sitt arbeid med vidareutvikling av innovasjonssenter og inkubatortilbod i Nordvest-Russland.

2.4.27 Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag

I henhold til Stortingets forretningsorden § 19 kan det i fagkomiteene ikke utformes forslag til bevilgningsvedtak som avviker fra de rammer Stortinget har vedtatt. Under rammeområde 9 er det ikke forslag til bevilgninger på kap.- og postnivå som avviker fra Regjeringens forslag.

Tabellen viser de kapitlene/postene der det foreligger avvikende forslag til disponering av vedtatt ramme i forhold til Regjeringens forslag. Endring i forhold til Regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg 1	A, SV, Sp
		Utgifter rammeområde 9 (i hele tusen kroner)		
		Sum utgifter rammeområde 9	5 504 582	5 504 582 (0)
		Inntekter rammeområde 9 (i hele tusen kroner)		
		Sum inntekter rammeområde 9	1 075 225	1 075 225 (0)
		Sum netto rammeområde 9	4 429 357	4 429 357 (0)

3. FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENTET (RAMMEOMRÅDE 10)

3.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 10

(90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg 4
Utgifter i hele kroner			
<i>Fiskeri- og kystdepartementet</i>			
1000		Fiskeri- og kystdepartementet	119 661 000
	1	Driftsutgifter	100 301 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	10 860 000
	70	Tilskudd diverse formål, <i>kan overføres</i>	500 000
	71	Tilskudd til kystkultur, <i>kan overføres</i>	8 000 000
1001		Deltakelse i internasjonale organisasjoner	8 970 000
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	8 970 000
1030		Fiskeridirektoratet	333 720 000
	1	Driftsutgifter	327 600 000
	21	Spesielle driftsutgifter	4 520 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 600 000
1050		Diverse fiskeriformål	254 490 000
	60	Tilskudd til fylkeskommuner	195 000 000
	71	Sosiale tiltak, <i>kan overføres</i>	2 000 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg 4
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	2 140 000
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	54 000 000
	79	Informasjon ressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	1 350 000
<i>Statsbankene</i>			
2415		Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak	75 000 000
	75	Marint verdiskapingsprogram, <i>kan overføres</i>	75 000 000
		Sum utgifter rammeområde 10	791 841 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

4000		Fiskeri- og kystdepartementet	6 260 000
	1	Refusjoner	10 000
	4	Refusjoner eksterne prosjekter	6 250 000
4030		Fiskeridirektoratet	22 530 000
	1	Oppdragsinntekter	10 000
	2	Salg av registre, diverse tjenester	95 000
	4	Fangstinntekter overvåkingsprogrammet	10 000
	5	Gebyr kjøperregistrering	510 000
	6	Tvangsmulkt oppdrettsvirksomhet	785 000
	8	Gebyr havbruk	10 940 000
	9	Innmeldingsgebyr Merkeregisteret	2 300 000
	12	Saksbehandlingsgebyr fiskeflåten	3 340 000
	14	Refusjoner	10 000
	20	Forvaltningssanksjoner i fiskeflåten	10 000
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning	4 520 000

Skatter og avgifter

5575		Sektoravgifter under Fiskeri- og kystdepartementet	55 200 000
	70	Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur	7 620 000
	71	Kontrollavgift fiskeflåten	23 330 000
	72	Årsavgift havnesikkerhet	14 700 000
	73	Årsavgift Merkeregisteret	9 550 000
		Sum inntekter rammeområde 10	83 990 000
		Netto rammeområde 10	707 851 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2009 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1000 post 21	kap. 4000 post 4
kap. 1030 post 21	kap. 4030 post 22

III

Tilskudd til fylkeskommuner

Tilskuddet på inntil 195 mill. kroner til de aktuelle fylkeskommunene utgjør 3 mill. kroner per bevilgning som blir tildelt. Det er en forutsetning at Fiskeri- og kystdepartementet ikke gir tilsagn om støtte til fylkeskommuner før vederlaget for opp-dreftsbevilgning i det aktuelle fylket er innbetalt.

3.2 Rammevedtak rammeområde 10

Ved Stortingets vedtak av 27. november 2008 er netto utgiftsramme for rammeområde 10 satt til kr 707 851 000. Dette er likt med Regjeringens forslag i St.prp. nr. 1 (2008–2009) med Tillegg nr. 4 (2008–2009).

3.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner**3.3.1 Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet**

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Soria Moria-erklæringen, hvor det bl.a. heter at kyst- og fiskeripolitikken skal bidra til langsiktig miljømessig forsvarlig verdiskaping for hele samfunnet og samtidig bidra til rettferdig fordeling av ressursene. Verdiskapningen av våre nasjonale fiskeressurser skal i størst mulig grad komme kystsamfunn som er avhengig av fiskeriene, til gode. Flertallet viser også til Regjeringens arbeid med en nasjonal strategi for marin sektor.

Flertallet vil sikre langsiktig nasjonal råderett og styring over de marine ressursene og havområdene våre. De villlevende marine ressursene tilhører fellesskapet i Norge. Fiskeressursene skal ikke privatiseres.

Flertallet understreker viktigheten av en felles havressurslov, vedtatt våren 2008, som gjelder all høsting og annen utnyttning av villlevende marine ressurser og tilhørende genetisk materiale. I tillegg understreker flertallet viktigheten av å opprettholde råfiskloven og deltakerloven.

Flertallet viser til at de grunnleggende prinsipper for å sikre en bærekraftig høsting av de villlevende marine ressursene, er føre-var-prinsippet og en økosystembasert forvaltning. Flertallet understreker også viktigheten av at de samme prinsipper brukes i regional og global forvaltning, ikke minst fordi Norge deler omtrent 90 pst. av bestandene vi høster av med andre stater.

Omfattende ulovlig, urapportert og uregulert fiske (UUU-fiske) kan undergrave forvaltningen og på sikt ødelegge fiskebestander. Det ulovlige fisket, særlig i Barentshavet, er et alvorlig problem både for miljøet og økonomisk, og dette fisket skal stoppes. Norges arbeid for å hindre slikt fiske er blitt intensivert etter valget i 2005, og omfanget av UUU-fiske er blitt redusert. Flertallet viser til at bevilgningen til å bekjempe UUU-fisket vil være 42,5 mill. kroner høyere i 2009 enn i 2005.

Flertallet viser til målet om å legge til rette for størst mulig verdiskaping, og at verdiskapingen i størst mulig grad kommer de fiskeriavhengige lokalsamfunnene til gode. Fiskerinæringen må bygge på vårt fortrinn ved tilgang på ferskt råstoff av høy kvalitet, og leveranse av ferskt råstoff må ha prioritet i forhold til leveranse av råstoff som er frosset på havet. Regjeringens ferskfiskstrategi skal i tillegg bidra til jevnere råstofftilgang og til at det kan hentes ut størst mulig verdiskaping fra hvert kilo råstoff som tas opp av havet. Flertallet viser også til at verdiskapingspotensialet i norsk havbruk er betydelig, og at det skal tildeles nye tillatelser til oppdrett av laks og ørret i 2009.

Flertallet viser til at Norge er en viktig leverandør av sjømat til hele verden, og vil legge til rette for at forbrukere i inn- og utland etterspør trygg og sunn sjømat. Fiskeri- og havbruksnæring må drives bærekraftig og miljøtilpasset, ikke minst ved at hensynet til miljøet skal være et grunnleggende premiss for den videre utviklingen.

Flertallet viser også til styrkingen av marin forskning, blant annet ved økte bevilgninger til marin bioprospektering, bioteknologi og en videreføring og opptrapping av MAREANO-programmet. I tillegg fortsetter arbeidet med prosjektering av nytt isgående forskningsfartøy. Det marine verdiskapningspro-

grammet er også et viktig bidrag til forskning og innovasjon.

Det er et viktig politisk mål for flertallet å utvikle levende kyst- og bygdesamfunn. Ved at fiskeri- og havbruksnæringen skaper attraktive og konkurransedyktige arbeidsplasser langs kysten, bidrar næringen til spredt bosetting. For å bidra til bedre rammebetingelser for ansatte i fiskerinæringen vil fiskerfradraget for 2009 være på 150 000 kroner, mot 80 000 kroner i 2007.

Flertallet viser til at de marine levende ressursene er grunnlaget for næringsrettet tilstedeværelse og aktive forvaltnings- og forskningsinnsats i våre nordområder. Betydelige fiskebestander har gyte- og oppvekstområdene sine her. Det gjelder ikke minst den norske arktiske torsken som har hele eller deler av sin livssyklus i Norskehavet og Barentshavet. Flertallet viser til at store deler av den samlede norske fangsten høstes i nord. En ansvarlig og framtidsrettet fiskeri- og kystpolitikk er derfor en sentral dimensjon i flertallets nordområdestrategi.

Flertallet støtter Regjeringens tiltak for å bevare hummerbestanden langs kysten fra Østfold til Hordaland.

3.3.2 *Fremskrittspartiet*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener fiskerinæringens rammevilkår preges av en sammenblanding av distrikts- og næringspolitiske virkemidler som ikke er heldig for næringens evne til å kunne konkurrere. Disse medlemmer mener at fiskerinæringens rammevilkår skal ha et næringsperspektiv og at dette også vil være den beste form for distriktpolitikk. Disse medlemmer mener forvaltningen av havets ressurser skal skje på en måte som er tjenlig for hele landet og for befolkningen langs kysten. Disse medlemmer erkjenner at fiskerinæringen må reguleres til en viss grad da ingen har naturlig eiendomsrett til havets ressurser. Disse medlemmer er imidlertid av den oppfatning at det er for stor avstand mellom en fornuftig regulering, for å sikre konkurransfrihet innen næringen, og dagens mengde av reguleringer.

Disse medlemmer mener fiskeripolitikken skal la næringen få utvikle seg uten byråkratiske hindringer og gis konkurransedyktige rammebetingelser som gjør overføringer og særlige reguleringer unødvendige. Selv om det har skjedd mye positivt for de selvstendige næringsdrivende i fiskerinæringen ved at næringsavtalen er opphevet og regelverk forenklet, mener disse medlemmer at liberaliseringen av fiskerinæringen går for langsomt.

Det er viktig med bærekraftig høsting av ressursen sjøpattedyr, og slike produkter er en viktig eksportartikkel for Norge. Disse medlemmer vil

legge grunnlag for øket fangst av sjøpattedyr og fremmer derfor forslag om kortsiktige aktive tiltak for å stimulere til et øket uttak samtidig som det må arbeides aktivt for en bedre markedstilgang.

Fiskeri- og havbruksnæringen er i åpen internasjonal konkurranse og er en våre viktigste eksportnæringer. Fortsatt vekst for næringen forutsetter at rammebetingelsene gir muligheter for dette, og disse medlemmer mener Regjeringens politikk med stadig høyere gebyrer og særavgifter samt et voksende offentlig byråkrati demper vekstmulighetene.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn forslag om betydelige reduksjoner i særavgifter for næringen, som vil gi grunnlag for ny vekst og omfattende reduksjoner i regelverk og byråkrati.

Disse medlemmer mener det er behov for å kanalisere en større del av dagens forskningsmidler til fiskeri- og havbruksnæringen, som skal fordeles etter hva som er næringsmessig fornuftig.

3.3.3 *Høyre*

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at den norske fiskerinæringen har vært i endring, blant annet ved at flåteleddet gjennom ulike struktureringsordninger har kunnet øke kvotegrunnlaget per båt og å øke lønnsomheten. Dette er en politikk som det har vært bred politisk støtte til de siste 25 år. Disse medlemmer viser til at norsk fiskerinæring med Svein Ludvigsen som fiskeriminister oppnådde lønnsomhet til å gjøre nødvendige nyinvesteringer, og at den økonomiske politikken kombinert med en fiskeri- og havbrukspolitikk som stimulerte til lønnsomhet, gav optimisme.

Disse medlemmer er kritiske til at norsk fiskerinæring siden valget i 2005 er påført en rekke tiltak og reguleringer som har svekket lønnsomheten. De siste årene med strukturstopp, NO_x-avgift, økt nettolønnsordning for skipsfartsnæringen, skjerpede leveringsforpliktelser og distriktskvoter bidrar til svekket lønnsomhet. Disse medlemmer vil legge til rette for lønnsomhet i alle ledd i sjømatnæringene, og mener at norske myndigheter i større grad må bidra til å sikre stabil og forutsigbar markedstilgang.

Disse medlemmer mener det er viktig med økt fleksibilitet i fiskerinæringen, og viser til at Høyre har fremmet forslag i Stortinget om å bedre kvotefleksibiliteten for havfiskeflåten slik at det blir mulig å fiske mer miljøvennlig, og at de tildelte kvotene kan utnyttes bedre og mer effektivt, jf. Representantforslag nr. 120 (2007–2008). Disse medlemmer er glade for at Regjeringen etter at Høyre fremmet forslag om dette, besluttet å gjøre endringer i den såkalte slumpfiskeordningen. Disse medlemmer mener likevel det er behov for forbedringer av slumpfiskeordningen, blant annet ved at skjæ-

ringsdatoen fjernes også for torskekvoter og at pro-sentsatsen som kan avgis, økes til 30 pst. Disse medlemmer mener også det er behov for å se nærmere på om det bør gjøres endringer i kvoteåret og etablering av kvotebank.

Disse medlemmer viser til at bevilgningen til å bekjempe UUU-fisket vil være 42,5 mill. kroner høyere i 2009 enn i 2005. Disse medlemmer viser til at bevilgningen til driftsutgifter til Fiskeridirektoratet er på 327 600 000 kroner. Disse medlemmer viser til at Høyre har foreslått bevilget samme sum til driftsutgifter til Fiskeridirektoratet som Regjeringen i statsbudsjettene for 2007–2008 og 2008–2009. Disse medlemmer viser til at Høyre bevilget 35 mill. kroner mer til driften av Fiskeridirektoratet enn Regjeringen i statsbudsjettet for 2006–2007, og viser til egne merknader i Innst. S. nr. 8 (2006–2007) hvor disse medlemmer blant annet uttalte:

"Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres prioritering i Budsjett-innst. S. I (2006–2007) der bevilgningen på kap. 1030 post 1 ble foreslått økt med 35 mill. kroner til 323,2 mill. kroner. Disse medlemmer viser til at denne prioriteringen er en todelt satsing. Den ene er en økning i bevilgningen til å bekjempe det omfattende ulovlige piratfisket på 15 mill. kroner. De økte midlene skal gå til tiltak som økt kontroll, overvåkning og andre tiltak som bidrar til å redusere det omfattende ulovlige fisket."

Disse medlemmer viser til at når det gjelder statsbudsjettet for 2005–2006, kom dette til uttrykk i komiteen:

"Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er enig med Regjeringen i behovet for å styrke arbeidet med en ansvarlig ressurskontroll, og støtter Regjeringens forslag til budsjett bl.a. for å øke antall inspektører og styrke det internasjonale ressurskontroll samarbeidet, jf. Innst. S. nr. 8 (2005–2006)."

Disse medlemmer finner grunn til å minne om at de rød-grønne har 185 mrd. kroner mer i skatteinntekter enn det regjeringen Bondevik II hadde i 2005.

Disse medlemmer registrerer at Regjeringen foreslår at produktavgiftssatsen settes til 2,8 pst. i 2009, basert på prognoser av en førstehandsverdi som det skal betales produktavgift av på 12,2 mrd. kroner. Fiskebåtredernes Forbund skriver i brev av 21. oktober 2008 til finanskomiteen at Regjeringen har vært altfor konservativ i prognosen for førstehandsverdien i 2009, og at førstehandsverdien vil bli 10 pst. større enn det Regjeringen har lagt til grunn i budsjettet. Disse medlemmer mener det er uheldig dersom avgiften blir fastsatt basert på for lave prognoser, og vil be Regjeringen om å komme tilbake

til Stortinget med nye prognoser senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.

Disse medlemmer viser til at Høyre, sammen med en samlet opposisjon, i forbindelse med St.meld. nr. 40 (2006–2007) om forvaltning av kongekrabbe fremmet forslag om at Regjeringen skulle sørge for at det i Revidert nasjonalbudsjett for 2008 ble avsatt midler til å starte desimeringsfangst av kongekrabbe i løpet av 2008. Disse medlemmer understreker at Høyre har fulgt opp spørsmålet i tiden etter behandlingen av stortingsmeldingen og viser blant annet til spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1586 (2007–2008). Disse medlemmer viser i denne forbindelse til egne merknader i Innst. S. nr. 143 (2007–2008).

Disse medlemmer registrerer at Regjeringen nå omsider har økt fiskerfradraget til 150 000 kroner, noe Høyre lenge har fremhevet betydningen av. Dette er viktig for å kunne kompensere for rekrutteringsproblemene som fiskeflåten har hatt som følge av en sterk nettolønnsordning og et stramt arbeidsmarked.

HVAL- OG SELFANGST

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at norsk sjøpattedyrnæring står overfor store utfordringer, og disse medlemmer finner det kritikkverdige at den bebudede stortingsmeldingen om norsk sjøpattedyrpolitikk har latt vente på seg. Disse medlemmer viser til at Høyre har fulgt forholdene i næringen nøye, og viser blant annet til spørsmål til statsråden om vilkårene for havpattedyrnæringen, spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 944 (2007–2008). Disse medlemmer viser til at Høyre i forbindelse med Budsjett-innst. S. I (2008–2009) fremmet forslag om at Regjeringen snarest fremlegger en sjøpattedyrmelding.

HAVBRUKSNÆRINGEN

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at FNs matvareprogram har pekt på at havbruksnæringen har et ansvar for verdens fremtidige matforsyning, og at Norge må ta sin del av dette ansvaret. Disse medlemmer viser til at fiskeri- og havbruksnæringens landsforening i høring i komiteen uttalte at veksten i næringen bør fordeles mellom vekst i konsesjonsvolum (MTB) og nye konsesjoner. Dette er i tråd med det Høyre tidligere har foreslått for Stortinget, jf. Representantforslag nr. 103 (2007–2008) om vekst i havbruksnæringen. Høyre mener det er viktig at veksten i havbruksnæringen skjer på en bærekraftig og miljøvennlig måte. Disse medlemmer viser til egne merknader i den forbindelse i Innst. S. nr. 281 (2007–2008).

Disse medlemmer frykter at Regjeringens skatteskjerpelser vil ramme denne næringen urimelig hardt, fordi den har mange familiebedrifter.

REDNINGSSKØYTENE

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det i brev av 21. oktober 2008 til næringskomiteen fra Norges fiskarlag fremkom at Redningsselskapet i 2007 hadde over 900 assistanser til fiskeflåten, og at det uroer Norges fiskarlag at den foreslåtte bevilgningen vil innebære at minst 2 av 26 fartøy må tas ut av tjeneste. Ifølge Transportøkonomisk institutts beregninger utgjør redningsskøytenes innsats alene 1 mrd. kroner hvert år i direkte samfunnsnytte, bare i form av reddede menneskeliv og avvergede miljøkatastrofer. Disse medlemmer viser til at Høyre i sitt alternative budsjett øker bevilgningene til Redningsselskapet med 29 mill. kroner ut over Regjeringens forslag, bl.a. for å sikre drift av alle dagens redningsskøyter.

EU

Komiteens medlemmer fra Høyre vil vise til at Island nå forbereder søknad om EU-medlemskap. Disse medlemmer viser til at Norge, Island og EU flere ganger i året forhandler om felles fiskeriresurser, og at Norge og Island har vært forhandlingspartnere i EFTA i disse forhandlingene. Disse medlemmer er skuffet over at Regjeringen ikke vil utrede konsekvensene av en eventuell islandsk søknad. Dersom Island blir EU-medlem, vil Island få hele EU i ryggen i disse forhandlingene, og et islandsk medlemskap kan dermed få store konsekvenser for norske fiskere og fiskeribedrifter. Som EU-medlem vil alle islandske fiskeprodukter få tollfri adgang til EU-markedet, noe som vil forverre konkurransesituasjonen for norske fiskeforedlingsbedrifter og fiskeoppdrettere dramatisk. Disse medlemmer mener konsekvensene av at Island forbereder en EU-søknad må utredes nå, fordi norsk engasjement på et senere tidspunkt kan komme for sent for norsk sjømatnæring.

DISTRIKTSKVOTER

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Regjeringen i havressursloven vedtok en hjemmel til å fastsette at en del av den nasjonale kvoten eller en del av gruppekvoten for en eller flere fartøygrupper skal leveres til tilvirking ved landanlegg i bestemte distrikt (distriktskvote). Disse medlemmer mener at dagens distriktskvoteordning bør oppheves, og viser til egne merknader i Innst. O. nr. 45 (2007–2008).

SEISMIKK

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er viktig at det tas tilstrekkelig hensyn til fiskerinæringen når det kartlegges nye oljeforekomster. Disse medlemmer viser til at den seismiske

aktiviteten har utløst en rekke konflikter mellom fiskerinæringen og oljenæringen, og mener Regjeringen har håndtert denne konflikten svært lite tilfredsstillende.

3.3.4 *Kristelig Folkeparti*

Medlemen i komiteen frå Kristeleg Folkeparti strekar under at fiskeri- og havbruksnæringa er avgjerande for verdiskaping og ssselsetting langs kysten. Det er gledelig at ei god norsk fiskeriforvaltning ført under skiftande regjeringar har gjort at fiskebestandane no er sær s høge og at oppdrettsnæringa går godt. Denne medlemen er tilfreds med at Regjeringa no aukar fiskarfrådraget til 150 000 kroner, slik Kristeleg Folkeparti gjorde i sitt alternative statsbudsjett allereie i fjor. Kristeleg Folkeparti føreslår òg ei naudsynt styrking av MAREANO-programmet med 3 mill. kroner over Fiskeri- og kystdepartementet sitt budsjett, for å betra grunnlaget for revisjonen av forvaltingsplanen frå Barentshavet og områda utanfor Lofoten og Vesterålen i 2010.

På Kunnskapsdepartementets sitt budsjett føreslår Kristeleg Folkeparti etter innspel frå Fiskarlaget ei auke i tilskottet til "Sikkerhetsopplæring for fiskere".

Denne medlemen stør framlegget frå Regjeringa om ein netto rammesum på rammeområde 10 på 707,85 mill. kroner.

3.3.5 *Venstre*

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett foreslår å bevilge 707 851 000 kroner under rammeområde 10, som er det samme som følger av Regjeringens forslag.

Dette medlem viser til at Norge med vår lange kyststripe og fem ganger så mye hav som land, rår over store fornybare ressurser. Klarer vi å utnytte disse optimalt, har vi potensial for en verdiskaping som kan være større og mer varig enn oljeinntektene. Med gode rammevilkår kan sjømatnæringene sikre vekst og inntektsgrunnlag langs hele kysten vår. Norge har innen fiskeri, havbruk og marin bioteknologi et stort konkurransefortrinn ut fra naturgitte forutsetninger og en omfattende kompetanse utviklet gjennom generasjoner, og gjennom målrettet forskning. Dette medlem vil utvikle en sjømatpolitikk som sikrer en konkurransedyktig og allsidig sjømatnæring.

Dette medlem mener det er en forutsetning at Norge gjennom en aktiv handelspolitikk får redusert sine handelshindringer. Regelverket innenfor alle deler av sjømatsektoren må forenkles kraftig, og ha som hovedmål å sørge for miljøvennlig, bærekraftig forvaltning og lokal verdiskaping.

Dette medlem mener at fiskeressursene er en nasjonal ressurs og skal forvaltes nasjonalt. Dette medlem mener imidlertid at regionene skal få økt medbestemmelse på utformingen av fiskeripolitikken gjennom at det etableres forpliktende rådslag mellom nasjonale myndigheter, næringen og regionalt folkevalgte.

Dette medlem er av den oppfatning at den tradisjonelle fiskerinæringen skal reguleres gjennom kvotebestemmelser slik at langtidsbeskatningen ikke er større enn det økologisk bærekraftige. Det må reageres strengt på overtredelser og andre former for juks med disse kvotene. Norge må i internasjonale forhandlinger være en pådriver for å få et mer bærekraftig fiske. Fastsetting av kvoter må så langt som mulig bygge på økosystemforvaltning, slik at beskatning av en art ikke truer langtidsutbytte fra andre arter. Internasjonale avtaler og effektiv kontroll må sikre den økologiske balansen i Barentshavet og Nordsjøen.

Dette medlem er positiv til at det åpnes for en vekst i havbruksnæringen som tar høyde for årlig antatt vekst i markedene, og mener at veksten i havbruksnæringen bør fordeles mellom vekst i form av nye konsesjoner og vekst i konsesjonsvolum (MTB).

En vekst via økning i konsesjonsvolumet vil bidra til at næringen med lave kostnader kan realisere veksten, og vil således bidra positivt sett i lys av finansuroen som også preger Norge. Dette medlem mener at en vekst via økning i konsesjonsvolumet vil bidra positivt i forhold til at de mest bærekraftige lokaliteter blir bedre nyttiggjort. En økning i konsesjonsvolumet vil for den enkelte oppdretter kun bli realisert hvis oppdretteren har tilgang til lokaliteter som har bærekraft for en økt produksjon. Dette medlem mener en slik justering i konsesjonspolitikken vil bidra positivt i forhold til å utvikle havbruksnæringen i en mer bærekraftig retning.

Dette medlem er positiv til veksten i oppdrett av torsk og den økende etterspørselen, og ser at dette er ei næring som kan gi mange arbeidsplasser langs kysten. Dette medlem mener at veksten i næringen bør følge føre-var-prinsippet slik at man kan ha kontroll over sykdomsutbrudd, rømming og spredning av torskelus. Det bør stilles strenge krav til lokalisering av oppdrettsanleggene for å hindre at de lokale kysttorsk-tammene kan rammes av sykdom eller blandes genetisk med oppdrettstorsken.

Dette medlem mener at nettolønnsordningen for sjøfolk medfører at arbeidskraften forsvinner fra fiskeflåten og over til øvrig skipsfart på grunn av Regjeringens grove forskjellsbehandling mellom ansatte på fartøy som kommer inn under nettolønnsordningen og ansatte på fiskefartøy. Dette medlem er uenig i en slik politikk og vil avvikle nettolønnsordningen. Dette medlem vil videre styrke

lønnsomheten i næringen ved å øke avskrivningssatsene på fiskefartøy til 20 pst., jf. forslag om dette i Innst. O. nr. 1 (2008–2009) og i Budsjett-innst. S. nr. 1 (2008–2009)

Regjeringen satser kraftig på oljeleting gjennom seismiske undersøkelser i sårbare havområder. Dette medlem støtter ikke Regjeringens kartlegging av oljeforekomster utenfor Lofoten og Vesterålen, da disse områdene er noen av verdens viktigste gyteområder for en rekke fiskearter, nærmere beskrevet under rammeområde 13 i Budsjett-innst. S. I (2008–2009). Fiskeindustrien i Lofoten og Vesterålen har meldt om en reduksjon på 70 pst. av landinger av sei og blåkveite etter at den seismiske skyttingen startet. Den seismiske aktiviteten har utløst en rekke konflikter mellom fiskere og oljenæringen, som på hver sin side hevder å ha rett til å bruke havområdet.

Dette medlem mener Regjeringens håndtering av denne konflikten har vært lite tilfredsstillende, og ber Regjeringen følge opp sin egen St.meld. nr. 8 (2005–2006) om helhetlig forvaltning av det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, Innst. S. nr. 225 (2005–2006), hvor det fremgår at fiskeinteresser og gytevandring går foran oljeaktivitet.

Dette medlem vil ta til orde for at Regjeringen så snart som mulig får på plass et desimeringsfond for skadet eller liten kongekrabbe. Da denne krabben i dag er lite omsettelig, er det positivt at Regjeringen har bedt Innovasjon Norge se på kommersiell bruk av denne krabben. Dette medlem vil understreke at det haster å få på plass en ordning, slik at liten og skadet krabbe faktisk blir tatt med til land, og ikke blir kastet over bord. Dette for å få ned bestanden av kongekrabbe og hindre videre spredning utenfor den kommersielle sonen, beskrevet i St.meld. nr. 40 (2006–2007) om forvaltning av kongekrabbe.

Dette medlem har merket seg mange organisasjoners bekymring for manglende bevilgninger til tiltak for bevaring av villaksen. Levende lakseelver er viktige for å bevare det biologiske mangfoldet og for reiselivet og turismenæringen i distriktene. Dette medlem deler denne bekymringen, og vil understreke at Norge har et særlig ansvar for å forvalte våre unike villaksstammer. Regjeringen har fått massiv kritikk av blant annet miljøorganisasjonene for å ikke følge opp arbeidet med vernetiltak for villaksen på en god nok måte. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett hvor Venstre foreslo en økning av bevilgning til særlige tiltak for villaksstammene med 10 mill. kroner utover Regjeringens forslag. Dette medlem vil vise til at det flere steder langs kysten ligger vrak som inneholder miljøskadelige stoffer som kan få alvorlige kon-

sekvenser for det marine miljøet dersom det ikke ryddes opp. Regjeringen har så langt vist en altfor passiv holdning i dette arbeidet. Arbeidet med kartlegging og tiltak ved vraket etter kvikksølvubåten utenfor Fedje, vraket etter Welheim utenfor Florø og vraket etter krysseren Murmansk utenfor kysten av Finn-

mark, er eksempler på saker hvor Regjeringen er blitt presset til handling av opposisjonen og lokale aksjonsgrupper. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett hvor det ble foreslått å øke innsatsen innen fjerning og tømning av vrak som utgjør en miljøtrussel, med 50 mill. kroner.

3.3.6 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 10

I tabellen nedenfor er de ulike fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 10 presentert.

Tabellen viser budsjettforslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet innenfor vedtatt ramme, jf. Budsjett-innst. S. I (2008–2009) og primærbudsjettene til Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til Regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg 4	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
Utgifter rammeområde 10 (i hele tusen kroner)								
1000		Fiskeri- og kyst- departementet	119 661	119 661	84 661	114 661	119 661	119 661
				(0)	(-35 000)	(-5 000)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	100 301	100 301	75 301	95 301	100 301	100 301
				(0)	(-25 000)	(-5 000)	(0)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	10 860	10 860	8 860	10 860	10 860	10 860
				(0)	(-2 000)	(0)	(0)	(0)
	71	Tilskudd til kystkultur	8 000	8 000	0	8 000	8 000	8 000
				(0)	(-8 000)	(0)	(0)	(0)
1030		Fiskeridirektoratet	333 720	333 720	313 720	333 720	333 720	333 720
				(0)	(-20 000)	(0)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	327 600	327 600	307 600	327 600	327 600	327 600
				(0)	(-20 000)	(0)	(0)	(0)
1050		Diverse fiskeriformål	254 490	254 490	33 490	254 490	254 490	254 490
				(0)	(-221 000)	(0)	(0)	(0)
	60	Tilskudd til fylkes- kommuner	195 000	195 000	0	195 000	195 000	195 000
				(0)	(-195 000)	(0)	(0)	(0)
	71	Sosiale tiltak	2 000	2 000	0	2 000	2 000	2 000
				(0)	(-2 000)	(0)	(0)	(0)
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene	54 000	54 000	30 000	54 000	54 000	54 000
				(0)	(-24 000)	(0)	(0)	(0)
		Sum utgifter ramme- område 10	791 841	791 841	515 841	786 841	791 841	791 841
				(0)	(-276 000)	(-5 000)	(0)	(0)

Inntekter rammeområde 10 (i hele tusen kroner)								
4030		Fiskeridirektoratet	22 530	22 530	8 250	22 530	22 530	22 530
				(0)	(-14 280)	(0)	(0)	(0)
	8	Gebyr havbruk	10 940	10 940	0	10 940	10 940	10 940
				(0)	(-10 940)	(0)	(0)	(0)
	12	Saksbehandlingsgebyr fiskeflåten	3 340	3 340	0	3 340	3 340	3 340
				(0)	(-3 340)	(0)	(0)	(0)
5575		Sektoravgifter under Fiskeri- og kyst- departementet	55 200	55 200	0	55 200	55 200	55 200
				(0)	(-55 200)	(0)	(0)	(0)
	70	Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur	7 620	7 620	0	7 620	7 620	7 620
				(0)	(-7 620)	(0)	(0)	(0)
	71	Kontrollavgift fiskeflåten	23 330	23 330	0	23 330	23 330	23 330
				(0)	(-23 330)	(0)	(0)	(0)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg 4	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
	72	Årsavgift havnesikkerhet	14 700	14 700 (0)	0 (-14 700)	14 700 (0)	14 700 (0)	14 700 (0)
	73	Årsavgift Merkerregisteret	9 550	9 550 (0)	0 (-9 550)	9 550 (0)	9 550 (0)	9 550 (0)
		Sum inntekter ramme- område 10	83 990	83 990 (0)	14 510 (-69 480)	83 990 (0)	83 990 (0)	83 990 (0)
		Sum netto ramme- område 10	707 851	707 851 (0)	501 331 (-206 520)	702 851 (-5 000)	707 851 (0)	707 851 (0)

3.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 10

For så vidt angår de kapitler som ikke er omtalt under, har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, ingen merknader og slutter seg til regjeringen Stoltenberg IIs forslag i St.prp. nr. 1 (2008–2009). Den enkelte fraksjon slutter seg til regjeringen Stoltenberg IIs forslag i St.prp. nr. 1 (2008–2009) hvor ikke annet fremgår av merknadene under det enkelte kapittel.

3.4.1 Kap. 1000 og kap. 4000 Fiskeri- og kystdepartementet

Det foreslås bevilget kr 119 661 000 på kap. 1000 og kr 6 260 000 på kap. 4000.

Medlemene i komiteen fra Framstegspartiet, Høyre, Kristeleg Folkeparti og Venstre er skuffa over at Regjeringa ikkje har fremma forslag om eit desimeringsfond på fangst av liten kongekrabbe.

Desse medlemmene fremmar følgjande forslag:

"Stortinget ber Regjeringa om å leggje fram forslag om å opprette eit desimeringsfond for fangst av liten kongekrabbe."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til at fiskerinæringa er i åpen internasjonal konkurranse og er avhengig av rammevilkår som er konkurranse-dyktige og tidsmessige. Disse medlemmer mener det er på tide med en gjennomgang av det mest sentrale regelverket for næringa med sikte på forenkling, og fremmer på denne bakgrunn følgjande forslag:

"Stortinget ber Regjeringa foreta en gjennomgang av Råfiskloven og Deltakerloven med sikte på modernisering og forenkling."

TURISME

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til at fisketurisme er en del av reiselivsnæringa som har opplevd vekst langs kysten. Disse medlemmer mener unødvendige begrensninger og reguleringa på reiselivsnæringa må fjernes.

Disse medlemmer fremmer derfor følgjande forslag:

"Stortinget ber Regjeringa fremme forslag om å heve den såkalte turistkvoten for fisk fra 15 kg til 25 kg."

STRATEGI FOR AVBYRÅKRATISERING

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til at et stort og detaljrikt regelverk har ført til at fiskeri- og havbruksnæringa har fått et omfattende offentlig byråkrati som er voksende og kostnadskrevendende. Disse medlemmer mener av hensyn til næringa at det er på tide å snu denne utviklinga, og fremmer derfor følgjande forslag:

"Stortinget ber Regjeringa fremlegge en strategi for avbyråkratisering av fiskeri- og havbruksnæringens rammevilkår. Strategien fremlegges i løpet av 1. halvår 2009."

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 100 301 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til forslag om deregulering og forenkling som vil gi departementet færre arbeidsoppgaver. Disse medlemmer mener det er viktig at arbeide med ressurskontroll prioriteres innenfor rammen.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere bevilgninga på kap. 1000 post 1 med kr 25 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil effektivisere driften av statlig administrasjon i depar-

tementer og underliggende etater. Disse medlemmer viser til Høyres prioritering i Budsjett-innst. S. nr. 1 (2007–2008) der bevilgningen på kap. 1000 post 1 ble foreslått redusert med 5 mill. kroner.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN
OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 10 860 000 på post 21.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at regelverksforenkling også gir grunnlag for å effektivisere det prosjektrelaterte arbeidet.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 1000 post 21 med kr 2 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

POST 71 TILSKUDD TIL KYSTKULTUR, KAN
OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 8 000 000 på post 71.

NORSK HAVBRUKSMUSEUM

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til omtale av Ægir – Norsk Havbruksmuseum, i Budsjett-innst. S. nr. 2 (2004–2005) fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, som bl.a. påpeker at ansvaret for realisering av Ægir i hovedsak hviler på fiskerimyndighetene. Flertallet viser videre til at dette er prioritert på 1. plass i Sør-Trøndelag fylkeskommunes plan for videreutvikling av museumssatsingen i fylket, og at det er satt av midler til utbygging fra Hitra kommune, næringa og fylkeskommunen. Flertallet anmoder Regjeringa vurdere å bidra til at Ægir – Norsk Havbruksmuseum, kan bli realisert.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at støtte til virksomhet med kystkultur ikke er en offentlig primær oppgave som derfor ikke kan prioriteres.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 1000 post 71 med kr 8 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

3.4.2 Kap. 1001 Deltakelse i internasjonale organisasjoner

Det foreslås bevilget kr 8 970 000 på kap. 1001.

Komiteen viser til at Noreg har som overordna strategi å oppnå ansvarleg forvaltning av alle dei marine levande ressursane i Nord-Atlanteren. Ein omfattande del av norsk fiske skjer på bestandar vi deler med andre land, og to- eller fleirsidige avtalar om forvaltning av felles fiskeressursar er, etter komi-

teen si oppfatning, avgjerande for å sikre bærekraftige fiskebestandar.

Komiteen viser til at tilhøvet til EU, Russland og Island er av avgjerande betydning i kampen mot ulovleg, urapportert og uregulert fiske (UUU-fiske). Utan eit etablert samarbeid med fastlagde avtalar på ressursforvaltningssida, ville det truleg ikkje vore mogleg å få til det tette og fortrulege samarbeidet med EU sitt kontrollverk som har ført til at EU (gjennom Den nordaustatlantiske fiskerikommisjonen – NEAFC) har tatt på seg å kontrollera alle landingar av frossen fisk i NEAFC sitt virkeområde.

Komiteen viser til Noreg sin ambisjon om å spela ei aktiv rolle i utforminga av internasjonalt regelverk for fiskeri og havbruk, utviklinga av internasjonal havrett og forvaltninga av marine ressursar.

Komiteen er uroa over situasjonen for fleire fiskeslag i Nordsjøen. Særleg gjeld dette torsk. Av totalkvoten har Noreg 17 pst. og EU 83 pst. Einsidige forvaltningstiltak i norsk sone har difor liten effekt for torskebestanden i det heile. Komiteen meiner utkast av fisk er eit alvorlig trugsmål mot ei bærekraftig forvaltning.

EU har ikkje forbod mot utkast av fisk, slik me har i Noreg. EU har tvert om påbod om å kasta ut fisk som er liten eller av ein annan art enn den som kvota gjeld for, noko som fører til at EU-fiskarar i stor mon kastar god fisk tilbake på sjøen. Komiteen viser til EU sine tal, som viser at opp til 60 pst. av fisken som vert fanga av EU sine fiskarar i Nordsjøen vert kasta attende på havet. Komiteen peikar på at forskarar og fiskarar meiner at praksisen med utkast er den viktigaste årsaka til at dei viktigaste fiskeslaga i Nordsjøen er fiska ned. Komiteen er uroa over situasjonen i EU, og peikar på at norske fiskarar vert skadelidande av EU si sviktande forvaltning av bestandar som er av felles interesse for Noreg og EU. Komiteen ber Regjeringa nytte eitkvart høve til å gjere merksam på skadeverknadene av utkastpolitikken i EU slik at regelverket kan endrast, ressursituasjonen betrast og EU og Noreg kan einast om ei bærekraftig forvaltning av felles fiskebestandar.

Komiteen peikar på at det ulovlege overfisket (UUU-fisket) i nordområda er ein alvorleg trussel mot fiskerinæringa og kystbefolkninga sine levevilkår. Det ulovlege fisket vert i stor grad utført av fartøy som ikkje fører norsk flagg og som ligg utanfor norsk fiskerijurisdiksjon. Fangstane vert også landa utanfor Noreg.

Komiteen viser til at norske styresmakter sitt arbeid med det uregulerte fisket i Barentshavet er sær sressurskrevjande. I tillegg til kontroll på havet og i hamner ved landing av fisk vert det arbeidd for at dei statar der fisken vert landa, innfører effektive kontrollordningar som hindrar landing av ulovleg fisk. Komiteen er av den oppfatning at for å luk-

kast med dette arbeidet er det avgjerande at arbeidet vert tilført tilstrekkelege midlar, slik at innsatsen kan først vidare og styrkast.

Komiteen syner samstundes til at Noreg gjennom dei regionale fiskerierorganisasjonane i Nord-Atlanteren har gått føre i arbeidet med eit felles regelverk mot ulovleg, urapportert og uregistrert fiske (UUU-fiske). Noreg har fått gjennomslag for ein betre hamnestatskontroll.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er nøgd med Regjeringa sin innsats mot UUU-fiske og har merka seg at løyvingane vert trappa opp i 2009.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre understreker betydningen av at Norge har en sterk posisjon i disse organisasjonene for effektivt å kunne påvirke forvaltning av marine ressurser og internasjonal havrett. Disse medlemmer viser til problemene som følge av overfiske i Barentshavet, som medfører et betydelig økonomisk tap for Norge. Disse medlemmer mener det er viktig at Regjeringen prioriterer overfiske i Barentshavet og iverksetter tiltak for bærekraftig ressursforvaltning og styrker kontrollen.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener det er viktig at Regjeringen øker innsatsen mot UUU-fisket fremover og fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen øke innsatsen for å bekjempe ulovlig, urapportert og uregistrert fiske."

Disse medlemmer har med undring merket seg at statsråden i ulike sammenhenger fremstiller det som at Regjeringen driver nybrottsarbeid når det gjelder kampen mot det ulovlige overfisket, og vil peke på at dette arbeidet startet før den rød-grønne regjeringen, og er noe det er bred enighet om i Stortinget.

Disse medlemmer viser til at i henhold til beregninger utført av Fiskeridirektoratet var overfisket av norskarktisk torsk på 40 000 tonn og på hyse var overfisket på 21 000 tonn i 2007. Førstehåndsverdien av UUU-fisket norsk arktisk torsk utgjorde hele 800 mill. kroner i 2007.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til Framskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2009 der vi fremmet et forslag om å styrke kystvakta med 350 mill. kroner for 2009.

3.4.3 Kap. 1030 Fiskeridirektoratet

Det foreslås bevilget kr 333 720 000 på kap. 1030.

Komiteen strekar under at norsk fiskeriforvaltning er særleg god i internasjonal samanheng, både med tanke på lønnsemd i næringa og omsyn til berekraftige fiskebestandar og miljøet i havet. Komiteen meiner at det er viktig at kontrollinnsatsen i Noreg framleis vert heldt på eit høgt nivå, særleg landingskontrollen. Dette byggjer opp under målsetjingane om ei langsiktig, lønnsam og berekraftig hausting av dei marine ressursane. Men det globale problemet med overfiske og sviktande bestandar er alvorleg. Over 90 pst. av norsk fiske skjer på bestandar som vert forvalta i samarbeid med andre land. Internasjonalt arbeid med ressurskontroll er difor avgjerande for norske fiskeri og havmiljøet meir generelt.

Komiteen er samd i at det som ei følgje av vedtak i NEAFC er naudsynt å auke inspeksjonsfrekvensen ved utanlandske fartøy sine landingar av frosenfisk i Noreg, og ser dette som viktig for å sikra eit truverdig kontrollregime, spesielt i Nord-Noreg. Komiteen strekar under at arbeidet med å kartleggja operasjons- og transportmønstre i UUU-fiske er eit viktig innsatsområde. Komiteen ser det som positivt at Fiskeridirektoratet skal sikra ei vidareføring og vidareutvikling av dette arbeidet i 2009.

Komiteen peikar på at EU sin felles fiskeripolitikk har vore lite berekraftig. Politikken har gjennomgåande vore prega av høge, ikkje-berekraftige kvotar, svake reguleringar og mangelfull handheving og sanksjonering. Komiteen viser til at EU sin felles fiskeripolitikk gjev omfattande subsidiar til bygging av nye og meir moderne fiskebåtar, noko som medverkar til å halda oppe den store overkapasiteten i EU si flåte. Alt dette skjer trass i at internasjonale havforskarar og miljøorganisasjonar lenge har peika på at EU sin politikk må endrast og at fisket må redusertast for å verta berekraftig. Komiteen viser til at resultatet av denne politikken er sviktande bestandar i EU sine farvatn, og at EU inngår fiskeriavtalar mellom anna med fattige land på vilkår som er særleg uheldige både i eit utviklings- og havmiljøperspektiv. Komiteen meiner at Noreg må vere ein konstruktiv kritiker av EUs felles fiskeripolitikk, ettersom Noreg og EU deler viktige bestandar.

Komiteen er positiv til samarbeidsprosjekta som har vore gjennomførte med EU om elektronisk rapporteringssystem, satellittsporing, elektronisk fangstdagbok og elektroniske lisensieringsprosedyrar. Komiteen er positiv til at Fiskeridirektoratet har sett i verk ordninga med hamnestatskontroll, som forpliktar landa som tek imot fisk til å kontrollera om fisket er lovleg og rapportert. Komiteen stør òg

Fiskeridirektoratet sitt arbeid med å få på plass eit internasjonalt regime for hamnestatskontroll.

Komiteen er nøgd med at rømmingstala frå havbruksnæringa gjekk betydeleg ned i 2007 og i fyrste halvdel av 2008. Komiteen er positiv til at arbeidet med rømming av oppdrettsfisk framleis er høgt prioritert, og at tiltaksplanen "Visjon nullflukt" vert vidareført i 2009.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet og Venstre, er nøgd med at tiltak for å redusere UUU-fiske er ei høgt prioritert oppgåve for Fiskeridirektoratet.

Eit anna fleirtal, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar difor opp om forslaget om å auke Fiskeridirektoratet sitt budsjett i 2009 med 8 mill. kroner for å betre ressurskontrollen i fiskeria.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet og Kristeleg Folkeparti viser til at EU sin fiskeripolitikk mellom anna er dominert av Spania, som bygde opp ein kraftig overdimensjonert fiskeflåte på 60-tallet med statlige subsidiar fordi spanske styresmakter meinte at fiskerinaeringa var ei særskilt strategisk viktig næring. Ønsket om å unngå arbeidsløyse blant dei mange fiskarane har sær stor politisk betydning i landet, og Spania har – saman med Frankrike, Italia og eit fleirtal av EU sine medlemsland – gjort at EU sin felles fiskeripolitikk har vore kortsiktig, lite berekraftig og lite lønnsam. Desse medlemene viser til dømes til Kommisjonen forsøk på å få til moderate reformer av EU sin felles fiskeripolitikk i berekraftig retning i 2004. Då tok spanske styresmakter på øvste hald kontakt med leiinga i Kommisjonen, og reformplanane vart umiddelbart skrinlagt. Desse medlemene viser til at Noreg er eit land i ein europeisk samanheng som ville hatt liten innflytelse over politikken i EU ved eit eventuelt medlemskap samanlikna med store land som Spania.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil vise til at det sterke ønsket om å påvirke utviklingen i EUs fiskeripolitikk illustrerer behovet for økt norsk innflytelse over beslutningsprosessene i EU. Disse medlemmer mener at fiskerinaeringens behov for politisk innflytelse i EU vil øke dramatisk dersom fiskerinaeringen Island blir medlem, og at EØS-avtalen ikke gir Norge, som en av Europas største fiskerinaeringer, tilstrekkelig demokratisk påvirkningsmulighet.

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti kan ut frå ei rasjonell, fagleg vurdering ikkje sjå korleis Noreg ved eit eventuelt medlemskap

skulle kunne få til så store endringar i EU sin felles fiskeripolitikk at ein kunne unngått at eit eventuelt medlemskap ville fått dramatisk negative konsekvensar for miljøet i havet i norske farvatn og kraftig svekka lønsemd i norsk fiskerinaering.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 327 600 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at forslag om forenkling av næringens rammevilkår vil gi mindre behov for administrasjon. Disse medlemmer mener at man innenfor rammen skal prioriterer arbeidet med ressurskontroll.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 1030 post 1 med kr 20 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

3.4.4 Kap. 4030 Fiskeridirektoratet

Det foreslås bevilget kr 22 530 000 på kap. 4030.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Høyre, Kristeleg Folkeparti og Venstre viser til at fleire av inntektspostane vert budsjetterte med små beløp. Desse medlemene vil be om at dei ulike gebyrinntektene vert gjennomgått.

POST 8 GEBYR HAVBRUK

Det foreslås bevilget kr 10 940 000 på post 8.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet avvikler dette gebyret da det fremstår som en uholdbar ekstra beskatning av en av våre viktigste eksportnæringer.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn en reduksjon på kap. 4030 post 8 med kr 10 940 000 i forhold til Regjeringens forslag.

POST 12 SAKSBEHANDLINGSGEBYR FISKEFLÅTEN

Det foreslås bevilget kr 3 340 000 på post 12.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet mener at avgiftsbelastningen på denne næringen er for høy og avvikler gebyret som følge av dette.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn en reduksjon på kap. 4030 post 12 med kr 3 340 000 i forhold til Regjeringens forslag.

3.4.5 Kap. 1050 Diverse fiskeriformål

Det foreslås bevilget kr 254 490 000 på kap. 1050.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at Regjeringen viderefører ordningen med føringstilskudd, tilskudd til selfangst, garantilott og garnoppyrdding.

FØRINGSTILSKUDD

Føringstilskuddet er viktig for fiskerne i områder med mottaks- og avsetningsproblemer. Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er opptatt av at denne ordningen særlig kommer den mindre kystflåten til gode.

Flertallet viser også til at det er foretatt en evaluering av føringstilskuddet. Evalueringen viser at ordningen i ulik grad bidrar til å oppfylle de mål som er satt. Flertallet har merket seg at konklusjonene i evalueringsrapporten vil bli tatt med i vurderingen av støtteopplegget for 2009 og ber om å bli orientert om eventuelle endringer på en egnet måte.

GARNOPPYRDDING

Komiteen viser til det såkalte "spøkelsesfisket" – altså tapte garn som blir liggende og fiske i årevis. Det er svært viktig at slike garn hentes opp. Norge er et ledende land i arbeidet med garnoppyrdding og bidrar også internasjonalt med kunnskap og kompetanse. Komiteen støtter Fiskeridirektoratets arbeid med garnopprensning i EU-sonen og har merket seg at det nå arbeides med et nytt teknisk regelverk for garnfiske i EU.

STRUKTURILTAK

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at lov-hjemmelen for innkreving av strukturavgift løp ut 1. juli 2008 og at strukturfondet skal evalueres før det tas stilling til om strukturavgiften skal videreføres.

Flertallet viser til at det i 2007 ble behandlet 62 søknader om kondemnering, og at alle som oppfylte kravene fikk tilbud med en samlet utbetaling på 23 mill. kroner.

INFORMASJONSTILTAK

Komiteen understreker betydningen av at Norge fortsetter informasjonsarbeidet om en bærekraftig forvaltning av levende marine ressurser både i eget og andre land. Så langt har informasjonsarbeidet vært konsentrert om sjøpattedyr. Komiteen vil også peke på nødvendigheten av å skape forståelse for begrensninger i fisket på bestander som ål og hummer. Spesielt viktig er arbeidet med å gjøre vitenskapelige data og kunnskap om norsk ressursforvaltning tilgjengelig.

OPPDRETTSKONSESJONER

Komiteen viser til at Regjeringen i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 4 (2008–2009) fremmer forslag om 65 nye oppdrettskonsesjoner for 2009. Komiteen viser også til at det legges til grunn kriterier for tildeling som eksempelvis hensyn til mindre aktører og at det kreves et vederlag for konsesjonene som ordinært er på 8 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at havbruksnæringen er en viktig næring for Norge. Denne tildelingsrunden vil bidra til økt verdiskaping langs kysten, åpne for nye aktører og gi gode muligheter for vekst og eksisterende virksomheter.

Flertallet viser til at 65 nye tillatelser vil tilsvare en økning i produksjonskapasiteten på om lag 7 pst. Dette ligger innenfor en miljømessig akseptabel ramme og gir gode muligheter for vekst innenfor et voksende marked for sjømat.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkepart mener at det er grunnlag for å tildele flere konsesjoner enn de 65 det fremmes forslag om og at det burde være en tildeling av nye konsesjoner årlig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil vise til at norsk sjømat er en av våre største eksportartikler og en betydelig distriktsnæring. Disse medlemmer vil vise til at fremveksten av oppdrettsnæringen har vært, og vil fortsette å være, av stor betydning for mange lokalsamfunn langs kysten. Det er viktig at norskekysten kan få glede av videre vekst i denne næringen. Disse medlemmer registrerer at Regjeringen har lagt opp til en tildelingsrunde av konsesjoner tett oppunder valget i 2009. Disse medlemmer vil understreke at det er positivt at det nå blir rom for vekst gjennom nytildelinger i næringen, og viser til forslag om tildeling av nye konsesjoner i Fremskrittspartiets og Høyres alternative budsjetter for i fjor, og egne merknader i den forbindelse, jf. Budsjett-innst. S. nr. 8 (2007–2008). Disse medlemmer er likevel kritiske til at det legges opp til vekst ensidig gjennom konsesjoner. Dette er en vekst eksisterende næringsutøvere ikke får ta del i. Disse medlemmer mener at en vekst bør fordeles mellom vekst i konsesjonsvolum (MTB) og nye konsesjoner, noe fiskeri- og havbruksnæringens landsforening gav støtte til i komiteen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det ikke bør legges føringer

for nye konsesjoner med hensyn til geografisk plassering eller struktur i næringen.

Disse medlemmer mener at konsesjonene bør tildeles uten vederlag og viser til at finansuroen nå gjør det spesielt vanskelig å skaffe kapital til å starte ny virksomhet.

Disse medlemmer viser til behandling av St.prp. nr. 59 (2007–2008) og Innst. S. nr. 270 (2007–2008) der disse medlemmer fremmet forslag om økning av biomasse og ny konsesjonsrunde.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at en slik vekst fordelt mellom konsesjonsvolum og nye konsesjoner er i tråd med forslag Høyre tidligere har fremmet i Stortinget, jf. Representantforslag nr. 103 (2007–2008).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener videre at tildeling av konsesjoner må skje etter objektive kriterier og med loddtrekning i tilfeller hvor det er flere prekvalifiserte søkere. Regjeringens forslag om en politisk tildelingsprosess i regi av fylkeskommunene med størrelse og integrasjon i kystdistriktene som kriterier, vil måtte medføre forskjellsbehandling mellom aktører og en usunn, direkte politisk innflytelse på fremtiden til enkeltbedrifter. Disse medlemmer mener videre at størrelse i seg selv ikke er et relevant tildelingskriterium og at Regjeringen ikke har et holdbart næringspolitisk grunnlag for strukturpolitikken i havbruksnæringen.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge til rette for vekst i havbruksnæringen gjennom en kombinasjon av nytildeling av konsesjoner og generell vekst i MTB-volum for alle aktører som har grunnlag for det."

"Stortinget ber Regjeringen om at tildeling av oppdrettskonsesjoner skal foretas basert på objektive kriterier, prekvalifisering og loddtrekning for å sikre likebehandling mellom aktørene."

"Stortinget ber Regjeringen oppheve de særbestemmelser som gjelder for eierskapsbegrensning i havbruksnæringen."

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre er positiv til at det åpnes for en vekst i havbruksnæringen som tar høyde for årlig antatt vekst i markedene, og mener at veksten i havbruksnæringen bør fordeles mellom vekst i form av nye konsesjoner og vekst i konsesjonsvolum (MTB).

En vekst via økning i konsesjonsvolumet vil bidra til at næringen med lave kostnader kan realisere veksten, og vil således bidra positivt sett i lys av finansuroen som også preger Norge. Disse medlemmer mener at en vekst via økning i konsesjonsvolumet vil bidra positivt i forhold til at de mest bærekraftige lokaliteter blir bedre nyttiggjort. En økning i konsesjonsvolumet vil for den enkelte oppdretter kun bli realisert hvis oppdretteren har tilgang til lokaliteter som har bærekraft for en økt produksjon. Disse medlemmer mener en slik justering i konsesjonspolitikken vil bidra positivt i forhold til å utvikle havbruksnæringen i en mer bærekraftig retning.

SKOLEKVOTER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Venstre, er opptatt av rekruttering av ungdom til fiskeflåten, og virkemidler som bidrar til dette. Flertallet har merket seg at skolefartøyene i Norge gir anledning til å øve på fiske som et ledd i undervisningen. Flertallet ber Regjeringen vurdere kriterier for tildeling av skolekvoter som gjør at disse fartøyene kan få utnyttet disse på en best mulig måte, og som et pedagogisk virkemiddel.

OSLOFJORDEN

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at forskerne er bekymret over bestandssituasjonen for flere arter langs Oslofjorden og Skagerrak. Spesielt gjelder dette hummer, ål og kysttorsk.

Flertallet vil peke på at Oslofjorden og Skagerrak tradisjonelt har vært et fiskerikt område med betydning både for yrkesfiskere og fritidsfiskere. Over to millioner mennesker bruker denne kystlinjen som rekreasjonsområde. Både av hensyn til framtidig yrkesfiske og fritidsfiske er det viktig å ta vare på og gjenoppbygge fiskebestandene.

En bærekraftig forvaltning av ressursene i dette området krever, etter flertallets mening, en samlet vurdering av bestandssituasjonen, herunder også ønsket om et bedre oppsyn. Det gjelder konsekvensene av endringer i økosystemet inkludert tareskoen, det pågående lysfiske, økningen i sel- og skarvebestanden og yrkes- og fritidsfiske. Flertallet vil i den forbindelse peke på at fisket fortsatt er en viktig del av kystkulturen langs denne delen av kysten, og at lokale fiskere er viktige leverandører av fersk fisk, reker og skalldyr til befolkningen på begge sider av Oslofjorden.

Flertallet ber Regjeringen gjøre en slik vurdering, gjennomføre eventuelle tiltak og orientere Stortinget på egnet måte.

POST 60 (NY) TILSKUDD TIL FYLKESKOMMUNER

Det foreslås bevilget kr 195 000 000 på post 60.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at dette ekstratilskuddet ikke har noen sammenheng med utfordringer med nye oppdrettskonsesjoner, men virker som en regional ekstrainntekt til fylkene som får tildelt nye konsesjoner.

Disse medlemmer mener at oppdrettskonsesjonene skal tildeles uten vederlag da finanskrisen gir kapitaltørke som gjør det vanskelig å etablere ny virksomhet.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 1050 post 60 (ny) med kr 195 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen tildele nye oppdrettskonsesjoner vederlagsfritt."

POST 71 SOSIALE TILTAK, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 2 000 000 på post 71.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil gå imot tiltak under departementets ansvarsområde som ikke er av næringspolitisk karakter.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 1050 post 71 med kr 2 000 000 fra kr 2 000 000 kroner til kr 0.

POST 75 TILSKUDD TIL NÆRINGSTILTAK I FISKERIENE, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 54 000 000 på post 75.

Komiteen viser til at næringsavtalen for fiskeri er avvirket og at denne bevilgningen er en konsekvens av dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at overføringer til fiskerinæringen bare skal skje i særskilte tilfeller og går derfor imot alle former for faste støtteordninger som var en del av den tidligere fiskeriatvanten. Disse medlemmer mener imidlertid at det som et målrettet og tidsaktuelt tiltak må settes av et større beløp til selfangst for å redusere bestanden til et akseptabelt nivå. Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn at det skal avsettes minimum 20 mill. kroner til selfangst i 2009.

Vanskelighetene for hvalfangstnæringen tilsier at det må iverksettes strakstiltak for å sikre næringens

eksistens, og disse medlemmer avsetter derfor 10 mill. kroner til dette formålet.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 75 med kr 24 000 000 fra kr 54 000 000 til kr 30 000 000.

SJØPATTEDYR

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Regjeringen tidlig i 2009 vil legge frem en stortingsmelding om norsk sjøpattedyrpolitikk. I denne meldingen vil Stortinget bli orientert nærmere om utviklingen i selfangstnæringen og hvalfangstnæringen siden den forrige meldingen ble langt frem i 2004.

Den dårlige økonomien i selfangstnæringen har sammenheng med vanskelige fangstforhold, lave priser på skinn, og problemer med markedene for øvrig. Norsk selfangst opprettholdes derfor med offentlig støtte. Uten denne ville næringen ikke kunne overleve.

Flertallet viser til at vær- og isforhold vanskeligjør fangsten i enkelte år. I tillegg kommer at EU nå vurderer å etablere forbud mot handel med selprodukter. Dette kan ta bort et fremtidig stort og godt betalende marked for helsekostprodukter og etter hvert også medisinske produkter av selolje som næringen har stor tro på.

Som følge av den dårlige økonomien i næringen er det få skuter som ønsker å delta i fangsten, og flere av disse er gamle og til dels uhensiktsmessige. I år er det imidlertid gitt støtte til oppgradering av noen av skutene. Et lyspunkt er at samarbeidet med russiske selskaper har ført til noe bedre fangst i Kvitsjøen i år, og det er ønskelig at dette samarbeidet fortsetter.

Flertallet mener at situasjonen i hvalfangstnæringen er noe mer positiv, men også denne næringen har behov for nyrekruttering. Det har vært til dels lav utnyttelse av kvotene de siste årene, men det arbeides med å forenkle regelverk og legge forholdene bedre til rette for å utnytte kvotene fullt. Det er god etterspørsel etter hvalkjøtt, og lagrene var tomme før årets sesong startet i april 2008.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre konstaterer at beskatningen av sjøpattedyr i våre havområder er svært lav i forhold til bestandene, og stort sett omfatter fangst av vågehval og grønlandssel. Samtidig vet vi at sjøpattedyrene konsumerer flere hundre tusen tonn kommersielt viktige fiskeslag. Med dagens lave beskatning er det grunn til å frykte at sjøpattedyrbestandene vil fortsette å vokse, og observasjoner på havet tyder på at så er tilfellet. Disse medlemmer viser til at bare én skute deltok i den norske fangsten i år og at

bare en liten del av kvoten ble tatt. Disse medlemmer er kjent med at det i EU arbeides med et importforbud på selprodukter.

Disse medlemmer frykter at selfangsten vil opphøre om få år dersom ikke det umiddelbart gjøres tiltak for å fremme fangsten. Dagens flåte har en gjennomsnittsalder på over 40 år, og fornying er utenkelig med dagens usikre rammebetingelser.

Disse medlemmer mener det er et statlig ansvar å sikre at næringen overlever, og at støtten derfor må legges om og gjøres langsiktig.

Disse medlemmer etterlyser dessuten en mulig innføring av en konsesjonsordning for selfangsten. En slik ordning var på høring i næringen i 2004.

Disse medlemmer er kjent med det viktige arbeidet Høge Nord Alliansen gjør og den erfaringen de har med internasjonalt arbeid for å ivareta norske interesser. Disse medlemmer er også kjent med at Høge Nord Alliansen har store økonomiske utfordringer og ber derfor Regjeringen bidra til at det økonomiske grunnlaget til Høge Nord Alliansen styrkes betydelig for 2009 og de kommende årene.

3.4.6 *Kap. 5575 Sektoravgifter under Fiskeri- og kystdepartementet*

Det foreslås bevilget kr 55 200 000 på kap. 5575.

POST 70 KONTROLL- OG TILSYNSAVGIFT AKVAKULTUR

Det foreslås bevilget kr 7 620 000 på post 70.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at viktige tilsyns- og kontrolloppgaver skal gjøres innenfor de midler som er bevilget og ikke ved å pålegge næringsvirksomhet ytterligere skattebyrder.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn en reduksjon på kap. 5575 post 70 med kr 7 620 000 i forhold til Regjeringens forslag.

POST 71 KONTROLLAVGIFT FISKEFLÅTEN

Det foreslås bevilget kr 23 330 000 på post 71.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at dette er en ekstra skatt pålagt næringen uten videre begrunnelse.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn en reduksjon på kap. 5575 post 71 med kr 23 330 000 i forhold til Regjeringens forslag.

POST 72 ÅRSAVGIFT HAVNESIKKERHET

Det foreslås bevilget kr 14 700 000 på post 72.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at denne kontrolloppgaven

skal gjennomføres uten ekstra avgiftsbelastninger for næringen.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn en reduksjon på kap. 5575 post 72 med kr 14 700 000 i forhold til Regjeringens forslag.

POST 73 ÅRSAVGIFT MERKEREJSTERET

Det foreslås bevilget kr 9 550 000 på post 73.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at denne ekstraavgiften er pålagt næringen uten videre begrunnelse.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn en reduksjon på kap. 5575 post 73 med kr 9 550 000 i forhold til Regjeringens forslag.

3.4.7 *Kap. 2415 Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak*

Det foreslås bevilget kr 75 000 000 på kap. 2415 post 75 Marint verdiskapingsprogram.

Komiteen vil peke på at Innovasjon Norge er et viktig verktøy i utviklingen av norsk fiskeri- og havbruksnæring. Som et ledd i arbeidet med å gjøre Norge til en av verdens ledende innovative, dynamiske og kunnskapsbaserte økonomier i verden, er marin sektor et prioritert satsingsområde.

Komiteen viser til at Innovasjon Norge har tre hovedsatsingsområder:

- Innovasjon og kompetanseutvikling
- Bedrifters utviklings- og kommersialiseringsfase
- Internasjonalisering

Gjennom denne satsingen skal Innovasjon Norge bidra til økt lønnsomhet og verdiskaping i den marine næringen. Komiteen vil understreke Innovasjon Norges betydning som utviklingsaktør. Særlig viktig er det i en periode der tilgangen på risikovillig kapital tørker inn eller reduseres.

Komiteen viser til at Regjeringen har etablert det nye statlige investeringselskapet Investinor AS og at investeringer i marint næringsliv er et av selskaps prioriterte områder. Av en forvaltningskapital på 2,2 mrd. kroner er 500 mill. kroner satt av til dette formålet. Komiteen er enig i at behovet for statlige investeringer er størst i bedriftenes tidlige vekstfase, men ser samtidig at det kan være behov for statlig engasjement ut over denne fasen.

MARINT VERDISKAPINGSPROGRAM

Komiteen viser videre til det marine verdiskapingsprogrammet. Hensikten med programmet er å bedre sjømatnæringens evne til å utnytte naturgitte fortrinn som rikelig tilgang på ferskt og kvalitetsmes-

sig høyverdig råstoff. Programmet, som forvaltes av Innovasjon Norge, skal også styrke bedriftenes strategiske markedsarbeid.

Komiteen har merket seg at en vesentlig del av verdiskapingsprogrammet retter seg mot bedrifter i kystkommunene som sliter med lønnsomhet og konkurransevne gjennom delprogrammet "Kystnæringer mot marked". Hensikten er å gi slike bedrifter spesiell hjelp til å omsette lokale fortrinn til varig lønnsomhet.

Komiteen er tilfreds med at 300 sjømatbedrifter nå deltar i et markedsrettet nettverksarbeid i verdiskapingsprogrammet og at Nord-Norge også er kommet med i arbeidet for fullt.

Over 90 pst. av den norske sjømatproduksjonen eksporteres. Derfor er det viktig at bedriftene skaffer seg, og har tilgang på, internasjonal markedskompetanse. Komiteen har lagt merke til at Innovasjon Norge, i samarbeid med Eksportutvalget for fisk, legger vekt på å skape arenaer for markedsmuligheter, profilering og omdømmebygging.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har videre merket seg at Innovasjon Norge ser det marine verdiskapingsprogrammet som et egnet virkemiddel til å øke kvinneandelen i sjømatnæringen. En mer markedsorientert og lønnsom næring vil kunne tilby mer attraktive arbeidsplasser, ikke minst for kvinner.

Flertallet peker også på at Innovasjon Norge har en vesentlig del av ansvaret for å følge opp Regjeringens ferskfiskestrategi.

Videre har flertallet merket seg at det nå pågår et arbeid for å følge opp Regjeringens kongekrabbe-melding, blant annet med sikte på å utnytte kongekrabber som i dag ikke har noen kommersiell verdi. Flertallet ser fram til resultatet av dette arbeidet.

Komiteen setter også pris på at det er tatt initiativ til et bedre samarbeid mellom fiskeri- og hav-

bruksnæringen og reiselivsnæringen og at interessen for kystbasert reiseliv øker. Av de tiltak som er satt i verk, har komiteen notert seg at turister nå kan fiske sammen med yrkesfiskere og ta med seg fangst som er overtatt og avregnet på fartøyets kvote.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig at den marine næringen, som er i en global konkurransesituasjon, får rammebetingelser tilpasset dette. Disse medlemmer mener at rammebetingelsene ikke lenger skal være en sammenblanding av distrikts- og næringspolitiske hensyn. På bakgrunn av dette mener disse medlemmer at midlene må benyttes til innovasjonstiltak og ikke distriktpolitikk.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets merknader og forslag i Innst. S. nr. 143 (2007–2008) om forvaltning av kongekrabbe, og til forslag i Budsjett-innst. S. nr. 1 (2008–2009) (statsbudsjettet for 2009).

Disse medlemmer mener at all den tid det ikke gis økonomiske incitament for fangst av små kongekrabber, vil nedfiskingsstrategien (desimeringsfiskestrategi) utenfor den kommersielle sonen ikke fungere etter hensikten med dagens ordning. Skal man lykkes med en effektiv nedfisking av kongekrabbe utenfor den kommersielle sonen, forutsetter det opprettelse av et nedfiskingsfond.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre vil fremheve behovet for at næringen gis rammebetingelser som er tilpasset en global konkurransesituasjon. Disse medlemmer mener det er nødvendig å skille fiskeri- og distriktpolitikk for at næringens rammevilkår skal være markedsorientert, og mener at en slik endring er en forutsetning for å kunne utnytte potensialet for verdiskaping i næringen.

3.4.8 Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag

I tabellen nedenfor er det laget en oversikt over de ulike partienes forslag til bevilgning innenfor rammeområde 10 på kapittel- og postnivå.

I henhold til Stortingets forretningsorden § 19 kan det i fagkomiteene ikke utformes forslag til bevilgningsvedtak som avviker fra de rammer Stortinget har vedtatt.

Tabellen viser de kapitlene/postene der det foreligger avvikende forslag til disponering av vedtatt ramme i forhold til Regjeringens forslag. Endring i forhold til Regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg 4	A, SV, Sp	KrF	V
		Utgifter rammeområde 10 (i hele tusen kroner).				
		Sum utgifter rammeområde 10	791 841	791 841	791 841	791 841
				(0)	(0)	(0)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg 4	A, SV, Sp	KrF	V
Inntekter rammeområde 10 (i hele tusen kroner)						
Sum inntekter rammeområde 10			83 990	83 990	83 990	83 990
				(0)	(0)	(0)
Sum netto rammeområde 10			707 851	707 851	707 851	707 851
				(0)	(0)	(0)

4. LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET (RAMMEOMRÅDE 11)

4.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 11

(90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1
Utgifter i hele kroner			
<i>Landbruks- og matdepartementet</i>			
1100		Landbruks- og matdepartementet	130 187 000
	1	Driftsutgifter	127 180 000
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	2 760 000
	50	Store utstyrskjøp og vedlikehold – forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	247 000
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	160 227 000
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	80 573 000
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk	61 227 000
	52	Støtte til fagsentrene, Bioforsk	18 427 000
1115		Mattilsynet	1 174 102 000
	1	Driftsutgifter	1 135 311 000
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser ..	7 000 000
	23	Særskilte prosjekt	30 660 000
	71	Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	1 131 000
1138		Støtte til organisasjoner m.m.	26 591 000
	70	Støtte til organisasjoner, <i>kan overføres</i>	19 447 000
	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid – organisasjoner og prosesser, <i>kan overføres</i>	7 144 000
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer	34 410 000
	70	Tilskudd til miljø- og ressurstiltak, <i>kan overføres</i>	15 170 000
	71	Tilskudd til genressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	19 240 000
1141		Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket	110 574 000
	50	Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse	22 909 000
	52	Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser, skog og landskap	87 665 000
1143		Statens landbruksforvaltning	340 615 000
	1	Driftsutgifter	164 501 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1
	60	Tilskudd til veterinærdekning	114 224 000
	70	Tilskudd til beredskap i kornsektoren, <i>kan overføres</i>	350 000
	72	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	302 000
	73	Tilskudd til erstatninger m.m. ved tiltak mot dyre- og plantesykdommer, <i>overslagsbevilgning</i>	45 610 000
	74	Tilskudd til prosjekt innen planteforedling og oppformering, <i>kan overføres</i>	14 628 000
	75	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt	1 000 000
1144		Ressursforvaltning og miljøtiltak i landbruket	6 097 000
	77	Miljørettet prosjektarbeid m.m., <i>kan overføres</i>	6 097 000
1147		Reindriftsforvaltningen	60 795 000
	1	Driftsutgifter	40 036 000
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 775 000
	70	Tilskudd til fjellstuer	680 000
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	10 304 000
	82	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i>	3 000 000
1148		Naturskade – erstatninger og sikring	97 000 000
	71	Naturskade, erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	97 000 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	53 256 000
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 271 000
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	49 985 000
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	12 416 056 000
	50	Fondsavsetninger	915 753 000
	70	Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	220 600 000
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	2 148 400 000
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	7 234 919 000
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	202 430 000
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 693 954 000
1151		Til gjennomføring av reindriftsavtalen	97 000 000
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	35 900 000
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	6 200 000
	75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	53 100 000
	79	Velferdsordninger	1 800 000
1161		Statskog SF – forvaltningsdrift	23 226 000
	70	Tilskudd til forvaltningsdrift	14 703 000
	75	Oppsyn i statsallmenninger	8 523 000
		Sum utgifter rammeområde 11	14 730 136 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

4100	Landbruks- og matdepartementet	501 000
	1 Refusjoner m.m.	501 000
4112	Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	18 127 000
	30 Husleie, Bioforsk	18 127 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1
4115		Mattilsynet	136 042 000
	1	Gebyr m.m.	134 943 000
	2	Driftsinntekter og refusjoner mv.	1 099 000
4138		Støtte til organisasjoner	2 401 000
	1	Refusjoner m.m.	2 401 000
4143		Statens landbruksforvaltning	33 480 000
	1	Driftsinntekter m.m.	33 480 000
4147		Reindriftsforvaltningen	34 000
	1	Refusjoner m.m.	34 000
4150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	79 200 000
	85	Markedsordningen for korn	79 200 000
<i>Skatter og avgifter</i>			
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet	764 552 000
	70	Avgifter i matforvaltningen	594 552 000
	71	Totalisatoravgift	105 000 000
	72	Miljøavgift, plantevernmidler	65 000 000
		Sum inntekter rammeområde 11	1 034 337 000
		Netto rammeområde 11	13 695 799 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2009 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1100 post 1	kap. 4100 post 1
kap. 1115 post 1	kap. 4115 post 2
kap. 1143 post 1	kap. 4143 post 1
kap. 1147 post 1	kap. 4147 post 1

2. overskride bevilgningen under kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet, post 45 Store utstyrskjøp og vedlikehold, med et beløp som tilsvarer merinntektene fra salg av eiendom. Ubrukte merinntekter fra salg av eiendom kan regnes med ved utregning av overførbart beløp under bevilgningen.

under kap. 1147 Reindriftsforvaltningen, post 1 Driftsutgifter, med inntil 0,5 mill. kroner i sammenheng med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

IV

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2009 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

III

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2009 kan overskride bevilgningen

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1148		Naturskade – erstatninger og sikring	
	71	Naturskade, erstatninger	27,2 mill. kroner

V

Salg av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2009 kan:

1. selge innkjøpt og opprinnelig statseiendom for inntil 8 mill. kroner.
2. skille ut og avhende tomter til barnehager, skoler og bo- og behandlingssenter ved Kjeller Gård direkte til Skedsmo kommune til markedstakst.

VI

Avgifter i matforvaltningen (kap. 5576 post 70)

§ 1

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2009 kan:

- a) oppkreve matproduksjonsavgifter begrenset oppad til følgende satser:
 1. Avgift på norsk produsert kjøtt med en sats på kr 0,49 per kg.
 2. Avgift på norsk produsert melk med en sats på kr 0,0634 per liter.
 3. Avgift på andre norsk produserte animalia med en sats på 1,92 pst.
 4. Avgift på norsk produserte vegetabilier med en sats på 0,80 pst.
 5. Avgift på fisk landet fra EØS-fartøy med en sats på kr 14,60 per mottatt tonn råstoff.
 6. Avgift på fisk landet fra tredjelandsfartøy med en sats på kr 14,60 per mottatt tonn.
 7. Avgift på fisk tatt om bord på norsk fabrikkfartøy eller omlastet til utenlandsk fartøy med en sats på kr 14,60 per mottatt tonn.
 8. Avgift på produksjon av oppdrettsfisk med en sats på kr 14,60 per mottatt tonn fisk til slakting.
 9. Avgift på importert fisk og fiskevarer med en sats på kr 14,60 per tonn.
 10. Avgift på importerte råvarer, unntatt fisk og fiskevarer, med en sats på 1,14 pst.
 11. Avgift på importerte ferdigvarer og halvfabrikata, unntatt fisk og fiskevarer, med en sats på 0,71 pst.
- b) oppkreve avgifter for tilsyn og kontroll med drikkevann (vannverk), kosmetikk, fôr til dyr utenom matproduksjon og planter som ikke er mat.

§ 2

Avgiftene skal dekke kostnader ved tilsyn og kontroll. Avgiftene oppkreves i henhold til lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 21, lov 20. desember 1974 nr. 73 om dyrevern § 30 a, lov 4. desember 1992 nr. 130 om husdyravl § 6 a, lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell § 37 a og lov 21. desember 2005 nr. 26 om kosmetikk og kroppspfleieprodukter (kosmetikklova) § 18.

4.2 Rammevedtak rammeområde 11

Ved Stortingets vedtak 27. november 2008 er netto utgiftsramme for rammeområde 11 fastsatt til kr 13 696 799 000. Dette er 1 mill. kroner mer enn framlegget fra regjeringen Stoltenberg II i St.prp. nr. 1 (2008–2009).

4.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter fra de ulike fraksjoner**4.3.1 Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet**

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens målsetting om å opprettholde et levende landbruk over hele landet, å sikre utøverne inntektsutvikling og sosiale vilkår på linje med andre grupper, og et sterkt importvern for innenlandsk produksjon.

Flertallet konstaterer at jordbruksavtalen i 2008 gir økte inntektsmuligheter på til sammen 31 500 kroner pr. årsverk for 2009. Det grasbaserte husdyrholdet blir særlig prioritert i avtalen. Virkemiddelbruken har en styrket struktur- og distriktsprofil, med økning i distriktstilskuddet på 49,6 mill. kroner. Avtalen styrker miljøprofilen i landbruket, med en offensiv ramme for å legge til rette for å tilpasse jordbruket til klimautfordringene, økt innsats for økt økologisk produksjon og å ivareta kulturlandskapet. Styrking av velferdsordningene er særlig viktig for å bedre rekrutteringen til landbruket.

Flertallet har merket seg at Regjeringen har gjennomført flere tiltak for å øke produksjonen av økologiske produkter for å møte den økte etterspørselen etter økologisk mat. Regjeringen har både gitt tilgang på melkekvote og økt støtte, for å tilrettelegge for omlegging til økologisk produksjon.

Flertallet stiller seg bak forslaget om en samlet økning i bevilgningene til skog- og energiformål,

og viser til at landbruket gjennom satsing på bioenergi vil være et vesentlig bidrag til mer klimavennlig energibruk. Flertallet registrerer at Regjeringen som følge av klimaforliket foreslår å styrke satsingen på forskning og utvikling på bioenergi, biovarme, biogass og biodrivstoff. Bioenergi er en av flere muligheter i landbruket for næringsutvikling.

Det er stor etterspørsel etter og en betydelig oppmerksomhet rundt norske matspesialiteter. Flertallet registrerer med tilfredshet at aktørene i verdikjeden har utviklet en ny nasjonal merkeordning; NYT Norge, og mener at dette gir muligheter til økt verdiskaping gjennom lokal tilknytning til maten og råvarene.

Flertallet registrerer at Landbruks- og matdepartementet har lagt frem en miljøstrategi for hele landbruksområdet, for å vise sektoransvaret og bredden i landbrukets miljøinnsats, samt at Regjeringen skal legge frem en stortingsmelding om landbruks- og matpolitikken og klimautfordringene. Flertallet stiller seg bak Regjeringens arbeid med å nå målet om å halvere nedbyggingen av matjord innen 2010, og imøteser nødvendige grep for å nå denne målsettingen. For å ivareta det biologiske mangfoldet er det avgjørende å opprettholde kulturlandskapet, og det er gjennom jordbruksavtalen innført en rekke ordninger som bidrar til å hindre gjengroing. Flertallet viser til det viktige arbeidet Artsdatabanken gjør, og er enig i at en må kartlegge gammel slåtte- og beitemark for å kunne sette inn tiltak for å demme opp for tap av flere biotoper. Flertallet viser til innretningen på årets jordbruksavtale, der det blir stimulert til mer beiting, som et godt eksempel. Beitebruk og skjøtsel i utmark må, etter flertallets syn, fremdeles ha stort fokus.

Gjennom Landbruks- og matdepartementets deltakelse i det nasjonale programmet for kartlegging og overvåking av biologisk mangfold, samt ulike andre ordninger og tilskudd, vil departementet bidra til å ta vare på genetiske ressurser og sikre en videre bærekraftig forvaltning av disse.

Flertallet har merket seg Regjeringens aktive internasjonale arbeid særlig i WTO-sammenheng, hvor ministerrådsmøtet i 2008 ble avsluttet uten en ny avtale. Flertallet er tilfreds med målet om å sikre handlingsrom for utforming av en landbrukspolitikk som også tar hensyn til andre verdier enn produksjon og handel, som kulturlandskap, biologisk mangfold og distriktspolitikk. Regjeringen skal arbeide for handlingsrom til å føre en nasjonal landbrukspolitikk som sikrere et aktivt landbruk i hele landet.

Økt satsing på innovasjon i landbruket er viktig for videre utvikling og matvareproduksjon. Det er viktig for å gi sektoren økt bærekraft, konkurranse-

evne og medvirkning til utvikling av nye markeder, produkter og tjenester.

4.3.2 *Fremskrittspartiet*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det landbrukspolitiske styringssystemet er et hinder for å utvikle en robust matproduksjon over hele landet som offensivt kan møte internasjonal konkurranse når importvernet bortfaller. Disse medlemmer er skuffet over at de øvrige partier på Stortinget ikke har tatt et oppgjør med en landbrukspolitikk som ikke når målsettingene som er satt til bosetting, sysselsetting og inntektsnivå.

Mens landbruksnæringen har vært igjennom omveltninger over en årrekke og der 1000–3000 produksjonsheter legges ned hvert år, er rammebetingelsene for næringen de samme med detaljreguleringer og produksjonsbegrensninger. Landbrukspolitikken har hatt som konsekvens betydelige kostnader i form av offentlige utgifter, høye priser på matvarer og innskrenket næringsfrihet for bøndene. Totalt har antall jordbruksbedrifter gått ned fra 99 000 til 49 000 i perioden 1989 til 2007.

Disse medlemmer mener det haster med å innføre en ny landbrukspolitikk gjennom en entreprenørskapsmodell der et sentralt element vil være å styrke den private eiendomsretten og næringsfriheten. Disse medlemmer fremmer derfor i dette budsjettet forslag om å skille nærings- og distriktspolitikk, og sørge for å gi bonden næringsfriheten tilbake gjennom en fullverdig eiendomsrett og rett til å styre egen produksjon.

Konkurranse er den viktigste forutsetning for et godt entreprenørmiljø. Disse medlemmer mener derfor at de etablerte ordningene som hindrer dette må avvikles, slik som jordbruksavtalen og de forvaltningsoppgaver den finansierer.

Disse medlemmer fremmer en rekke forslag for å styrke bondens næringsfrihet, som å myke opp rigide produksjons- og markedsreguleringer som begrenser eller hindrer konkurranse. Disse medlemmer mener fri etablering i alle produksjoner må gjenopprettes, og vil kun beholde produksjonsbegrensninger som sikrer miljøet, så som krav om spredeareal for gjødsel og regler som sikrer et godt dyreværn.

I en nedtrappingsfase for støttetiltak og subsidier kan bevilgninger gis over statsbudsjettet, og disse medlemmer foreslår en ordning med et milliardbeløp i omstillingstøtte som skal bidra til omstilling og innovasjon for landbruket.

Disse medlemmer mener det eksisterende sosialistiske jordbruksavtalesystemet, hvor produsentene styres av utdaterte tilskudds- og reguleringsordninger, skal erstattes av et markedsbasert konkur-

ransesystem. Jordbruksnæringen må finne sin plass blant vanlige produksjoner som søker et marked i friest mulig konkurranse, og disse medlemmer legger til rette for dette gjennom rammebetingelser som skaper nye muligheter for matproduksjonen.

Disse medlemmer viser for øvrig til sine merknader i Innst. S. nr. 320 (2007–2008).

4.3.3 Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre ønsker en fremtidsrettet landbruksnæring over hele landet. Utfordringene ved at globale handelsforhold er i endring må møtes med tiltak som gjør landbruket mer robust og konkurransedyktig. Disse medlemmer mener jordbrukspolitikken må bli mer fremtidsrettet og viser til Dokument nr. 8:79 (2006–2007) om en fremtidsrettet jordbrukspolitikk fremmet av Torbjørn Hansen, Petter Løvik, Gunnar Gundersen og Ivar Kristiansen. Forslaget fokuserer på at norske bønder i større grad skal være selvstendig næringsdrivende med muligheter for fremtidsrettet satsing, lønnsom drift og reell eiendomsrett til verdiene ved det enkelte bruk.

Disse medlemmer vil fremheve at dette samtidig må fjernes reguleringer som legger hindringer i veien for de næringsutøverne som ønsker å satse. Høyre vil oppheve boplikten, fordi den er et sterkt inngrep i den enkeltes rett til å velge sin egen bopel og i eiendomsretten. Når 35 000 gårdshus står tomme, og mange står til forfalls, er det på tide å se nærmere på hvordan boplikten virker, men disse medlemmer kan konstatere at Regjeringen likevel har varslet at den vil stramme inn uvesenet. Høyre vil oppheve priskontrollen på landbrukseiendommer fordi den bidrar til å gjøre bøndene fattigere, og fordi den hemmer bosettingen og investeringene i distriktene. Høyre vil oppheve delingsforbudet i jordloven, fordi det fratrukker aktive bønder råderett over egen eiendom og gjør risikoen ved nyinvesteringer med pant unødvendig stor. Høyre vil styrke det kommunale selvstyret, og reversere innstrammingene regjeringen Stoltenberg II har gjort i plan- og bygningsloven. Høyre er uenig i at Statens landbruksforvaltning skal kunne overprøve fylkeslandbruksstyrene i saker om omdisponering. Dette er forslag som vil gi bonden mer makt, inntekt og utvikling.

Disse medlemmer er betenkt over mangelen på perspektiv i den jordbrukspolitiske debatten. Når 40 pst. av jordbruksarealet er utleiemark, bør det i seg selv være tilstrekkelig til å anspore en prinsipiell debatt om norsk landbruk. Slike tilstander kan ikke fortsette i et langsiktig perspektiv. Det er også et paradoks at vi med vårt høye kostnadsnivå har en svært fragmentert produksjonsstruktur. Disse medlemmer viser til at mange bønder likevel har forstått det Regjeringen nekter å se. De investerer i

moderne samdriftsbruk, noe som knapt omtales i offentlige dokumenter. Disse medlemmer mener Regjeringen stikker kjepper i hjulene på fremtidsjordbruket så lenge samdriftsbruk diskrimineres, og disse medlemmer viser til at Høyre mener regelverket for samdrifter må oppmykes.

Disse medlemmer vil peke på at dagens støttesystem, til tross for løfter og intensjoner, gir lav lønnsomhet for bøndene, rask nedgang i bruk og årsverk, samtidig som det er kostbart innrettet.

For å opprettholde bosettingen i distriktene mener disse medlemmer det er viktig også å satse på andre virkemidler. En reiselivsnæring i vekst vil kunne skape ny næring i kjølvannet av strukturrasjonaliseringen i jordbruket. Disse medlemmer vil peke på at det å markedsføre Norge som turistmål, satse på forskning i små og mellomstore bedrifter, veibygging og økt kraftproduksjon kan bidra til dette. Disse medlemmer mener det blir feil å legge ansvaret for bosetting i distriktene ensidig over på en landbruksnæring som er i omstilling og som har behov for tiltak som gir økt effektivitet.

Disse medlemmer mener en gradvis reduksjon av overføringsnivået til jordbruket er både realistisk og nødvendig. Disse medlemmer mener vi ikke kan fortsette med ordninger som innebærer at det er én byråkrat pr. 15. bonde, og reduserer overføringene til jordbruksbyråkratiet med 30 mill. kroner. Disse medlemmer viser til at en stor del av jordbruksavtalen er rene bygdepolitiske tiltak som ikke er spesifikt øremerket jordbruket. Disse medlemmer foreslo i Høyres alternative budsjett å redusere de direkte overføringene til gjennomføring av jordbruksavtalen med 2 mill. kroner, noe disse medlemmer anser som en realistisk reduksjon.

Disse medlemmer mener at det er nødvendig med en rekke reformer av norsk jordbrukspolitikk for å gi bøndene og næringsmiddelindustrien økte inntektsmuligheter, større grad av næringsmessig selvstendighet, friere konkurranse og sterkere eiendomsrett.

Disse medlemmer vil understreke viktigheten av handel for å skape utvikling og bekjempe fattigdom. Internasjonal handel har allerede løftet flere hundre millioner mennesker ut av fattigdom. Disse medlemmer viser til at Høyre vil utvide tollfritetsordningen til de såkalte lavinntektsland blant utviklingslandene i henhold til OECDs DAC-liste, og det vises til Høyres forslag i finansinnstillingen. Disse medlemmer viser til brev fra finansministeren av 20. november 2008 til næringskomiteen, og vil fremheve at provenyvirkingen ved å fjerne toll på landbruksvarer fra disse landene fra 1. januar 2009 anslås til om lag 1,6 mill. kroner og at forslaget ikke åpner for økt import fra mellominntektsland

som Brasil og Argentina, slik enkelte representanter fra regjeringspartiene feilaktig hevder.

4.3.4 *Kristelig Folkeparti*

Medlemen i komiteen frå Kristeleg Folkeparti ønskjer eit aktivt landbruk i alle delar av landet. Dette er avgjerande for å oppretthalde hovudtrekka i busettingsmønsteret og eit levande kulturlandskap. Det inneber at ein må leggja til rette for ein variert bruksstruktur som både tar omsyn til tradisjonelle familiebruk og gjer moglegheit for ulike samarbeidsformer. Denne medlemen vil gje større valfridom for aktive jordbruksverksemdar. Samstundes skal det satsas på alternativ næringsutvikling, slik at dette vil gje grunnlag for ein meir robust og framtidretta landbruksproduksjon over heile landet.

Denne medlemen viser til at landbruket lenge har hatt utfordringar knytt til investeringar i ny drift. Samstundes er det no stort behov for å stimulere bygg- og anleggssektoren. Kristeleg Folkeparti føreslår difor ei landbrukspakke i samband med budsjettet for å auka investeringane i landbruket.

Tiltakspakke for auka investeringar i landbruket:

- For det første vil me auka avskrivingssatsen for driftsbygningar i landbruket (gruppe g) frå 4 til 6 pst. Driftsbygningar i landbruket har større verdifall samanlikna med andre produksjonsbygg, og den skattemessige avskrivingstida slik den er i dag er 100 år lenger enn den driftsøkonomiske og 100 år lengre i Noreg enn for tilsvarende bygg i Sverige og Danmark ifølgje Bondelaget. Den lave avskrivingssatsen er særleg hemmande for investeringsevna i norsk landbruk og gjev stor likviditetsbelastning ved større investeringar.
- For det andre vil me at landbruket skal få høve til å søkje om middel til nyinvesteringar frå dei kommunale næringsfonda. I dag har dei kommunale næringsfonda ikkje høve til dette, trass i at målet til næringsfonda ifølgje Kommunal- og regionaldepartementet er "å styrke kommunenes mulighet til lokalt næringsutviklingsarbeid med utgangspunkt i lokalmiljøenes forutsetninger og muligheter".

Denne medlemen meiner at desse tiltaka vil bety ein viktig skilnad for bønder over heile landet som no vurderer om dei har råd til å gjere heilt naudsynte nye investeringar i gardsdrifta.

Denne medlemen fremmar følgjande forslag:

"Stortinget ber Regjeringa om å leggja fram forslag om at landbruksnæringa skal få høve til å søkje

om middel til nyinvesteringar frå dei kommunale næringsfonda på lik line med næringslivet elles."

Denne medlemen vil streka under at handel er avgjerande for å skapa utvikling og bekjempe fattigdom. Internasjonal handel har allereie løfta fleire hundre millionar menneskje ut av fattigdom. Denne medlemen vil utvida tollfridomsordninga til dei såkalla låginntektslanda blant utviklingslanda på OECDs DAC-liste, dvs. India, Nigeria, Pakistan og Vietnam, og viser til Kristeleg Folkepartis forslag i finansinnstillinga. Denne medlemen viser til brev frå finansministeren av 20. november 2008 til næringskomiteen, og vil framheva at provenyeffekten ved å fjerna toll på landbruksvarer frå desse landa frå 1. januar 2009 er anslått til om lag 1,6 mill. kroner. Denne medlemen vil streka under at forslaget ikkje omfattar mellominntektsland som Brasil og Argentina slik medlemmar frå regjeringspartia feilaktig hevdar.

4.3.5 *Venstre*

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett foreslo å bevilge 13 589 399 000 kroner under rammeområde 11, som er 106 400 000 kroner mindre enn det som følger av Regjeringens forslag.

Dette medlem mener at landbruket skal ha en viktig plass også i framtidens Norge. Det er et mål å opprettholde et desentralisert landbruk med variert bruksstruktur, både av beredskapshensyn og for å sikre trygg mat.

Skal dette lykkes, krever det at moderniseringen av det norske landbruket fortsetter. Dette medlem ser på bonden som en selvstendig næringsdrivende med et spesielt forvalteransvar. Derfor er det viktig at gründermentaliteten får en viktig plass innenfor landbruket. Ressursgrunnlaget på bygdene må i større grad utnyttes til næringsutvikling og til bosetting også for folk uten direkte tilknytning til primærnæringene. Det må bli mer mangfold i landbruket. Lokale myndigheter må få større anledning til lokal tilpasning og til å se landbrukspolitikken i sammenheng med øvrig næringspolitikk. Landbruket må få mindre øremerking, færre skjemaer, færre og enklere retningslinjer.

I tillegg til å produsere mat og trevirke, må landbruket få en mer sentral rolle i å oppfylle samfunns mål om livskraftige lokalsamfunn, levende kulturlandskap og natur- og miljøgoder. Dette medlem ønsker overføringer til landbruket på om lag dagens nivå, men med mer produksjonsnøytrale og miljøvennlige tilskuddsordninger.

Dette medlem vil ha en mer aktiv bosettingspolitikk for de landbrukseiendommene som i all hovedsak er et sted å bo. Det bør bli enklere å få kjøpt

småbruk, for å sikre bosetting og økt mangfold på bygdene. Dette medlem viser i så måte til forslaget fra Lars Sponheim og André N. Skjelstad om oppheving av det generelle forbudet mot å dele landbrukseiendom, jf. Innst. O. nr. 43 (2005–2006).

Dette medlem vil sikre Norge et fortsatt handlingsrom for en nasjonal landbrukspolitikk innenfor rammen av WTO og andre internasjonale avtaleverk. Alle land må sikres retten til en viss nasjonal jordbruksproduksjon, bl.a. gjennom tollvern. Det er likevel åpenbart at WTO-avtalen vil kreve en omstilling av den norske landbrukspolitikken, ikke minst gjelder dette en felles forståelse av at avvikling av eksportsubsidier er nødvendig for å slippe den fattige delen av verden til. Dette medlem foreslår derfor at bevilgningene til eksportstøtte for bearbejdede landbruksvarer på 36,4 mill. kroner avvikles, og at det samme skjer med de norske eksportsubsidiene til ostproduksjon gjennom omsetningsavgiften. Dette medlem foreslo også dette i forbindelse med behandlingen av jordbruksoppgjøret 2008–2009 i Stortinget våren 2008. Dette medlem viser videre til at det nå er produksjonsunderskudd på melk i Norge. Etterspørselsunderskuddet er på om lag 150 mill. liter melk, noe som er identisk med det volum melk som går med til produksjon av ost til eksport, som subsidieres med 1,39 kroner pr. liter. Det vil derfor på alle måter være bedre at produksjonsunderskuddet dekkes ved å avvikle eksportsubsidiene.

Dette medlem viser videre til at Regjeringen etter at den tiltrådte har kommet med en rekke nye innrømmelser i de pågående WTO-forhandlingene som vil få konsekvenser for norsk landbruk og norsk landbrukspolitikk i årene som kommer. Dette er innrømmelser som er nødvendige for å komme fram til en avtale og som dette medlem støtter.

Det kompliserte regelverket og mange av landbrukets lover er et hinder for utvikling av et mer fleksibelt landbruk der de som har lyst til å satse på næringen får mulighet til å gjøre det. Dette medlem ønsker derfor en full gjennomgang av lov- og regelverk med sikte på en kraftig modernisering.

Dette medlem ønsker å videreføre jordbruksforhandlingene, men som en rendyrket inntektsavtale

mellom bøndene og staten. Alle andre tilskudd og ordninger bør overføres til ordinære poster på statsbudsjettet og avgjøres og besluttet i åpne diskusjoner i vårt folkevalgte demokrati og ikke i lukkede forhandlinger innenfor det korporative system.

Dette medlem ønsker en gradvis oppmyking av regelverket innenfor melkeproduksjonen. Dette medlem ønsker også en fri omsetning av melkekvote innenfor dagens geografiske rammer. Dette medlem vil oppheve de geografiske begrensningene for deltakelse i samdrifter og oppheve begrensningene i antall deltakere. Det bør dessuten innføres en mulighet for å leie melkekvote, for å kunne gi brukerne mulighet til å foreta sine egne valg, uten at det fratrar framtidige eiere muligheten til å starte eller drive melkeproduksjon.

Dette medlem mener videre at de virkelig store utfordringene for norsk landbrukspolitikk er knyttet til den utviklingen vi nå ser internasjonalt, både i forhold til WTO-forhandlingene, men ikke minst det forhold at vi står overfor en mulig global matkrise, med underskudd på mat og betydelig økte priser på verdensmarkedet. OECD anslår i en rapport at verdens matvarepriser kommer til å stige mellom 20 og 50 pst. det kommende tiåret og at stigende priser på basisvarer som korn og melk kan føre til sosial uro og politiske problemer. Dette er en utvikling som vil få betydelige konsekvenser også for Norge og norsk landbrukspolitikk.

Dette medlem er kritisk til at Regjeringen har valgt å innlemme skog for å pynte på regnskapet over de totale CO₂-utslippene i Norge. Dette er noe som eksperter advarer sterkt mot. Det er også svært omstridt i andre land å bruke den naturlige CO₂-veksten i skog for å "pynte" på eget utslippsregnskap. Dette medlem har registrert en kraftig omlegging av virkemidlene og tilskuddsordningene til skogsbilveier og granplanting under denne regjering. Det var ordninger som regjeringen Bondevik II ut fra et miljømessig perspektiv avvirket eller reduserte dramatisk. Dette medlem mener fortsatt det er det eneste rette dersom vi skal sette miljøhensyn foran andre hensyn og foreslår å redusere tilskuddene til denne type aktivitet med 70 mill. kroner.

4.3.6 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 11

Tabellen viser budsjettforslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet innenfor vedtatt ramme, jf. Budsjett-innst. S. I (2008–2009) og primærbudsjettene til Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til Regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
Utgifter rammeområde 11 (i hele tusen kroner)								
1100		Landbruks- og matdepartementet	130 187	130 187	93 687	120 187	130 187	130 187
				(0)	(-36 500)	(-10 000)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	127 180	127 180	92 180	117 180	127 180	127 180
				(0)	(-35 000)	(-10 000)	(0)	(0)
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold - ordinære forvaltningsorganer	2 760	2 760	1 260	2 760	2 760	2 760
				(0)	(-1 500)	(0)	(0)	(0)
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	160 227	160 227	140 227	160 227	160 227	160 227
				(0)	(-20 000)	(0)	(0)	(0)
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk	61 227	61 227	46 227	61 227	61 227	61 227
				(0)	(-15 000)	(0)	(0)	(0)
	52	Støtte til fagsentrene, Bioforsk	18 427	18 427	13 427	18 427	18 427	18 427
				(0)	(-5 000)	(0)	(0)	(0)
1138		Støtte til organisasjoner m.m.	26 591	27 591	26 591	26 591	26 591	26 591
				(+1 000)	(0)	(0)	(0)	(0)
	70	Støtte til organisasjoner	19 447	20 447	19 447	19 447	19 447	19 447
				(+1 000)	(0)	(0)	(0)	(0)
1141		Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket	110 574	110 574	76 574	110 574	110 574	110 574
				(0)	(-34 000)	(0)	(0)	(0)
	50	Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse	22 909	22 909	10 909	22 909	22 909	22 909
				(0)	(-12 000)	(0)	(0)	(0)
	52	Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser, skog og landskap	87 665	87 665	65 665	87 665	87 665	87 665
				(0)	(-22 000)	(0)	(0)	(0)
1143		Statens landbruksforvaltning	340 615	340 615	340 615	320 615	340 615	340 615
				(0)	(0)	(-20 000)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	164 501	164 501	129 501	144 501	164 501	164 501
				(0)	(-35 000)	(-20 000)	(0)	(0)
	60	Tilskudd til veterinærdekning	114 224	114 224	149 224	114 224	114 224	114 224
				(0)	(+35 000)	(0)	(0)	(0)
1144		Ressursforvaltning og miljøtiltak i landbruket	6 097	6 097	1 097	6 097	6 097	6 097
				(0)	(-5 000)	(0)	(0)	(0)
	77	Miljørettet prosjektarbeid m.m.	6 097	6 097	1 097	6 097	6 097	6 097
				(0)	(-5 000)	(0)	(0)	(0)
1147		Reindrifftsforvaltningen	60 795	60 795	28 491	60 795	60 795	60 795
				(0)	(-32 304)	(0)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	40 036	40 036	18 036	40 036	40 036	40 036
				(0)	(-22 000)	(0)	(0)	(0)
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark	10 304	10 304	0	10 304	10 304	10 304
				(0)	(-10 304)	(0)	(0)	(0)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	53 256	53 256	28 256	53 256	53 256	53 256
				(0)	(-25 000)	(0)	(0)	(0)
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket	49 985	49 985	24 985	49 985	49 985	49 985
				(0)	(-25 000)	(0)	(0)	(0)
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	12 416 056	12 416 056	5 126 056	10 416 056	12 416 056	12 309 656
				(0)	(-7 290 000)	(-2 000 000)	(0)	(-106 400)
	50	Fondsavsetninger	915 753	915 753	265 753	735 753	915 753	845 753
				(0)	(-650 000)	(-180 000)	(0)	(-70 000)
	70	Markedsregulering	220 600	220 600	120 600	220 600	220 600	184 200
				(0)	(-100 000)	(0)	(0)	(-36 400)
	73	Pristilskudd	2 148 400	2 148 400	548 400	1 718 400	2 148 400	2 148 400
				(0)	(-1 600 000)	(-430 000)	(0)	(0)
	74	Direkte tilskudd	7 234 919	7 234 919	2 934 919	5 884 919	7 234 919	7 234 919
				(0)	(-4 300 000)	(-1 350 000)	(0)	(0)
	77	Utviklingstiltak	202 430	202 430	62 430	162 430	202 430	202 430
				(0)	(-140 000)	(-40 000)	(0)	(0)
	78	Velferdsordninger	1 693 954	1 693 954	1 193 954	1 693 954	1 693 954	1 693 954
				(0)	(-500 000)	(0)	(0)	(0)
1151		Til gjennomføring av reindrifftsavtalen	97 000	97 000	49 000	97 000	97 000	97 000
				(0)	(-48 000)	(0)	(0)	(0)
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	35 900	35 900	19 900	35 900	35 900	35 900
				(0)	(-16 000)	(0)	(0)	(0)
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	6 200	6 200	4 200	6 200	6 200	6 200
				(0)	(-2 000)	(0)	(0)	(0)
	75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd	53 100	53 100	23 100	53 100	53 100	53 100
				(0)	(-30 000)	(0)	(0)	(0)
1152		Kompensasjonstiltak, omstilling i landbruket	0	0	1 000 000	0	0	0
				(0)	(+1 000 000)	(0)	(0)	(0)
	70	Kompensasjonsordning, omstilling	0	0	1 000 000	0	0	0
				(0)	(+1 000 000)	(0)	(0)	(0)
		Sum utgifter rammeområde 11	14 730 136	14 731 136	8 239 332	12 700 136	14 730 136	14 623 736
				(+1 000)	(-6 490 804)	(-2 030 000)	(0)	(-106 400)
Inntekter rammeområde 11 (i hele tusen kroner)								
4115		Mattilsynet	136 042	136 042	102 042	136 042	136 042	136 042
				(0)	(-34 000)	(0)	(0)	(0)
	1	Gebyr m.m.	134 943	134 943	100 943	134 943	134 943	134 943
				(0)	(-34 000)	(0)	(0)	(0)
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet	764 552	764 552	614 552	764 552	764 552	764 552
				(0)	(-150 000)	(0)	(0)	(0)
	70	Avgifter i matforvaltningen	594 552	594 552	444 552	594 552	594 552	594 552
				(0)	(-150 000)	(0)	(0)	(0)
		Sum inntekter rammeområde 11	1 034 337	1 034 337	850 337	1 034 337	1 034 337	1 034 337
				(0)	(-184 000)	(0)	(0)	(0)
		Sum netto rammeområde 11	13 695 799	13 696 799	7 388 995	11 665 799	13 695 799	13 589 399
				(+1 000)	(-6 306 804)	(-2 030 000)	(0)	(-106 400)

4.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 11

For så vidt angår de kapitler som ikke er omtalt under, har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, ingen merknader og slutter seg til regjeringen Stoltenberg IIs forslag i St.prp. nr. 1 (2008–2009). Den enkelte fraksjon slutter seg til regjeringen Stoltenberg IIs forslag i St.prp. nr. 1 (2008–2009) hvor ikke annet fremgår av merknadene under det enkelte kapittel.

4.4.1 *Kap. 1100 og kap. 4100 Landbruks- og matdepartementet*

Det foreslås bevilget kr 130 187 000 på kap. 1100 og kr 501 000 på kap. 4100.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, er tilfredse med at det er gjennomført store organisatoriske endringer og effektivisering av landbruks- og matforvaltninga de siste årene. Regjeringen har stadig fokus på økt effektivitet. Landbruks- og matdepartementet alene har redusert sitt byråkrati med 20 pst. de siste ti årene. Den samme utviklingen finner vi i fylkesmennenes landbruksavdelinger som har redusert antall ansatte med 30 pst. siden år 2000. Flertallet registrerer at det også i kommunene er en betydelig nedgang i samme størrelsesorden som de andre forvaltningsnivåene i landbrukssektoren. Dette skjer samtidig som at sektoren er tilført flere og større oppgaver, spesielt innenfor mat og internasjonalt arbeid. Flertallet har lagt merke til og er tilfredse med det arbeidet som er gjort, og ser frem til det videre arbeidet med å utnytte de administrative ressursene i landbruksforvaltningen mest mulig effektivt.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 127 180 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil effektivisere driften av statlig administrasjon i departementer og underliggende etater. Disse medlemmer foreslo å redusere bevilgningen til kap. 1100 post 1 med 10 mill. kroner og viser til Høyres prioritering i Budsjett-Innst. S. nr. 1 (2008–2009).

POST 45 STORE UTSTYRSKJØP OG VEDLIKEHALD – ORDINÆRE FORVALTNINGSORGAN, KAN OVERFØRAST, KAN NYTTAST UNDER POST 50

Det foreslås bevilget kr 2 760 000 på post 45.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at partiets forslag til foranklinger i landbrukspolitikken vil redusere departementets arbeidsoppgaver. Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere kap. 1100 post 1 med kr 35 000 000, og kap. 1100 post 45 med kr 1 500 000 i forhold til Regjeringens forslag.

4.4.2 *Kap. 1112 og kap. 4112 Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet*

Det foreslås bevilget kr 160 227 000 på kap. 1112 og kr 18 127 000 på kap. 4112.

POST 51 KUNNSKAPSUTVIKLING, KUNNSKAPSFOR- MIDLING OG BEREDSKAP, BIOFORSK

Det foreslås bevilget kr 61 227 000 på post 51.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker et redusert offentlig engasjement innenfor sektoren for å kunne prioritere sterkere andre sektorer med større potensial for verdiskaping.

Disse medlemmer foreslo derfor å redusere bevilgningene på kap. 1112 post 51 med kr 15 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

POST 52 STØTTE TIL FAGSENTRA, BIOFORSK

Det foreslås bevilget kr 18 427 000 på post 52.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til tidligere fremmet forslag om å etablere Bioforsk som et AS.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere bevilgningene på kap. 1112 post 52 med kr 5 000 000.

4.4.3 *Kap. 1115 Mattilsynet*

Det foreslås bevilget kr 1 174 102 000 på kap. 1115.

Komiteen viser til at hovedmålet for Mattilsynet er å medvirke til å sikre trygg mat gjennom å føre tilsyn med etterleving av regelverket knyttet til mattrygghet og dyrs helse og velferd.

Mattilsynet har siden etableringen i 2004 fått redusert bevilgningene som følge av krav om effektivisering i matforvaltningsreformen, men fått særskilte omstillingsmidler for å bedre effektiviteten. Bruken av ressurser til styring og intern administrasjon er redusert i forhold til 2006. Dette har frigjort ressurser til utøvende tilsyn og rettledning, noe komiteen ser på som positivt.

Komiteen viser til at Mattilsynet har en viktig rolle gjennom rådgivning, tilsyn, kartlegging og overvåking i hele produksjonen, og i omsetningsled-

det. Maten skal være trygg når den når forbrukerne, uavhengig om den er produsert innenlands eller i utlandet.

ESA har gjennom fem utførte inspeksjoner i Norge påpekt enkelte mangler ved Mattilsynets gjennomføring av tilsyn, oppfølging av regelverket, grunnlaget for risikobasering av tilsynet og ressursinnsatsen på de inspiserte områdene. Komiteen er kjent med at Mattilsynet vil prioritere å forbedre sine rutiner i tråd med den kritikken som er kommet fra ESA.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, konstaterer at Regjeringens budsjettforslag styrker arbeidet med mattrygghet.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 1 135 311 000 på post 1.

Komiteen er fornøyd med at Mattilsynet fortsetter arbeidet med å redusere bruken av tid til styring og intern administrasjon for å frigjøre tid til rettleidnings- og tilsynsaktivitet. Det er også positivt at det arbeides for å utvikle et helhetlig tilsyn, slik at regelverket blir tolket likt av de mer enn 50 distriktskontorene og åtte regionkontorene. Komiteen viser til at det nye tilsynssystemet (MATS) blir et viktig redskap for å få et mer effektivt og helhetlig tilsyn.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at rasjonaliseringsgevinsten etter sammenslåingen av tilsynene til Mattilsynet må bli større enn det Regjeringen legger opp til i dette forslaget. Disse medlemmer vil fremheve de viktige oppgavene tilsynet har når det gjelder mattrygghet og kvalitet, og disse medlemmer mener dette arbeidet skal prioriteres. Disse medlemmer mener staten må ta et større ansvar for finansiering av tilsynsoppgavene, og næringens gebyrer til finansiering må reduseres betydelig fra dagens høye nivå.

POST 23 SÆRSKILDE PROSJEKT

Det foreslås bevilget kr 30 660 000 på post 23.

Komiteen viser til eSporingsprosjektet, et system for elektronisk sporing av mat. Målet for prosjektet er å legge til rette for etablering av en nasjonal infrastruktur for effektiv utveksling av informasjon i matproduksjonskjeden innen 2010, for hurtig å kunne spore helseskadelige produkter som kommer ut på markedet. Komiteen mener dette vil være et viktig verktøy for å begrense skadeomfanget dersom et helseskadelig produkt er kommet ut på markedet.

Komiteen viser til at gode systemer for sporing er viktig for å bidra til økt beredskap, mattrygghet og verdiskaping. Sporingssystemene vil også forbedre dokumentasjonen og legge grunnlag for bedre informasjon til forbrukerne. Komiteen viser til at det er foreslått bevilget 15 mill. kroner mer til arbeidet i eSporingsprosjektet, for bedre sporingssystemer for å redusere risikoen for sykdommer som kan overføres via maten.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen snarest fremme forslag om lokale merkeordninger og et nasjonalt system for sporbarhet."

4.4.4 Kap. 4115 Mattilsynet

Det forelås bevilget kr 136 042 000 på kap. 4115.

POST 1 GEBYR

Det foreslås bevilget kr 134 943 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at kostnadene ved driften av Mattilsynets virksomheter og gebyrene må reduseres for å sikre næringen bedre rammevilkår.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 4015 post 1 med kr 34 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

4.4.5 Kap. 1138 og kap. 4138 Støtte til organisasjoner m.m.

Det foreslås bevilget kr 26 591 000 på kap. 1138 og kr 2 401 000 på kap. 4138.

Komiteen viser til at den støtten som gis over dette kapitlet går til organisasjoner som arbeider med spørsmål som er knyttet til landbruk, matpolitikk og dyrevern. Mange av organisasjonene gjennomfører informasjonstiltak knyttet til sektoren, noe som er viktig for å få frem spørsmål knyttet til landbruket i det brede lag av befolkningen. Flere av organisasjonene arbeider også opp mot barn og ungdom og bidrar derfor til at forståelsen knyttet til landbruk, matpolitikk og dyrevern øker blant denne gruppen.

POST 70 STØTTE TIL ORGANISASJONAR, KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 19 447 000 på post 70.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til Budsjett-innst. S. I (2008–2009) om

å utvide rammeområde 11 Landbruk med 1 mill. kroner for å kunne gi tilskudd til Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.

4.4.6 *Kap. 1139 Genressurser, miljø- og ressursregistreringar*

Det foreslås bevilget kr 34 410 000 på kap. 1139.

Komiteen mener det er viktig å ha en god oversikt over miljøgrunnlag og ressurser i landbruket, da dette er viktig for å opprettholde et bærekraftig landbruk over generasjoner. Moderne landbruk gir enkelte miljømessige utfordringer som det er viktig å overvåke og få god kunnskap om. Bruk av plantevern og avrenning til vassdrag er utfordringer som det må arbeides videre med for å avgrense de skader som dette kan påføre naturen. Det er også viktig å ta vare på genressurser i landbruket, og komiteen viser til det gode arbeidet som det er redegjort for i budsjettframlegget. Økt fokus på den biologiske ressursen som skogen representerer er det viktig å kartlegge ytterligere, og komiteen viser her til prosjektet Miljøregistrering i skog (MiS) og til skognæringens store miljøprosjekt Levende Skog, der man er avhengig av slik informasjon for å kunne følge opp prosjektets miljøstandarder på en god måte.

Komiteen viser til etableringen av et globalt sikringslager for frø på Svalbard, som er viktig for å sikre at det genetiske mangfoldet i verdens kulturplanter blir opprettholdt.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at det er bred faglig enighet om at tilgang på mangfold og genetisk variasjon i planter er avgjørende i en framtid med store klimautfordringer.

Flertallet viser til at et organisert bevaringsarbeid av plantegenetiske ressurser og et sikkerhetslager som omfatter hele kloden er en forutsetning for at kommende generasjoner skal kunne foredle framvekster som kan imøtekomme de nye behov som klimaendringene vil kreve.

4.4.7 *Kap. 1141 Kunnskapsutvikling m.m. innan miljø- og næringstiltak i landbruket*

Det foreslås bevilget kr 110 574 000 på kap. 1141.

POST 50 NÆRINGSØKONOMISK DOKUMENTASJON OG ANALYSE

Det foreslås bevilget kr 22 909 000 på post 50.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at Norsk institutt

for landbruksøkonomisk forskning (NILF) utfører forskning, analyse og dokumentasjon for å lage et beslutningsgrunnlag for politiske avgjørelser. Flertallet er enig i at posten reduseres med om lag 0,6 mill. kroner på grunnlag av at det legges til grunn en generell effektivisering av kunnskapsutviklingsarbeidet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at landbruket, gjennom sine organisasjoner, i større grad må bidra til finansiering av utredninger og analyser dersom man ønsker å opprettholde dagens aktivitetsnivå.

Disse medlemmer foreslo derfor å redusere bevilgningene på kap. 1141 post 50 med kr 12 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

POST 52 KUNNSKAPSUTVIKLING OG KUNNSKAPSFORMIDLING OM AREALRESSURSAR, SKOG OG LANDSKAP

Det foreslås bevilget kr 87 665 000 på post 52.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at midlene på posten skal nyttes til å få frem kunnskap om ressurser og miljøverdier, som er en forutsetning for å sikre en bærekraftig verdiskaping og næringsutvikling basert på arealressursene og en god genressursforvaltning. Flertallet er enig i at posten reduseres med 2,1 mill. kroner basert på at det legges til grunn en generell effektivisering av kunnskapsutviklingsarbeidet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å frigjøre ressurser til forskning innenfor sektorer med et større verdiskapingspotensial.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 1141 post 52 med kr 22 000 000 i forhold til forslaget fra Regjeringen.

4.4.8 *Kap. 1143 og kap. 4143 Statens landbruksforvaltning*

Det foreslås bevilget kr 340 615 000 på kap. 1143 og kr 33 480 000 på kap. 4143.

Komiteen viser til at Statens landbruksforvaltning (SLF) er et utøvende forvaltningsorgan for de sentrale landbrukspolitiske virkemidlene og et støtte- og utredningsorgan for Landbruks- og matdepartementet. SLF har ansvaret for å følge opp det regnskapsmessige skillet mellom Tine Råvare og Tine Industri slik at alle aktører sikres lik pris på råvaren melk.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Statens landbruksforvaltning (SLF) har ansvar for forvaltningen av de aller fleste virkemidlene under jordbruksavtalen, og har viktige oppgaver i administreringen av markedsordningene innenfor jordbruket. Flertallet har merket seg at SLF skal legge større vekt på rådgivnings- og støttefunksjonene framover, med oversikt over utviklingstrekk i hele verdikjeden, erfaringsutveksling med næringen og andre deler av forvaltningen, samt oversikt over resultatoppnåelsen i gjeldende politiske målsettinger. SLF skal gi Landbruks- og matdepartementet innspill om utvikling av virkemidler.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil redusere byråkratiet i landbruksnæringen, og viser til Høyres prioriteringer i Budsjett-innst. S. nr. 1 (2008–2009) der bevilgningen til SLF foreslås redusert med 20 mill. kroner.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 164 501 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at landbruksforvaltningens arbeidsmengde vil reduseres som følge av partiets forslag om regelverksforenkling og avbyråkratisering av landbruksnæringens rammevilkår. Disse medlemmer mener Regjeringen snarest bør sette i verk forenklingstiltak, da landbruksnæringen er landets mest gjennomregulerte næring.

POST 60 TILSKOTT TIL VETERINÆRDEKNING

Det foreslås bevilget kr 114 224 000 på post 60.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at formålet med tilskuddet til veterinærdekning er å medvirke til en tilfredsstillende tilgang på veterinærtjenester. Hoveddelen av bevilgningen vil dekke godtgjøring til veterinærvaktjeneste utenom ordinær arbeidstid. Flertallet har merket seg at bevilgningen også omfatter om lag 12 000 000 kroner til kommuner i næringssvake distrikter, for slik å sikre tilgang på tilfredsstillende veterinærtjenester i hele landet. Flertallet har også merket seg at det er bevilget om lag 4 500 000 kroner til administrative kostnader, som vil tildeles alle kommuner. Flertallet støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at Regjeringens forslag til kommunal veterinærordning vil medføre at svak kommuneøkonomi vil ramme næringsutøvere og dyrevelferden i distriktene. Disse medlemmer

er også bekymret for at den viktige fagkunnskapen Mattilsynet besitter på dette området skal forvirre som følge av kommunalisering av veterinærordningen. Disse medlemmer mener det er viktig å sørge for et godt økonomisk grunnlag for veterinærordningen for å søke å unngå de uheldige virkningene omorganiseringen av veterinærordningen kan medføre.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere kap. 1143 post 1 med kr 35 000 000, samt å øke post 60 med kr 35 000 000 i forhold til forslaget fra Regjeringen.

4.4.9 *Kap. 1144 Ressursforvaltning og miljøtiltak i landbruket*

POST 77 MILJØRETTA PROSJEKTARBEID M.M., KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 6 097 000 på kap. 1144 post 77.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at målet med bevilgningen er å styrke arbeidet i forbindelse med desentralisering av ansvar og myndighet til kommunene, samt å styrke Fylkesmannens funksjon som kompetansesenter innen næringsutvikling, bosetting, arealforvaltning og miljøarbeid. Flertallet støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at slike oppgaver i sterkere grad skal finansieres av næringsutøverne selv.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere kap. 1144 post 77 med kr 5 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

4.4.10 *Kap. 1147 og kap. 4147 Reindriftsforvaltninga*

Det foreslås bevilget kr 60 795 000 på kap. 1147 og kr 34 000 på kap. 4147.

Komiteen viser til at ressursituasjonen fortsatt er kritisk i enkelte områder, men at en også har områder der en nå ser økt slakteuttak og høyere slaktevekter. Komiteen anser det som viktig at forvaltningen stimulerer til økt slakting og reduksjon i reintallet i distrikt med for høyt beitetrykk.

Komiteen har merket seg at reintallet i Vest-Finnmark er ca. 90 000 dyr, noe som er nesten 30 000 dyr høyere enn fastsatt øvre reintall. Komiteen har videre merket seg at Regjeringen nå varsler at de vil gå over til å bruke slaktevekt som indikator for å få ned reintallet. Komiteen gir dette grepet sin fulle støtte.

Komiteen viser videre til at Stortinget den 7. juni 2007 vedtok ny reindriftslov, som bl.a. legger opp til en ny måte å organisere de interne forholdene i reindriften på. Komiteen er klar over at det er et betydelig arbeid som gjenstår før det nye systemet vil kunne virke etter hensikten.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at det kan ta tid å få dette på plass, men vil understreke betydningen av at dette arbeidet blir prioritert, og at det skjer i tett dialog og samarbeid mellom forvaltningen, reindriftsutøverne og deres beslutningsorganer.

Flertallet vil sterkt understreke at reindriftslovens opplegg for den indre organisering av reindrifta må komme på plass så raskt som mulig, for å sikre at alle siidaer og distrikt kan utøve reindrift innenfor forsvarlige økologiske, kulturelle og økonomiske rammer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at det er 16 år siden det sist ble laget en stortingsmelding om utfordringene til reindriftsnæringen, jf. St.meld. nr. 28 (1991–1992), og er undrende til at Regjeringen lar hele denne stortingsperioden passere uten å gå nærmere inn på de utfordringene denne næringen har. Disse medlemmer viser til Ot.prp. nr. 25 (2006–2007), Innst. O. nr. 72 (2006–2007), hvor Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmet forslag om å legge frem en egen stortingsmelding om reindrift. De samme partiene fremmet også forslag om en stortingsmelding i forbindelse med behandlingen av reindriftsavtalen 2008–2009, jf. Innst. S. nr. 319 (2007–2008). Slik disse medlemmer ser det, har ikke behovet for en stortingsmelding blitt mindre med årene.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem en egen stortingsmelding om reindrift innen våren 2009."

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 40 036 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets forslag om en deregulering av reindriftsnæringens rammebetingelser. Disse medlemmer mener at et markedsstyrt system vil redusere reindriftsforvaltningens arbeidsoppgaver.

POST 71 OMSTILLINGSTILTAK I INDRE FINNMARK, KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 10 304 000 på post 71.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet støtter ikke vedvarende omstillingstiltak uten målbare resultater, og vil derfor avvike denne ordningen.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere kap. 1147 post 1 med kr 22 000 000, og kap. 1147 post 71 med kr 10 304 000, i forhold til forslaget fra Regjeringen.

4.4.11 Kap. 1148 Naturskade – erstatningar og sikring

Det foreslås bevilget kr 97 000 000 på kap. 1148.

Komiteen viser til at Statens naturskadeordning gir erstatning for naturskader som det ikke er mulig å forsikre seg mot gjennom en vanlig forsikringsordning.

POST 70 TILSKUDD TIL SIKRINGSTILTAK M.M.

Komiteen viser til at statlige forvaltningsoppgaver innen skredforebygging skal ivaretas av NVE fra 2009, jf. Innst. S. nr. 85 (2008–2009), Innst. O. nr. 26 (2008–2009), (St.meld. nr. 22 (2007–2008) og Ot.prp. nr. 9 (2008–2009)). Dette innebærer at NVE vil ta over tilskuddsordningen for sikringstiltak mot naturskader, noe som medfører at 9,4 mill. kroner er overført til OEDs/NVEs budsjett. Komiteen støtter dette.

POST 71 NATURSKADE, ERSTATNINGAR

Komiteen viser til at klimaendringer kan føre til mer ekstremvær og økt omfang av naturskader. Bevilgningen til naturskadeerstatninger skal dekke innfriing av både nye tilsagn om erstatning, og utestående tilsagn fra tidligere år. Regjeringen har på dette grunnlag foreslått å øke bevilgningen med 17 mill. kroner til 97 mill. kroner. I tillegg foreslår Regjeringen er tilsagnsfullmakt på 27,2 mill. kroner.

4.4.12 Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklings-tiltak i landbruket

Det foreslås bevilget kr 53 256 000 på kap. 1149.

Komiteen viser til at det under posten foreslås bevilget midler til verdiskapingsstiltak i skogbruket. Midlene skal bidra til økt innovasjon og verdiskaping i skogbruket. Komiteen mener det er viktig med et økt fokus på det verdiskapingspotensialet som skogbruket representerer.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet og Venstre, vil trekkje fram rolla skogen har for binding av klimagassen CO₂, og kor viktig det er med eit aktivt skogbruk. Fleirtalet har merka seg at Regjeringa våren 2009 vil leggje fram ei melding om landbruk og klimautfordringane, der skogen si rolle vil bli framheva.

Fleirtalet viser til at uttaket i norsk skog kan aukast innanfor rammene av norske miljømål, mellom anna i kystskogen. Fleirtalet har merka seg at det er særskilte utfordringar for skogbruket i kystfylka, og at skogen også her representerer svært store uutnytta tømmerressursar.

Eit anna fleirtal, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er tilfreds med at Regjeringa sin offensive skogpolitikk også gjeld ein auka innsats for kystskogbruket.

Komiteens medlem fra Venstre er kritisk til at Regjeringen har valgt å innlemme skog for å pynte på regnskapet over de totale CO₂-utslippene i Norge. Dette er noe som eksperter advarer sterkt imot. Det er også svært omstridt i andre land å bruke den naturlige CO₂-veksten i skog for å "pynte" på eget utslippsregnskap.

POST 71 TILSKOTT TIL VERDISKAPINGSTILTAK I SKOGBRUKET, KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 49 985 000 på post 71.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener næringen selv må ta et større ansvar for å styrke næringens konkurranseevne. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til partiets generelle næringspolitikk, samt harmonisering av regelverket med andre land som viktige bidrag til å utvikle en robust og lønnsom skognæring.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere kap. 1149 post 71 med kr 25 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

4.4.13 *Kap. 1150 og kap. 4150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.*

Det foreslås bevilget kr 12 416 056 000 på kap. 1150 og kr 79 200 000 på kap. 4150.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, syner til endå eit år med framhald av Regjeringa si kursendring med tiltak for inntektsauke, med fokus på å sikre ein variert bruksstruktur, oppretthalde eit levande landbruk i

heile landet og for fyrste gong på mange år er det gitt moglegheit for nye mjølkeprodusentar.

Eit anna fleirtal, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, er kjent med den klausulen som låg i dette årets forhandlingar, om justeringsforhandling og kompensasjon for auka gjødsel- og kraftfôrprisar i ei tid der mykje var vanskeleg å prisfastsetja. Gjennom jordbruksavtala vart det òg lagt til rette for dei som kombinerer mjølkeproduksjon med spesialisert storfekjøttproduksjon, noko dette fleirtalet er nøgd med.

Dette fleirtalet har merka seg at talet på bruk som går ut av produksjon no flatar ut, og at optimismen er meir framtrudande enn på mange år.

Eit tredje fleirtal, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, Høgre og Venstre, syner til at Regjeringa legg stor vekt på å auke produksjonen på område med potensial i marknaden slik som for storfe og sauekjøtt. Samstundes oppnår vi gjennom landbruket fellesgoder som meir utmarksbeiting, betre dyrehelse og utnytting av heile gardsbruket sine ressursar.

Dette fleirtalet syner til dei utfordringane som denne næringa no har fått avdekka. Omfanget av fotråteutbrot er enno ikkje ferdig kartlagt, men Mattilsynet og næringa har sjølv teke tak i utfordringa, driv med kartlegging i heile landet, og vil setja inn tiltak som vert nødvendige. Dette fleirtalet seier seg tilfreds med arbeidet som pågår, "Snu sauene".

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringas arbeid med utvikling av nasjonalparkar og andre store verneområder som ein ressurs for lokalsamfunn og for lokal verdiskaping, og fleirtalet har merka seg korleis departementet kan bidra til næringsutvikling med utgangspunkt i verneområda. Fleirtalet støttar samarbeid mellom departementa og ser fram til at dette vert vidareført.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre mener det er nødvendig med en rekke reformer av norsk jordbrukspolitik for å gi bøndene og næringsmiddelindustrien økte inntektsmuligheter, større grad av næringsmessig selvstendighet, friere konkurranse og sterkere eiendomsrett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å intensivere arbeidet med utvikling av nisje- og spesialprodukter i landbruket."

"Stortinget ber Regjeringen åpne for at samdrifter også skal få leie kvoter opp til kvotetaket."

"Stortinget ber Regjeringen sikre at det blir etablert en effektiv oppfølging av konkurransen i meierimarkedet i regi av Konkurransetilsynet og at Regjeringen gir en tilbakemelding på status for arbeidet i forbindelse med Revidert statsbudsjett."

"Stortinget ber Regjeringen fremme sak for Stortinget om oppheving av jordlovens bestemmelser om delingsforbud."

"Stortinget ber Regjeringen oppheve avstandsbegrensningene og begrensningene i antall deltakere i samdrifter."

Disse medlemmer viser til medieoppslag om at flere store samdrifter legger ned eller vurderer å legge ned som følge av at rasjonaliseringsgevinsten for bøndene uteblir og at denne tilfaller staten. Disse medlemmer mener at dersom staten ønsker at bønder skal gå inn i samdrift, er det viktig at bøndene sitter igjen med en større del av den totale rasjonaliseringsgevinsten.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen foreta en gjennomgang av rammebetingelser for samdriftsbønder samt en utredning av rasjonaliseringsgevinstene ved etablering av samdrifter i landbruket."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre ønsker en fremtidsrettet jordbruksnæring over hele landet, noe vi kan oppnå gjennom omstilling og nytenking.

Disse medlemmer mener det på prinsipielt grunnlag er uheldig at enkelt næringer forhandler egne rammevilkår direkte med staten og inngår avtaler med store økonomiske konsekvenser utenom den ordinære budsjettbehandlingen. Disse medlemmer viser til at Stortinget ikke har praksis for å vedta endringer i jordbruksoppgjøret, og mener det er uheldig for næringen at Stortinget i så liten grad har åpnet prinsipielle debatter om jordbrukspolitikken.

Disse medlemmer mener det er realistisk og nødvendig å gradvis redusere overføringsnivået til jordbruket, men det er viktig at dette skjer samtidig som man fjerner reguleringer som legger unødige hindringer i veien for de som ønsker å satse, samt for de som eier landbrukseiendom.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem en egen stortingsmelding om jordbrukspolitikken i løpet av 2009."

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om nødvendige lovendringer slik at boplikten og prisreguleringen av landbrukseiendom kan oppheves."

"Stortinget ber Regjeringen fremme sak for Stortinget om å innføre en egen kontrollhjemmel for meierisektoren i konkurranse-loven."

"Stortinget ber Regjeringen gjennomføre en oppmyking av regelverket innenfor melkeproduksjonen. Sentrale elementer i en slik oppmyking må være økt maksimalkvote for enkeltbruk og samdrifter, en friere omsetning av melkekvote og oppheving av avstandsbegrensningene og antall deltakere for deltakelse i samdrifter."

"Stortinget ber Regjeringen om å øke konsepsjonsgrensene innen eggproduksjon."

"Stortinget ber Regjeringen om å fremme sak for Stortinget om endring av forskrift om utenlands bearbeiding av kjøtt- og meierivarer, blant annet slik at rettighetene som selges på auksjon blir omsettelige."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det må etableres et markedsbasert system for jordbrukets rammebetingelser, og at dagens system med markedsreguleringer skal erstattes av fri konkurranse. Disse medlemmer vil stimulere til en utvikling som resulterer i at velferdsgodene i landbruket blir like med de som gjelder for andre næringsdrivende, og mener selektive tiltak av hensyn til enkelte sektorer i landbruket fremfor andre gir feil ressursbruk. Disse medlemmer viser til at antallet gårdsbruk i aktiv produksjon er fallende, og mener avtalesystemets stramme produksjons- og prisreguleringer rammer både den enkelte selvstendige næringsdrivende og forbrukerne. Disse medlemmer mener at reduksjonen i overføringene må sees i sammenheng med forslagene om deregulering og avbyråkratisering av næringens rammevilkår. Disse medlemmer foreslo som en konsekvens av dette å redusere kap. 1150 post 50 med kr 650 000 000, kap. 1150 post 70 med kr 100 000 000, kap. 1150 post 73 med kr 1 600 000 000, kap. 1150 post 74 med kr 4 300 000 000 kroner, kap. 1150 post 77 med kr 140 000 000 kroner og kap. 1150 post 78 med kr 500 000 000, i forhold til forslaget fra Regjeringen.

Disse medlemmer viser til påstander fra markedsaktører om at dagens ordning med opplys-

ningskontorer for landbruket kan virke konkurransevridende i forhold til sjømatnæringen. Disse medlemmer viser til behovet for rettferdig konkurranse for alle aktører i matvaremarkedet, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen utrede de konkurransemessige sidene ved dagens ordning med opplysningskontorer for landbruket."

"Stortinget ber Regjeringen fremlegge en handlingsplan for økt økologisk matproduksjon i Norge."

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre vil sikre Norge et fortsatt handlingsrom for en nasjonal landbrukspolitikk innenfor rammen av WTO og andre internasjonale avtaleverk. Alle land må sikres retten til en viss nasjonal jordbruksproduksjon, bl.a. gjennom tollvern. Det er likevel åpenbart at WTO-avtalen vil kreve en omstilling av den norske landbrukspolitikken, ikke minst gjelder dette en felles forståelse av at avvikling av eksportsubsidier er nødvendig for å slippe den fattige delen av verden til.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Dokument nr. 8:10 (2007–2008) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erna Solberg, Elisabeth Aspaker, Gunnar Gundersen, Ivar Kristiansen, Trond Helleland, Bent Høie og Olemic Thommessen om en strategi for næringsutvikling og arbeidsplasser i kommuner med høy andel vern. Disse medlemmer mener derfor at det er viktig å gjenreise et tillitsforhold mellom lokalbefolkningen i berørte kommuner og storsamfunnet, og bekjempe følelsen av at enkelte områder betaler en uforholdsmessig stor regning for storsamfunnets prioriteringer. Disse medlemmer mener at det må etableres en ny nasjonal strategi, som skaper rom for lokal utvikling i kommuner med store verneområder og verdier for hele det norske samfunnet. Disse medlemmer viser til brev fra miljø- og utviklingsminister Erik Solheim av 23. november 2007, der statsråden uttaler at Regjeringen vil legge frem en handlingsplan for bærekraftig bruk og skjøtsel av nasjonalparker og andre verneområder i tråd med Soria Moria-erklæringen. Disse medlemmer kan ikke se at en slik handlingsplan er lagt frem.

Disse medlemmer foreslo i sitt alternative budsjett å redusere bevilgningene til gjennomføring av jordbruksavtalen med 2 000 mill. kroner, fordelt på en reduksjon til fondsavsetninger med 180 mill. kroner, en reduksjon til pristilskudd med 430 mill. kroner, en reduksjon til direkte tilskudd med 1 350 mill. kroner og utviklingstiltak med 40 mill. kroner.

Disse medlemmer viser for øvrig til egne merknader til pkt. 4.3.3, og Høyres prioriteringer i Budsjett-innst. S. I (2008–2009) når det gjelder omprioriteringer på kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Vestres alternative budsjett hvor det ble foreslått at bevilgningene til eksportstøtte for bearbejdede landbruksvarer på 36,4 mill. kroner under post 70 skulle avvikles, og at det samme skulle skje med de norske eksportsubsidiene til osteproduksjon gjennom omsetningsavgiften. Dette medlem foreslo også dette i forbindelse med behandlingen av jordbruksoppgjøret 2008/2009 i Stortinget våren 2008.

Dette medlem viser videre til at det nå er produksjonsunderskudd på melk i Norge. Etterspørselsunderskuddet er på om lag 150 mill. liter melk, noe som er identisk med det volum melk som går med til produksjon av ost til eksport som subsidieres med kr 1,39 pr. liter. Det vil derfor på alle måter være bedre at produksjonsunderskuddet dekkes ved å avvikle eksportsubsidiene.

Dette medlem har registrert en kraftig omlegging av virkemidlene og tilskuddsordningene til skogsbilveier og granplanting under denne regjering. Det var ordninger som regjeringen Bondevik II ut fra et miljømessig perspektiv avviklet eller reduserte dramatisk. Dette medlem mener fortsatt det er det eneste rette dersom vi skal sette miljøsinn foran andre hensyn, og viser til Vestres alternative budsjett hvor det ble foreslått å redusere tilskuddene til denne type aktivitet med 70 mill. kroner.

Dette medlem ønsker å videreføre jordbruksforhandlingene, men som en rendyrket inntektsavtale mellom bøndene og staten. Alle andre tilskudd og ordninger bør overføres til ordinære poster på statsbudsjettet, og avgjøres og besluttes i åpne diskusjoner i vårt folkevalgte demokrati og ikke i lukkede forhandlinger innenfor det korporative system.

Dette medlem ønsker en gradvis oppmyking av regelverket innenfor melkeproduksjonen. Dette medlem ønsker også en fri omsetning av melkekvote innenfor dagens geografiske rammer. Dette medlem vil oppheve de geografiske begrensningene for deltakelse i samdrifter og oppheve begrensningene i antall deltakere.

4.4.14 Kap. 1151 Til gjennomføring av reindriftsavtalen

Det foreslås bevilget kr 97 000 000 på kap. 1151.

POST 51 TILSKOTT TIL UTVIKLINGS- OG INVESTERINGSFONDET

Det foreslås bevilget kr 35 900 000 på post 51.

POST 72 TILSKOTT TIL ORGANISASJONSARBEID

Det foreslås bevilget kr 6 200 000 på post 72.

POST 75 KOSTNADSSSENKANDE OG DIREKTE TILSKOTT, KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 53 100 000 på post 75.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets standpunkt om å avskaffe næringsavtaler og tilhørende støtteordninger for å legge til rette for en drift på forretningsmessig grunnlag. Disse medlemmer mener at forslagene om en deregulert reindriftsnæring vil gi mindre behov for slike tilskudd.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere kap. 1151 post 51 med kr 16 000 000, kap. 1151 post 72 med kr 2 000 000 og kap. 1151 post 75 med kr 30 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

4.4.15 Kap. 1152 (nytt) Kompensasjonstiltak, omstilling i landbruket

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil legge til rette for dem som ønsker å gjøre sin produksjon mer markedsrettet og utnytte sine produksjonsmuligheter gjennom denne kompensasjonsordningen som skal underlette omstilling i landbruket i en overgangsperiode. Disse medlemmer viser til partiets forslag om produksjonsfrihet og bevilgningsreduksjoner, og mener denne ordningen skal fokusere på nyskaping og innovasjon innen landbruket.

Disse medlemmer mener kombinasjonen av en målrettet omstillingsstøtte med en mulighet til å utnytte produksjonskapasiteten på gården vil gi et bedre inntekstgrunnlag for næringen enn det dagens regulerte økonomi kan tilby.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn en økning på nytt kap. 1152 post 70 med kr 1 000 000 000.

4.4.16 Kap. 1161 Statskog SF – forvaltningsdrift

Det foreslås bevilget kr 23 226 000 på kap. 1161.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene fra Framstegspartiet, strekar under den viktige rolla Statskog har i å forvalte staten sine eigendomar på ein miljøvennlig, areal- og ressursmessig tenelig måte for samfunnet. Fleirtalet er òg positiv til at Statskog ønskjer å leggja til rette for friluftsliv på føretakets areal.

4.4.17 Kap. 5576 Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet, jf. også St.prp. nr. 1 (2008–2009) Skatte-, avgifts- og tollvedtak

Det foreslås bevilget kr 764 552 000 på kap. 5576.

POST 70 AVGIFTER I MATFORVALTINGA

Det foreslås bevilget kr 594 552 000 på post 70.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at kostnadene ved driften av Mattilsynets virksomheter og avgiftene må reduseres i et raskt tempo av hensyn til næringens konkurransevne.

Disse medlemmer foreslo på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 5576 post 70 med kr 150 000 000 i forhold til Regjeringens forslag.

4.4.18 Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag

I tabellen nedenfor er det laget en oversikt over de ulike partienes forslag til bevilgning innenfor rammeområde 11 på kapittel- og postnivå.

I henhold til Stortingets forretningsorden § 19 kan det i fagkomiteene ikke utformes forslag til bevilgningsvedtak som avviker fra de rammer Stortinget har vedtatt.

Tabellen viser de kapitlene/postene der det foreligger avvikende forslag til disponering av vedtatt ramme i forhold til Regjeringens forslag. Endring i forhold til Regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	A, SV, Sp	KrF
Utgifter rammeområde 11 (i hele tusen kroner)					
1138		Støtte til organisasjoner m.m.	26 591	27 591	27 591
				(+1 000)	(+1 000)
	70	Støtte til organisasjoner	19 447	20 447	20 447
				(+1 000)	(+1 000)
Sum utgifter rammeområde 11			14 730 136	14 731 136	14 731 136
				(+1 000)	(+1 000)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	A, SV, Sp	KrF
Inntekter rammeområde 11 (i hele tusen kroner)					
Sum inntekter rammeområde 11			1 034 337	1 034 337	1 034 337
				(0)	(0)
Sum netto rammeområde 11			13 695 799	13 696 799	13 696 799
				(+1 000)	(+1 000)

5. FORSLAG FRA MINDRETALL

Rammeuavhengige forslag

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber Regjeringen utarbeide og gjøre marine grunnkart for norskekysten tilgjengelige.

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringa, i samband med den krisepakka som er varsla i januar/februar 2009, å vurdere å fremja forslag om å auka garantiramma for ulandsordninga vesentleg og innføra ei ny ordning med blanda kredittar, som sikrar at GIEK sine virkemiddel er tilpassa behovet for næringsutvikling i dei fattigaste landa.

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen etablere en tilsynsordning for offentlige anskaffelser og nedsette et utvalg for å utforme forslag til en mer effektiv håndhevelse av regelverket for offentlige anskaffelser.

Forslag 4

Stortinget ber Regjeringen om å innføre plikt til forenklet kunngjøring ved innkjøp under den nasjonale terskelverdien for anbudsplikt, og legge til rette for en effektiv, ubyråkratisk nasjonal web-basert struktur for dette.

Forslag 5

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om endringer i konkurranseloven slik at det blir etablert en uavhengig konkurranse nemnd i tråd med anbefalingene til konkurranselovutvalget.

Forslag 6

Stortinget ber Regjeringen nedsette et utvalg med bred deltakelse for å gjennomføre en evaluering av saksbehandlingsreglene i konkurranseloven av 2004.

Forslag 7

Stortinget ber Regjeringen fremme en sak for Stortinget om en strategi for å bedre samarbeidet

mellom sektorer og regioner, for å fremme norsk helårsturisme.

Forslag 8

Stortinget ber Regjeringa om å leggje fram forslag om å opprette eit desimeringsfond for fangst av liten kongekrabbe.

Forslag 9

Stortinget ber Regjeringen øke innsatsen for å bekjempe ulovlig, urapportert og uregistrert fiske.

Forslag 10

Stortinget ber Regjeringen legge frem en egen stortingsmelding om reindrift innen våren 2009.

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre:

Forslag 11

Stortinget ber Regjeringen foreta en gjennomgang av råfiskloven og deltakerloven med sikte på modernisering og forenkling.

Forslag 12

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å heve den såkalte turistkvoten for fisk fra 15 kg til 25 kg.

Forslag 13

Stortinget ber Regjeringen fremlegge en strategi for avbyråkratisering av fiskeri- og havbruksnæringens rammevilkår. Strategien fremlegges i løpet av 1. halvår 2009.

Forslag 14

Stortinget ber Regjeringen foreta en gjennomgang av rammebetingelser for samdriftsbønder samt en utredning av rasjonaliseringsgevinstene ved etablering av samdrifter i landbruket.

Forslag 15

Stortinget ber Regjeringen om å intensivere arbeidet med utvikling av nisje- og spesialprodukter i landbruket.

Forslag 16

Stortinget ber Regjeringen åpne for at samdrifter også skal få leie kvoter opp til kvotetaket.

Forslag 17

Stortinget ber Regjeringen sikre at det blir etablert en effektiv oppfølging av konkurransen i meierimarkedet i regi av Konkurransetilsynet, og at Regjeringen gir en tilbakemelding på status for arbeidet i forbindelse med Revidert statsbudsjett.

Forslag 18

Stortinget ber Regjeringen fremme sak for Stortinget om oppheving av jordlovens bestemmelser om delingsforbud.

Forslag 19

Stortinget ber Regjeringen oppheve avstandsbegrensningene og begrensningene i antall deltakere i samdrifter.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:*Forslag 20*

Stortinget ber Regjeringen legge frem en egen stortingsmelding om jordbrukspolitikken i løpet av 2009.

Forslag 21

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om nødvendige lovendringer slik at boplikten og prisreguleringen av landbrukseiendom kan oppheves.

Forslag 22

Stortinget ber Regjeringen fremme sak for Stortinget om å innføre en egen kontrollhemmel for meierisektoren i konkurranseloven.

Forslag 23

Stortinget ber Regjeringen gjennomføre en oppmyking av regelverket innenfor melkeproduksjonen. Sentrale elementer i en slik oppmyking må være økt maksimalkvote for enkeltbruk og samdrifter, en friere omsetning av melkekvoter og oppheving av avstandsbegrensningene og antall deltakere for deltakelse i samdrifter.

Forslag 24

Stortinget ber Regjeringen om å øke konsesjonsgrensene innen eggproduksjon.

Forslag 25

Stortinget ber Regjeringen om å fremme sak for Stortinget om endring av forskrift om utenlands bear-

beiding av kjøtt- og meierivarer, blant annet slik at rettighetene som selges på auksjon blir omsettelige.

Forslag 26

Stortinget ber Regjeringen legge til rette for vekst i havbruksnæringen gjennom en kombinasjon av nytildeling av konsesjoner og generell vekst i MTB-volum for alle aktører som har grunnlag for det.

Forslag 27

Stortinget ber Regjeringen om at tildeling av oppdrettskonsesjoner skal foretas basert på objektive kriterier, prekvalifisering og loddtrekning for å sikre likebehandling mellom aktørene.

Forslag 28

Stortinget ber Regjeringen oppheve de særbestemmelser som gjelder for eierskapsbegrensning i havbruksnæringen.

Forslag fra Fremskrittspartiet:*Forslag 29*

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om lovfesting av en fullverdig nettolønnsordning for sjøfolk.

Forslag 30

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om en utvidelse av Argentum-modellen med fond-i-fond-investeringer med tre nye fond.

Forslag 31

Stortinget ber Regjeringen tildele nye oppdrettskonsesjoner vederlagsfritt.

Forslag 32

Stortinget ber Regjeringen utrede de konkurransemessige sidene ved dagens ordning med opplysningskontorer for landbruket.

Forslag 33

Stortinget ber Regjeringen fremlegge en handlingsplan for økt økologisk matproduksjon i Norge.

Forslag 34

Stortinget ber Regjeringen snarest fremme forslag om lokale merkeordninger og et nasjonalt system for sporbarhet.

Forslag fra Høyre:*Forslag 35*

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å oppheve fartsområdebegrensningene i Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS).

Forslag fra Kristelig Folkeparti og Venstre:*Forslag 36*

Stortinget ber Regjeringa gjennom forskrift opna for at skip i Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS) kan ta på seg oppdrag til/frå installasjonar på norsk sokkel.

Forslag fra Kristelig Folkeparti:*Forslag 37*

Stortinget ber Regjeringa snarast fremma forslag som sikrar at ideelle verksemdar som yt helse- og omsorgstenester, herunder barnevernstenester, vert unnatekne frå kravet om anbod i lov om offentlege nyanskaffingar.

Forslag 38

Stortinget ber Regjeringa snarast sikra at Helse Sør-Øst følgjer den avtalepraksisen for helse- og

omsorgstenester som dei andre helseregionane følgjer.

Forslag 39

Stortinget ber Regjeringa om snarast å fremma forslag som sikrar at den kommunale eigenandelen på ideelle rushandsamingsplassar vert fjerna, slik at kommunane vert stilt overfor den same økonomiske situasjonen uavhengig av om kommunen nyttar ein ideell eller ein statleg institusjon.

Forslag 40

Stortinget ber Regjeringa om å leggja fram forslag om at landbruksnæringa skal få høve til å søkje om middel til nyinvesteringar frå dei kommunale næringsfonda på lik line med næringslivet elles.

6. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonene og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A

Rammeområde 9

(Næring)

I

På statsbudsjettet for 2009 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
900		Nærings- og handelsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	162 405 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	44 000 000	
	23	Forenklingstiltak, <i>kan overføres</i>	10 000 000	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	20 500 000	
	72	Tilskudd til beredskapsordninger	3 000 000	
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap, <i>kan overføres</i>	11 000 000	
901		Styret for det industrielle rettsvern		
	1	Driftsutgifter	201 000 000	
902		Justervesenet		
	1	Driftsutgifter	81 500 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	2 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
903		Norsk Akkreditering		
	1	Driftsutgifter	25 200 000	
904		Brønnøysundregistrene		
	1	Driftsutgifter	241 800 000	
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, <i>kan overføres</i>	247 200 000	
	23	Offentlige informasjonstjenester, <i>kan overføres</i>	14 100 000	
905		Norges geologiske undersøkelse		
	1	Driftsutgifter	120 700 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	42 000 000	
906		Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard		
	1	Driftsutgifter	12 700 000	
	30	Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	10 000 000	
907		Sjøfartsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	298 200 000	
908		Skipsregistrene		
	1	Driftsutgifter	20 000 000	
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk		
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	1 750 000 000	
913		Standardisering		
	70	Tilskudd	26 700 000	
922		Romvirksomhet		
	50	Norsk Romsenter	39 100 000	
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	126 400 000	
	71	Internasjonal romvirksomhet	257 600 000	
	72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	43 200 000	
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	61 200 000	
929		Norsk Designråd		
	70	Tilskudd	36 000 000	
934		Internasjonaliseringstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	15 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	73	Støtte ved kapitalvareeksport	166 500 000	
	74	Norsk deltakelse i EXPO 2010, <i>kan overføres</i>	62 500 000	
937		Svalbard Reiseliv AS		
	71	Tilskudd	2 100 000	
938		Omstillingstiltak		
	71	Omstillingstilskudd til Sør-Varanger, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
950		Forvaltning av statlig eierskap		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	10 700 000	
953		Kings Bay AS		
	70	Tilskudd	40 000 000	
1550		Konkurransetilsynet		
	1	Driftsutgifter	80 057 000	
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser	5 220 000	
2421		Innovasjon Norge		
	50	Innovasjon - prosjekter, fond	126 000 000	
	51	Tapsfond, såkornkapitalfond	10 000 000	
	70	Bedriftsutvikling og administrasjon	414 300 000	
	71	Nettverk, profilering og reiseliv - programmer, <i>kan overføres</i>	380 000 000	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i>	265 000 000	
	78	Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond ..	3 700 000	
	79	Maritim utvikling, <i>kan overføres</i>	15 000 000	
		Totale utgifter		5 504 582 000
Inntekter				
3900		Nærings- og handelsdepartementet		
	2	Ymse inntekter	115 000	
3901		Styret for det industrielle rettsvern		
	1	Patentavgifter	120 000 000	
	2	Varemerkeavgifter	60 000 000	
	3	Designavgifter	3 700 000	
	4	Forskjellige avgifter	3 500 000	
	5	Inntekt av informasjonstjenester	9 100 000	
	6	Diverse inntekter	100 000	
	7	Avgifter knyttet til NPI	100 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3902		Justervesenet		
	1	Gebyrinntekter	39 100 000	
	3	Inntekter fra salg av tjenester	13 500 000	
	4	Oppdragsinntekter	2 000 000	
3903		Norsk Akkreditering		
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter	19 300 000	
3904		Brønnøysundregistrene		
	1	Gebyrinntekter	451 300 000	
	2	Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter	17 800 000	
	3	Refusjoner og inntekter knyttet til forvaltning av Altinn-løsningen	100 000	
3905		Norges geologiske undersøkelse		
	1	Oppdragsinntekter	10 800 000	
	2	Tilskudd til samfinansieringsprosjekter	31 200 000	
3906		Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard		
	1	Leie av bergrettigheter og eiendommer	200 000	
	2	Behandlingsgebyr, bergrettigheter og konsesjoner	2 100 000	
3907		Sjøfartsdirektoratet		
	1	Gebyrer for skip og offshoreinstallasjoner i NOR	134 300 000	
	2	Maritime personellsertifikater	8 000 000	
	3	Diverse inntekter	7 100 000	
	4	Gebyrer for skip i NIS	35 500 000	
3908		Skipsregistrene		
	1	Gebyrer NOR	11 500 000	
	2	Gebyrer NIS	5 100 000	
3961		Selskaper under NHDs forvaltning		
	70	Garantiprovisjon, Statkraft SF	38 500 000	
	71	Garantiprovisjon, Eksportfinans ASA	9 000 000	
4550		Konkurransetilsynet		
	2	Ymse inntekter	210 000	
5325		Innovasjon Norge		
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning .	5 000 000	
	70	Låne- og garantiprovisjoner	37 000 000	
		Totale inntekter		1 075 225 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 postene 1 og 21	kap. 3900 post 2
kap. 901 post 1	kap. 3901 postene 1, 2, 6 og 7
kap. 902 post 1	kap. 3902 postene 1 og 3
kap. 902 post 21	kap. 3902 post 4
kap. 903 post 1	kap. 3903 post 1
kap. 904 post 1	kap. 3904 post 2
kap. 904 post 22	kap. 3904 post 3
kap. 905 post 21	kap. 3905 postene 1 og 2
kap. 907 post 1	kap. 3907 postene 1 og 3

III

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter, samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.

IV

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan utgiftsføre utbetalinger knyttet til utførte pålagte miljøltiltak etter virksomheten i Raufoss ASA innenfor gitt garantiramme på 90 mill. kroner uten bevilgning under kap. 960 Raufoss ASA, post 71 Refusjon for miljøltiltak.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
2421		Innovasjon Norge	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i>	100,0 mill. kroner

2. gi Eksportfinans ASA tilsagn om statlig dekning av framtidig underskudd på avregningskontoen for eksisterende eksportkredittordning, den såkalte 108-ordningen. Fullmakten gjelder for samlede framtidige underskudd som oppstår som følge av tilsagn om lån fram til 31. desember 2009. Fullmakten har som forutsetning at:

- a) Eksportfinans ASA fram til 31. desember 2009 kan gi tilsagn om lån ved eksport av kapitalvarer og skip til de gunstigste rentevilkår og kredittider som OECD (Arrangement on Officially Supported Export Credits) tillater.
- b) Eksportfinans ASAs innlånspraksis for ordningen må godkjennes av Nærings- og

handelsdepartementet. Nærings- og handelsdepartementet kan for øvrig utarbeide nærmere retningslinjer for ordningen.

VI

Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning i forbindelse med kjøp av utredninger og lignende

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan inngå forpliktelser for inn-til 7,5 mill. kroner til utredninger o.l. utover gitt bevilgning under kap. 900 Nærings- og handelsdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.

VII

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 40 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 180 mill. kroner.

VIII

Dekning av forsikringstilfeller

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan:

1. gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 700 000 000 euro overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet, kapittel III.
2. inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordning for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 000 mill. kroner.

IX

Utlånsfullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 300 mill. kroner.

X

Fullmakter vedrørende Norsk Romsenter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan gi Norsk Romsenter fullmakt til å:

1. selge andeler i selskaper hvor institusjonen forvalter eierandeler, og kjøpe andeler i nye selskaper.
2. benytte utbytte fra selskaper hvor institusjonen forvalter eierandeler og inntekter fra salg av andeler i slike selskaper til romrelatert virksomhet, herunder kjøp av andeler i nye selskaper.

XI

Fullmakter til å avhende og bortfeste

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan bortfeste hjemfalte gruveeiendommer til museale formål vederlagsfritt.

B
Rammeområde 10
(Fiskeri)

I

På statsbudsjettet for 2009 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1000		Fiskeri- og kystdepartementet		
	1	Driftsutgifter	100 301 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	10 860 000	
	70	Tilskudd diverse formål, <i>kan overføres</i>	500 000	
	71	Tilskudd til kystkultur, <i>kan overføres</i>	8 000 000	
1001		Deltakelse i internasjonale organisasjoner		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	8 970 000	
1030		Fiskeridirektoratet		
	1	Driftsutgifter	327 600 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	4 520 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 600 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
1050	Diverse fiskeriformål		
60	Tilskudd til fylkeskommuner	195 000 000	
71	Sosiale tiltak, <i>kan overføres</i>	2 000 000	
74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	2 140 000	
75	Tilskudd til nærings tiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	54 000 000	
79	Informasjon ressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	1 350 000	
2415	Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak		
75	Marint verdiskapingsprogram, <i>kan overføres</i>	75 000 000	
	Totale utgifter		791 841 000
Inntekter			
4000	Fiskeri- og kystdepartementet		
1	Refusjoner	10 000	
4	Refusjoner eksterne prosjekter	6 250 000	
4030	Fiskeridirektoratet		
1	Oppdragsinntekter	10 000	
2	Salg av registre, diverse tjenester	95 000	
4	Fangstinntekter overvåkingsprogrammet	10 000	
5	Gebyr kjøperregistrering	510 000	
6	Tvangsmulkt oppdrettsvirksomhet	785 000	
8	Gebyr havbruk	10 940 000	
9	Innmeldingsgebyr Merkeregisteret	2 300 000	
12	Saksbehandlingsgebyr fiskeflåten	3 340 000	
14	Refusjoner	10 000	
20	Forvaltningssanksjoner i fiskeflåten	10 000	
22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning	4 520 000	
5575	Sektoravgifter under Fiskeri- og kystdepartementet		
70	Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur	7 620 000	
71	Kontrollavgift fiskeflåten	23 330 000	
72	Årsavgift havnesikkerhet	14 700 000	
73	Årsavgift Merkeregisteret	9 550 000	
	Totale inntekter		83 990 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2009 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1000 post 21	kap. 4000 post 4
kap. 1030 post 21	kap. 4030 post 22

III

Tilskudd til fylkeskommuner

Tilskuddet på inntil 195 mill. kroner til de aktuelle fylkeskommunene utgjør 3 mill. kroner per

bevilling som blir tildelt. Det er en forutsetning at Fiskeri- og kystdepartementet ikke gir tilsagn om støtte til fylkeskommuner før vederlaget for oppdrettsbevilling i det aktuelle fylket er innbetalt.

C

**Rammeområde 11
(Landbruk)**

I

På statsbudsjettet for 2009 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1100		Landbruks- og matdepartementet		
	1	Driftsutgifter	127 180 000	
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold - ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	2 760 000	
	50	Store utstyrskjøp og vedlikehold - forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	247 000	
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet		
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	80 573 000	
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk	61 227 000	
	52	Støtte til fagsentrene, Bioforsk	18 427 000	
1115		Mattilsynet		
	1	Driftsutgifter	1 135 311 000	
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser	7 000 000	
	23	Særskilte prosjekt	30 660 000	
	71	Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	1 131 000	
1138		Støtte til organisasjoner m.m.		
	70	Støtte til organisasjoner, <i>kan overføres</i>	20 447 000	
	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid - organisasjoner og prosesser, <i>kan overføres</i>	7 144 000	
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer		
	70	Tilskudd til miljø- og ressurstiltak, <i>kan overføres</i>	15 170 000	
	71	Tilskudd til genressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	19 240 000	
1141		Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket		
	50	Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse	22 909 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	52	Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser, skog og landskap	87 665 000	
1143		Statens landbruksforvaltning		
	1	Driftsutgifter	164 501 000	
	60	Tilskudd til veterinærdekning	114 224 000	
	70	Tilskudd til beredskap i kornsektoren, <i>kan overføres</i>	350 000	
	72	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	302 000	
	73	Tilskudd til erstatninger m.m. ved tiltak mot dyre- og plantesykdommer, <i>overslagsbevilgning</i>	45 610 000	
	74	Tilskudd til prosjekt innen planteforedling og oppformering, <i>kan overføres</i>	14 628 000	
	75	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt	1 000 000	
1144		Ressursforvaltning og miljøtiltak i landbruket		
	77	Miljørettet prosjektarbeid m.m., <i>kan overføres</i>	6 097 000	
1147		Reindriftsforvaltningen		
	1	Driftsutgifter	40 036 000	
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 775 000	
	70	Tilskudd til fjellstuer	680 000	
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	10 304 000	
	82	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i>	3 000 000	
1148		Naturskade - erstatninger og sikring		
	71	Naturskade, erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	97 000 000	
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket		
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 271 000	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	49 985 000	
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
	50	Fondsavsetninger	915 753 000	
	70	Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	220 600 000	
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	2 148 400 000	
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	7 234 919 000	
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	202 430 000	
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 693 954 000	
1151		Til gjennomføring av reindriftsavtalen		
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	35 900 000	
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	6 200 000	
	75	Kostnadsenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	53 100 000	
	79	Velferdsordninger	1 800 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1161		Statskog SF - forvaltningsdrift		
	70	Tilskudd til forvaltningsdrift	14 703 000	
	75	Oppsyn i statsallmenninger	8 523 000	
		Totale utgifter		<u>14 731 136 000</u>
Inntekter				
4100		Landbruks- og matdepartementet		
	1	Refusjoner m.m.	501 000	
4112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet		
	30	Husleie, Bioforsk	18 127 000	
4115		Mattilsynet		
	1	Gebyr m.m.	134 943 000	
	2	Driftsinntekter og refusjoner mv.	1 099 000	
4138		Støtte til organisasjoner		
	1	Refusjoner m.m.	2 401 000	
4143		Statens landbruksforvaltning		
	1	Driftsinntekter m.m.	33 480 000	
4147		Reindriftsforvaltningen		
	1	Refusjoner m.m.	34 000	
4150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
	85	Markedsordningen for korn	79 200 000	
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet		
	70	Avgifter i matforvaltningen	594 552 000	
	71	Totalisatoravgift	105 000 000	
	72	Miljøavgift, plantevernmiddel	65 000 000	
		Totale inntekter		<u>1 034 337 000</u>

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2009 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1100 post 1	kap. 4100 post 1
kap. 1115 post 1	kap. 4115 post 2
kap. 1143 post 1	kap. 4143 post 1
kap. 1147 post 1	kap. 4147 post 1
2. Overskride bevilgningen under kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet, post 45 Store utstyrskjøp og vedlikehold, med et beløp som tilsvarer merinntektene fra salg av eiendom. Ubrukte merinntekter fra salg av eiendom kan regnes med ved utregning av overførbart beløp under bevilgningen.

III

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2009 kan overskride bevilgningen under kap. 1147 Reindriftsforvaltningen, post 1 Driftsutgifter, med inntil 0,5 mill. kroner i sammenheng med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2009 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1148		Naturskade – erstatninger og sikring	
	71	Naturskade, erstatninger	27,2 mill. kroner

V

Salg av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2009 kan

1. selge innkjøpt og opprinnelig statseiendom for inntil 8 mill. kroner.
2. skille ut og avhende tomter til barnehager, skoler og bo- og behandlingssenter ved Kjeller Gård direkte til Skedsmo kommune til markedstakst.

VI

Avgifter i matforvaltningen (kap. 5576 post 70)

§ 1

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2009 kan:

- a) oppkreve matproduksjonsavgifter begrenset oppad til følgende satser:
 1. Avgift på norskprodusert kjøtt med en sats på 0,49 kroner pr. kg.

2. Avgift på norsk produsert melk med en sats på 0,0634 kroner pr. liter.
3. Avgift på andre norskproduserte animalia med en sats på 1,92 pst.
4. Avgift på norskproduserte vegetabilier med en sats på 0,80 pst.
5. Avgift på fisk landet fra EØS-fartøy med en sats på 14,60 kroner pr. mottatt tonn råstoff.
6. Avgift på fisk landet fra tredjelandsfartøy med en sats på 14,60 kroner pr. mottatt tonn.
7. Avgift på fisk tatt om bord på norsk fabrikkfartøy eller omlastet til utenlandsk fartøy med en sats på 14,60 kroner pr. mottatt tonn.
8. Avgift på produksjon av oppdrettsfisk med en sats på 14,60 kroner pr. mottatt tonn fisk til slakting.
9. Avgift på importert fisk og fiskevarer med en sats på 14,60 kroner pr. tonn.
10. Avgift på importerte råvarer, unntatt fisk og fiskevarer, med en sats på 1,14 pst.
11. Avgift på importerte ferdigvarer og halvfa-

brikata, unntatt fisk og fiskevarer, med en sats på 0,71 pst.

- b) oppkreve avgifter for tilsyn og kontroll med drikkevann (vannverk), kosmetikk, fôr til dyr utenom matproduksjon og planter som ikke er mat.

§ 2

Avgiftene skal dekke kostnader ved tilsyn og kontroll. Avgiftene oppkreves i henhold til lov

19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 21, lov 20. desember 1974 nr. 73 om dyrevern § 30 a, lov 4. desember 1992 nr. 130 om husdyravl § 6 a, lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell § 37 a og lov 21. desember 2005 nr. 26 om kosmetikk og kroppspleieprodukter (kosmetikklova) § 18.

Oslo, i næringskomiteen, den 4. desember 2008

Ola Borten Moe

leder og ordf. for kap. 900, 1000, 1100, 3900,
4000 og 4100

Hans Frode Kielland Asmyhr

ordf. for kap. 1138, 1139, 1149 og 4138

Gunvor Eldegard

ordf. for kap. 950, 3950 og 3961

Sigrun Eng

ordf. for kap. 1147, 1150, 1151, 4147, 4150
og 5576

Kåre Fostervold

ordf. for kap. 901, 902, 931, 937, 953, 3901
og 3902

Steinar Gullvåg

ordf. for kap. 908, 909, 2415 og 3908

Sigvald Oppebøen Hansen

ordf. for kap. 934, 938, 2421, 2426 og 5325

Torbjørn Hansen

ordf. for kap. 1141, 1143, 1550, 4143 og
4550

Arne L. Haugen

ordf. for kap. 906, 913 og 3906

Leif Helge Kongshaug

ordf. for kap. 922, 1112, 1115, 4112 og
4115

Øyvind Korsberg

ordf. for kap. 1001 og 1050

Elisabeth Røbekk Nørve

ordf. for kap. 903, 904, 924, 929, 3903 og
3904

Inge Ryan

ordf. for kap. 905, 921, 1144, 1148 og 3905

Ingebrigt S. Sørfonn

ordf. for kap. 907, 1030, 1161, 3907, 4030 og
5575